REGION KRONOBERG

Kompetensförsörjning 2022 - Utbildnings- och arbetsmarknadsprognoser för Kronobergs län

www.regionkronoberg.se

Innehåll

Bakgrund **5**

Metodbeskrivning **5**

IT/Data och kommunikation **8**

Inledning 8

Trender och regional kontext 9

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser 10

Eftergymnasial nivå 10

Datautbildning 10

Restaurang och Turism **13**

Inledning 13

Trender och regional kontext 15

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser 15

Gymnasiala utbildningar 15

Restaurang- och livsmedelsutbildning 15

Ekonomi och administration **19**

Inledning 19

Trender och regional kontext 20

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser 20

Gymnasiala utbildningar 20

Högskoleförberedande utbildning 20

Eftergymnasial nivå 23

Humanistisk utbildning 23

Ekonomutbildning 26

Journalistik och medievetenskaplig utbildning 29

Juristutbildning 32

Personal- och beteendevetenskaplig utbildning 34

Samhällsvetenskaplig utbildning 37

Yh-utbildning inom företagsekonomi, handel och administration 40
Sammanfattning..... 43
Samhällsbyggnad och byggteknik..... 44
Inledning..... 44
Trender och regional kontext 46
Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser 47
Gymnasiala utbildningar 47
Byggutbildning 47
VVS-utbildning samt utbildning inom drift, underhåll och energiteknik..... 49
El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning 52
Sammanfattning..... 55
Jord- och skogsbruk 56
Inledning..... 56
Trender och regional kontext 57
Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser 58
Gymnasiala utbildningar 58
Naturbruksutbildning..... 58
Eftergymnasial nivå..... 61
Biologi- och miljövetenskaplig utbildning 61
Sammanfattning..... 63
Handel och personliga tjänster 64
Inledning..... 64
Trender och regional kontext 65
Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser 66
Gymnasiala utbildningar 66
Handels- och administrationsutbildning..... 66
Teknik, energi och tillverkning 69
Inledning..... 69
Trender och regional kontext 70
Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser 71

Gymnasiala utbildningar ... 71
Industriteknisk utbildning ... 71
Eftergymnasial nivå ... 74
Högskoleingenjörsutbildning ... 74
Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning ... 77
Civilingenjörsutbildning ... 80
Sammanfattning ... 84
Media, design och kultur ... 84
Inledning ... 84
Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser ... 86
Eftergymnasial nivå ... 86
Konstnärlig utbildning ... 86
Utbildning ... 89
Inledning ... 89
Trender och regional kontext ... 91
Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser ... 91
Gymnasiala utbildningar ... 91
Barn- och fritidsutbildning ... 91
Eftergymnasial nivå ... 94
Förskollärarutbildning ... 94
Grundlärarutbildning, årskurs F–3 och 4–6 ... 97
Grundlärarutbildning, fritidshem ... 100
Speciallärar- och specialpedagogutbildning ... 103
Yrkeslärarutbildning ... 105
Ämneslärarutbildning ... 108
Sammanfattning ... 110
Vård och omsorg ... 111
Inledning ... 111
Trender och regional kontext ... 113
Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser ... 114

Gymnasiala utbildningar 114
Vård- och omsorgsutbildning 114
Eftergymnasial nivå..... 117
Läkarutbildning..... 117
Sjuksköterskeutbildning, grundnivå 119
Specialistsjuksköterskeutbildning: anestesi, intensiv, operation, ambulans122
Specialistsjuksköterskeutbildning: distriktssköterska 125
Specialistsjuksköterskeutbildning: övriga inriktningar..... 127
Socionomutbildning..... 130
Tandsköterskeutbildning 133
Sammanfattning..... 136
Transport och magasinering 136
Inledning..... 136
Trender och regional kontext 138
Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser 138
Gymnasiala utbildningar 138
Fordonsutbildning 138
Transportutbildning 141
Sammanfattning..... 144
Förgymnasial utbildning 144
Folk- och grundskoleutbildning 144
Summering..... 146
Statistikbilagor..... 148
Ytterligare metodbeskrivning 148
Definition av yrkesgrupperna (SSYK 2012) 152

Bakgrund

Region Kronoberg har ett statligt uppdrag att beskriva länets kompetensförsörjning. Inom ramen för Business Region Kronobergs är kompetensförsörjning ett prioriterat område där kartläggning av kompetensbehov i länets näringsliv på lång och kort sikt är en prioriterad aktivitet. Yttersta syftet är att förbättra matchningen, kontakterna och förankringen mellan utbildningsanordnare och näringsliv. Regionen tar därför årligen fram en kompetensförsörjningsrapport i syfte att beskriva aktuell utveckling av länets kompetensförsörjning samt hur behovet av olika kompetenser kommer att se ut i framtiden. Beskrivning av länets kompetensförsörjning i form av en rapport skall därmed fungera som ett underlag i planeringen och dimensioneringen av länets utbildningsutbud med yttersta syftet att förbättra matchningen mellan arbetsmarknadens kompetensbehov och utbud av utbildning. Rapporten kan till exempel användas för att identifiera vilka utbildningsbehov som finns för att klara länets kompetensförsörjning men eftersom den innehåller rikligt med statistik på både utbildningsutbud och efterfrågan på arbetsmarknaden kan den användas i många olika sammanhang.

I årets version har vi valt att beskriva arbetsmarknadsutvecklingen utifrån SCB:s regionala arbetsmarknads- och utbildningsprognoser för Kronobergs län. Detta har kompletterats med grundläggande statistik för yrkesgrupper, regionala trender och arbetslivets inspel kring kompetensbehovet inom enskilda yrkesgrupper.

Metodbeskrivning

Årets kompetensförsörjningsrapport är indelad i elva stycken yrkesgrupper[1]. Yrkesgrupperna utgår ifrån yrkesstatistiken och inte branschstatistiken för att beskriva arbetsmarknaden i Kronobergs län. Anledningen till detta är att renodla vilket område som yrkena arbetar inom och på så sätt enklare kunna koppla berörda utbildningar till yrkesgruppen. Till exempel kan ekonomer tillhöra samtliga yrkesgrupper, men är ett yrke som få arbetar i inom flera av yrkesgrupperna. Genom att utgå från yrken räknas ekonomer till ”Ekonomi och administration” även om de arbetar på en industri.

Beskrivningen av kompetensförsörjningsbehovet inom varje yrkesgrupp inleds med en allmän beskrivning av yrkesgruppens sammanställning utifrån bland annat ålder, kön och utbildningsnivå. Till så gott som varje yrkesgrupp finns ett avsnitt med trender och regionalkontext med inspel från arbetslivet där material från projektet Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg har använts som källa[2]. Avsnittet efter det består av SCB:s prognoser för utbildningar som är relaterade till respektive yrkesgrupp. Det finns prognoser för gymnasiala och eftergymnasiala utbildningar, men det skiljer sig åt mellan yrkesgrupperna om de fått prognoser på båda nivåerna eller inte. Några utbildningar passar in under flera yrkesgrupper,

[1] Definition av yrkesgrupper se Statistikbilagor.
[2] Projekt: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg | lnu.se

till exempel kan personer med civilingenjörsutbildning arbeta inom flera olika yrkesgrupper, men här har Region Kronoberg valt att placera dem i endast en yrkesgrupp. Samma problematik finns inom den gymnasiala utbildningen Högskoleförberedande utbildning och den har placerats inom ”Ekonomi och administration”. Avsnitten med prognoserna består till största del av underlag från SCB, men texten har utökats och förtydligats av Region Kronoberg.

Prognoserna är uppbyggda utifrån utbildningsgrupper och begreppet används genomgående i prognosresultatstexterna. Med utbildningsgrupp menas de personer i länet (förvärvsarbetande eller arbetskraften) som har den eller de aktuella utbildningarna.

Huvudresultatet av prognosberäkningarna är utvecklingen av tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för varje utbildningsgrupp. Länets tillgång och efterfrågan på arbetskraft redovisas i diagram för varje utbildningsgrupp. Tillgången avser arbetskraften i länet och redovisas som linje. För åren 2010–2018 redovisas faktiska data, därefter prognos fram till år 2035. För år 2019 bygger tillgången på faktiska data över befolkningens utbildning men med prognos över arbetskraftsdeltagandet. Efterfrågan avser efterfrågan på arbetskraft och redovisas som staplar med nedslag vart femte år. Stapeln för år 2018 avser faktiska data över förvärvsarbetande med arbetsställe i länet.

Den procentuella utvecklingen av tillgången på arbetskraft i länet redovisas mellan år 2018 och 2035 för den aktuella utbildningsgruppen. Procenttalen har avrundats till närmaste femtal. ”Relativt oförändrad” används när förändringen är mellan -5 och +5 procent. Därefter beskrivs de fem faktorer som påverkar utvecklingen i prognosen (examination, antal som lämnar arbetskraften, vidareutbildning, inrikes flytt och migration). Uppgifterna redovisas som totalt antal under prognosperioden.

”Examination” bidrar positivt till utvecklingen av tillgången på utbildade i länet. Beroende på utbildningsgrupp beskrivs vilka utbildningsformer (exempelvis gymnasieskolan, komvux, yrkeshögskola eller högskola) som examinationen kommer ifrån. Redovisningen avser totalt antal examinerade i länet under prognosperioden. När det är ett förhållandevis stort antal examinerade i länet redovisas även ett årligt genomsnitt.

”Lämnar arbetskraften” påverkar tillgången negativt. I texten anges hur många personer som väntas lämna arbetskraften under prognosperioden, framför allt till följd av pensionering. Många av de som är 50 år eller äldre vid prognosens början kommer att gå i pension under prognosperioden. I texten anges därför hur stor andel av länets arbetskraft i den aktuella utbildningsgruppen som var 50 år eller äldre år 2018. Länets andel jämförs alltid med andelen för riket, som uppgick till 35 procent år 2018.

”Vidareutbildning” påverkar tillgången negativt. Avser de som lämnar utbildningsgruppen i och med att de utbildar sig till något annat och även byter utbildningsgrupp. I de fall vidareutbildningen har jämförelsevis stor effekt på tillgången kommenteras detta i texten. I flera fall nämns även vad individerna vanligtvis vidareutbildar sig till, baserat på uppgifter från den senaste tiden.

Flytt mellan länen kan påverka länets tillgång både positivt och negativt. I texten redovisas antalet med aktuell utbildning som under prognosperioden väntas flytta till länet från andra län och från länet till andra län. Skillnaden mellan antalet in- och utflyttare blir ”flyttnettot”.

”Migrationsnetto” kan både öka och minska tillgången, och utgörs av skillnaden mellan antalet invandrare och utvandrare. Om migrationen har en tydlig effekt på tillgången kommenteras detta.

För att kunna jämföra tillgången på arbetskraft i länet med efterfrågan behöver prognosen även ta hänsyn till hur många i utbildningsgruppen som arbetspendlar till och från länet. I texten kommenteras om det är vanligt att arbetspendla över länsgräns eller inte. I de fall arbetspendlingen är relativt omfattande (andelen in- eller utpendlare är större eller lika med 10 procent), beskrivs andelen inpendlare och utpendlare år 2018. Andelen är beräknad med antalet folkbokförda i länet (med den aktuella utbildningen) som bas. Storleken på pendlingsnettot, det vill säga skillnaden mellan antalet in- och utpendlare, påverkar nivån på tillgången under prognosperioden. Men det är bara när pendlingsnettot i antal personer förändras över prognosperioden som pendlingen påverkar den procentuella utvecklingen av tillgången till år 2035. I och med att de senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden har pendlingen därför ofta liten effekt på tillgångsvecklingen även om det är en hög andel som pendlar.

Den procentuella utvecklingen av efterfrågan redovisas för den aktuella utbildningsgruppen i länet mellan år 2018 och 2035. Därefter beskrivs de tre faktorer som påverkar efterfrågeutvecklingen i prognosen (näringsgrensprognos, yrkesstruktur och utbildningsväxling). De tre faktorerna kan påverka efterfrågan både positivt och negativt. I texten kommenteras den eller de faktorer som har störst påverkan.

”Näringsgren” visar hur utbildningsgruppen påverkas av den antagna framtida efterfrågan per näringsgren. Efterfrågan på arbetskraft i en näringsgren kan öka till följd av exempelvis en ökad befolkning. Detta gäller inte minst inom utbildningssektorn om antalet barn och ungdomar ökar, eller inom vård- och omsorgssektorn om antalet äldre blir fler. Efterfrågan kan även förändras då en näringsgren växer eller minskar i omfattning av andra skäl, till exempel på grund av strukturomvandling.

”Yrkesstrukturen” visar hur stor del av efterfrågeutvecklingen som beror på att yrkesstrukturen antas förändras inom olika näringsgrenar. Till exempel antas andelen psykologer öka inom flera branscher på arbetsmarknaden framöver.

”Utbildningsväxlingen” visar hur stor del av efterfrågeutvecklingen som beror på att utbildningskraven antas förändras inom olika yrken. Till exempel antas arbetsgivarna efterfråga eftergymnasialt utbildad arbetskraft inom många yrken där det tidigare varit vanligare med gymnasial utbildning.

Mer information om metoden som SCB använt sig av för att ta fram prognoserna kan läsas i Statistikbilagan till denna rapport.

Efter yrkesgrupperna redovisas en prognos för Folk- och grundskoleutbildningen samt en summering över samtliga utbildningars prognoser.

Källa för samtliga diagram är SCB om inget annat anges.

IT/Data och kommunikation

Inledning

År 2019 arbetade 3 006 personer med yrken inom IT/Data och kommunikation i Kronobergs län. Yrkesgruppen var mansdominerad, endast en fjärdedel var kvinnor som arbetade med yrken inom denna yrkesgrupp. Åldersfördelningen per kön såg ut enligt diagram 1 nedan:

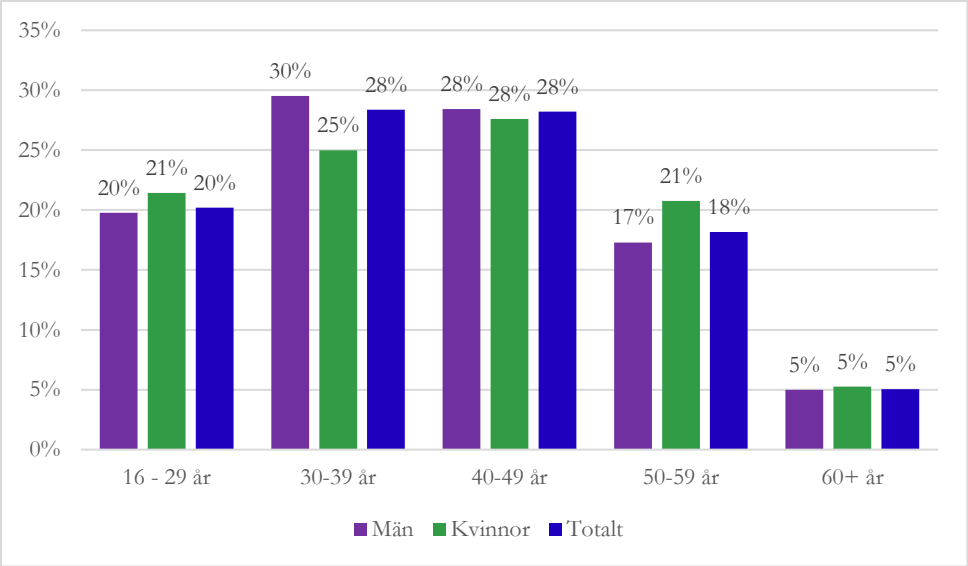

Diagram 1. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Det var vanligast med eftergymnasial utbildning, 66 procent hade det och det såg ungefär likadant ut för båda könen. Detta var en av de tre yrkesgrupper i Kronobergs län som hade störst andel med eftergymnasial utbildning. Fördelningen mellan ålder, kön och utbildningsnivå visas i diagram 2:

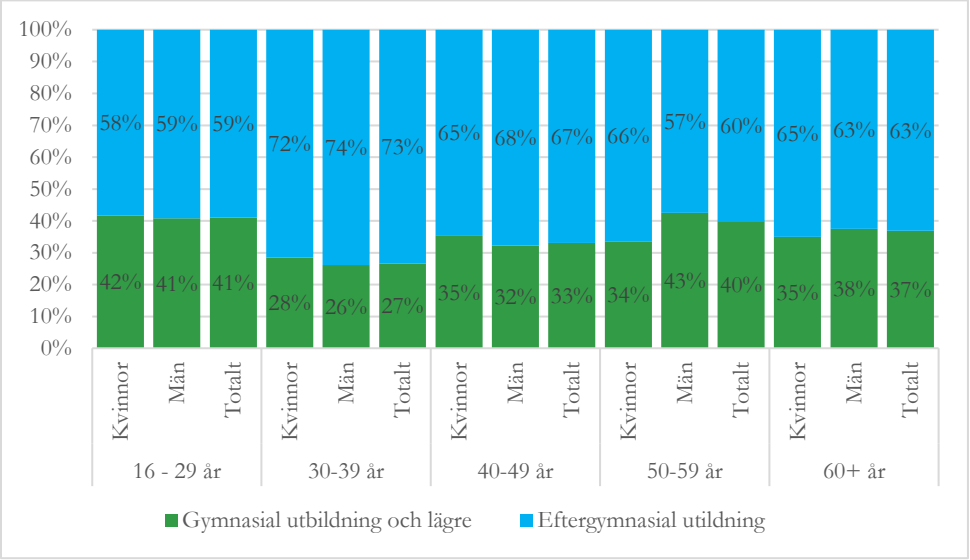

Diagram 2. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

De tre vanligaste yrkena inom IT/Data och kommunikation för män var år 2019 Mjukvaru- och systemutvecklare, Systemanalytiker och IT-arkitekter samt Supporttekniker.

De vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för kvinnor var år 2019 samma som män, men i annan ordning, Supporttekniker, Systemanalytiker och IT-arkitekter samt Mjukvaru- och systemutvecklare.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 13 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var siffran 13 procent och kvinnor 14 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

Trender och regional kontext

Pandemin har påverkat alla branscher att snabbare ta till sig IT-kompetens för att verka och vara fortsatt konkurrenskraftiga. Ett ökat behov av distansarbete har krävt en framväxt av nya IT-verktyg för både i den dagliga driften men också för att säkerställa säkerheten i en större utsträckning än vad många branscher har fokuserat på innan pandemin. Detta har i sin tur lett fram till att nya marknadsområden har öppnats för branscherna, där de behöver stöd i sin utveckling av olika IT-kompetenser.

Många mindre företag har därmed börja växa och det startas flera nya företag inom IT-branschen, även fler som jobbat på stora bolag har sett pandemin som ett lämpligt startskott att köra igång en egen verksamhet inom IT sektorn vilket delvis har lett till att flera erfarna utvecklare har slutat på de större bolagen. Strukturellt och med nya marknader ses en trend till att

det är många som kommer sluta på de stora företagen nu när det bedrivit sitt företag vid sidan ett tag. Både etablerade och nyetablerade företag kommer framöver att behöva ny personal, detta gäller både på kort- och långsikt.

Kompetensbristen på utvecklare i regionen är betydande och många gånger större än i övriga landet. Även de tidigare mindre bolagen växer som också efterfrågar utvecklare i större utsträckning än tidigare.

"Vi har alltid behov av seniora utvecklare som kan agera mentorer och utmaningen just nu är att de är väldigt attraktiva på marknaden. Utöver det rekryterar vi oftast unga talanger som vi bygger internt." (IKT bolag från Kronoberg, källa: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg, ERUF projekt)

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Eftergymnasial nivå

Datautbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning inom data- och systemvetenskap, informatik och informationsteknik, samt yrkeshögskoleutbildning inom data/IT. Närmare 25 procent har en utbildning från yrkeshögskolan (år 2018).

Nationell bedömning: Varierat arbetsmarknadsläge år 2035 i landet, se diagram 3 nedan.

Diagram 3. Prognos över arbetsmarknadsläget per län år 2035

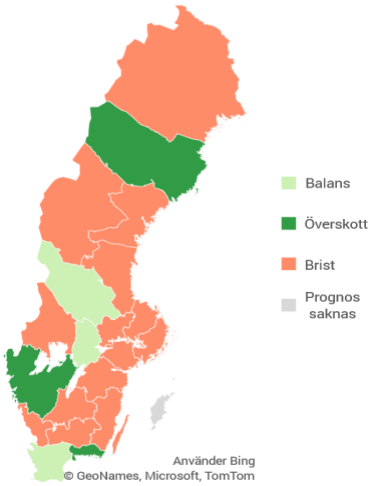

Brist i dag enligt Arbetsförmedlingen

Omkring 980 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en eftergymnasial utbildning inom data år 2018. Runt 35 procent arbetade inom informations- och kommunikationsverksamhet och cirka 10 procent vardera inom tillverkningsindustri och inom parti- och detaljhandel. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på arbetskraft inom data- och IT-yrken i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en datautbildning var 85 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 4 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 67 procent, vilket innebär att 67 % av befolkningen med datautbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade datautbildning var Mjukvaru- och systemutvecklare, Systemanalytiker och IT-arkitekter samt Supporttekniker inom IT.

Tillgången ökar

Länets tillgång på datautbildade väntas öka med cirka 70 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli betydligt större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 300 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 4. Av den framtida examinationen kommer cirka 20 procent från yrkeshögskolan. Antalet examinerade från högskolan under prognosperioden antas vara något högre än under de senaste åren.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 21 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 270 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 4.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på datautbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 550 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 100 personer flytta från länet. I diagram 4 skildras mellanskillnaden däremellan som ”Flyttnetto”.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 300 fler personer invandra än utvandra, se ”Migrationsnetto” i diagram 4.

I diagram 4 nedan skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar mer positivt till tillgången än vad ”Lämnar arbetskraften”, ”Vidareutbildning” och ”Flyttnetto” påverkar negativt så kommer tillgången enligt prognosen vara större år 2035 jämfört med 2018.

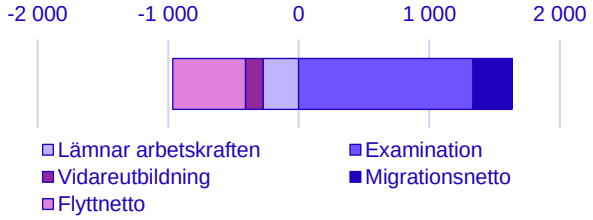

Diagram 4. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med datautbildning

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Detta påverkar också tillgången på datautbildade i Kronobergs län. Cirka 9 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 12 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 5 visas hur många personer med datautbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

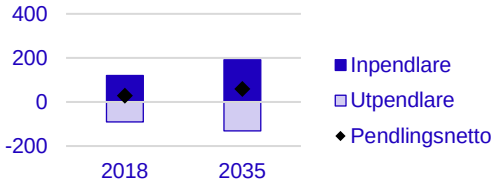

Diagram 5. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal datautbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på datautbildade i länet öka kraftigt med cirka 85 procent fram till år 2035, se diagram 6 nedan. Den största delen av efterfrågeökningen beror på att kraven på formell kompetens bedöms fortsätta att öka inom flera IT-yrken. Till exempel antas en högre andel av dem som arbetar som mjukvaru- och systemutvecklare ha en eftergymnasial datautbildning år 2035 jämfört med i dag. Därtill väntas den generella efterfrågan på arbetskraft öka inom bland annat informations- och kommunikationsverksamheten i länet. Slutligen väntas behovet av dataspecialister öka inom flera branscher. Diagram 6 nedan skildrar hur många procentenheter som ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” samt ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summeras ihop till 85 procent.

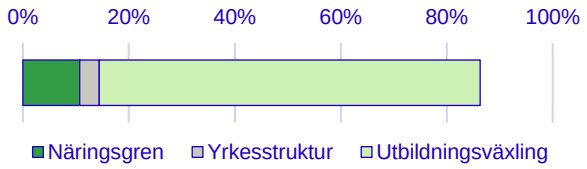

Diagram 6. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för datautbildning.

Risk för fortsatt brist år 2035

Det väntas ske en kraftig ökningen av tillgången på datautbildade i länet kommande år. Dagens brist på personer med dessa utbildningar riskerar dock att kvarstå under prognosperioden eftersom även efterfrågan väntas öka kraftigt, se diagram 7 nedan.

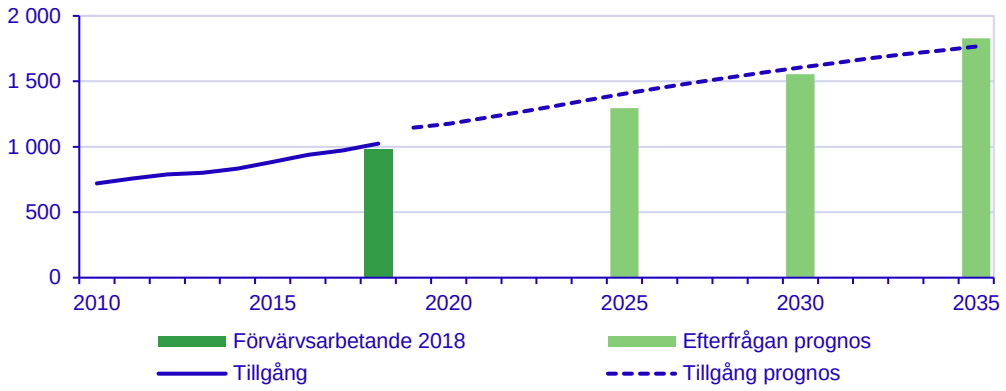

Diagram 7. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för datautbildning.

Enligt prognosen kommer det år 2025 att finnas ett överskott av personer med datautbildning, närmare bestämt 110 personer. År 2030 har överskottet minskat till 51 personer enligt prognosen för att år 2035 istället saknas 62 personer med denna utbildning. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Restaurang och Turism

Inledning

År 2019 arbetade 2 628 personer med yrken inom Restaurang och Turism i Kronobergs län. Inom yrkesgruppen var det flest kvinnor som var sysselsatta, endast en tredjedel var män. Detta var den yrkesgrupp inom länet som sysselsatte störst andel av 16-29 åringar. Åldersfördelningen per kön såg år 2019 ut enligt diagram 8:

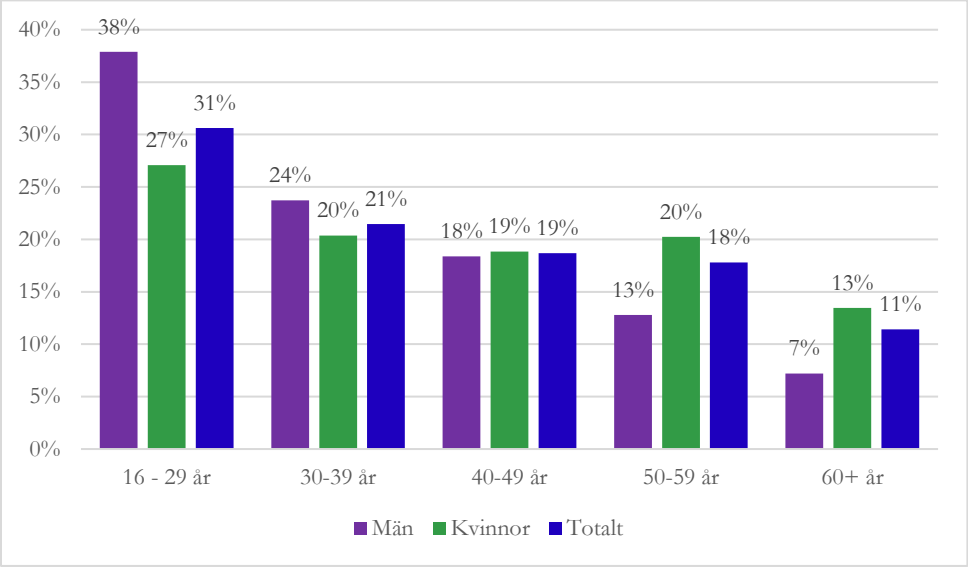

Diagram 8. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Inom yrkesgruppen var det år 2019 vanligast med gymnasial utbildning, 84 procent hade det och det såg ungefär lika ut för män och kvinnor. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön ses i diagrammet nedan.

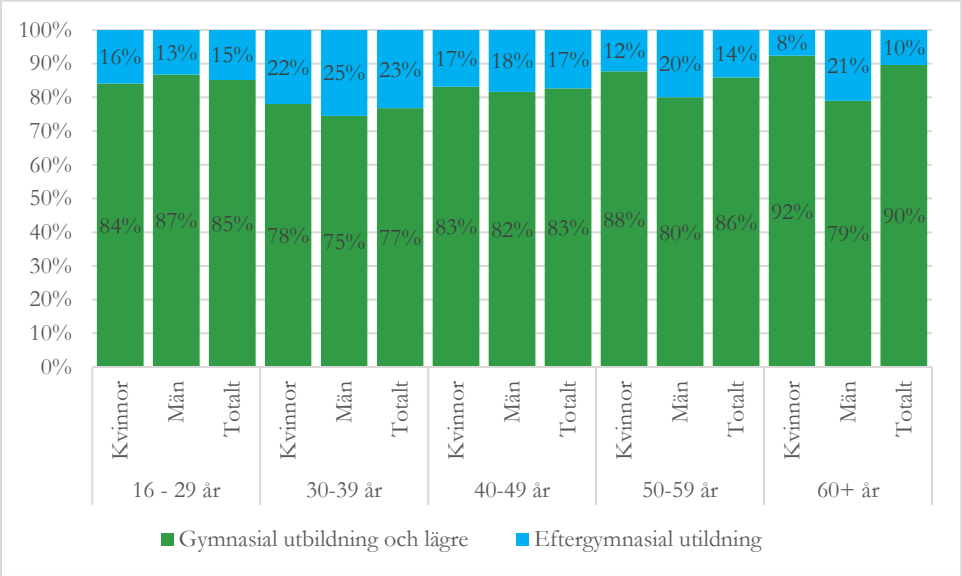

Diagram 9. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 8 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var siffran 9 procent och kvinnor 8 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

De vanligaste yrkena inom Restaurang och Turism var år 2019 för män Restaurang- och köksbiträden, Kockar och kallskänkor samt Pizzabagare. De vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för kvinnor var år 2019 Restaurang- och köksbiträden, Kockar och kallskänkor samt Hotellreceptionister.

Trender och regional kontext

Inom besöksnäringen råder det i nuläget framförallt stor kompetensbrist på kockar och servicepersonal. Många av de yngre tidigare anställda slutade under pandemin och började studera istället.

”..*Under coronan började all hotell- och restaurangpersonal omskola sig, det är ett jätteproblem vi har haft framför allt att få tag på köksmästare. Det är inte bara vi utan det är generellt så i hela länet om inte hela landet. Vi har varit i kontakt med andra i länet för att hitta gemensamma kockar och de har ringt oss osv...”* (Besöksnäringsbolag från Kronoberg, källa: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg, ERUF projekt)

En stor andel av företagen inom besöksnäringen är små företag som har svårt att avsätta resurser för att driva utvecklingsarbete samtidigt som man driver den dagliga verksamheten. Många har dock behov av att utveckla sin digitala marknadsföring och sina affärssystem.

Det finns också behov av lösningar för digitalt samarbete flera företag emellan för att tillsammans kunna erbjuda ett bredare utbud. En utmaning för de små företagen är att skapa utrymme för att uppdatera material och för att vara aktiva på sociala medier.

”…Det innebär att kunna möta våra kunder och deras behov… Det sker på en digital bas, och det innebär att de ska hitta, planera, boka, uppleva och sen återuppleva det när de väl är hemma igen, här handlar det om att digitalisera hela kundresan…”(Besöksnäringsbolag från Kronoberg, källa: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg, ERUF projekt)

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Restaurang- och livsmedelsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans restaurang- och livsmedelsprogram samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux. Omkring 85 procent har en inriktning mot restaurang och storhushåll, medan resterande cirka 15 procent har en inriktning mot tillverkning och hantering av livsmedel.

Nationell bedömning: Risk för brist eller balans i landet år 2035 enligt prognosen. Vilka län som det kommer vara brist i framgår av diagram 10.

Diagram 10. Prognos över arbetsmarknadsläget per län år 2035

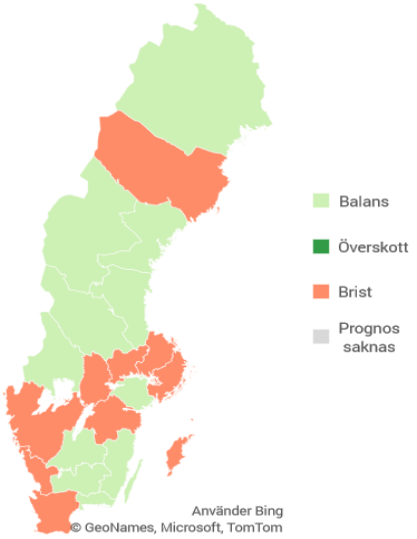

En av fem arbetar inom restaurangbranschen
Omkring 2 100 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en restaurang- eller livsmedelsutbildning år 2018. Runt 20 procent arbetade inom restaurang och matberedning, närmare 20 procent inom vård- och omsorgssektorn, cirka 15 procent inom skolan och närmare 15 procent inom parti- och detaljhandeln. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

87 procent av de med restaurang- eller livsmedelsutbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. 4 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 46 procent, vilket innebär att det är 46 procent av de med en utbildning inom restaurang- eller livsmedel som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som var restaurang- och livsmedelsutbildade var Kockar och kallskänkor, Restaurang- och köksbiträde samt Butikssäljare inom dagligvaror.

Tillgången oförändrad
Länets tillgång på restaurang- och livsmedelsutbildade väntas vara relativt oförändrad under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli ungefär lika stort som antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 780 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 180 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 70 personer under prognosperioden. Totalt antal personer som via examination bidrar positivt till tillgången av restaurang- och livsmedelsutbildade ses under ”Examination” i diagram 11.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 18 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 540 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, vilket skildras som ”Lämnar arbetskraften” i diagram 11.

Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen på grund av vidareutbildning, främst inom områdena vård och pedagogik. Det är närmare bestämt 424 personer som kommer vidareutbilda sig, se ”Vidareutbildning” i diagram 11.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på restaurang- och livsmedelsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 870 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta från länet. Mellanskillnaden mellan dessa skildras som ”Flyttnetto” i diagram 7. Även migrationsnetto ligger på en låg nivå och förväntas inte heller påverka så mycket, se ”Migrationsnetto” i diagram 11.

I diagram 11 skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av restaurang- och livsmedelsutbildade på arbetsmarknaden. Då ”Examination” bidrar med ungefär lika mycket som övriga faktorer tillsammans så kommer tillgången på personer med denna utbildning vara ungefär den samma år 2035 som år 2018.

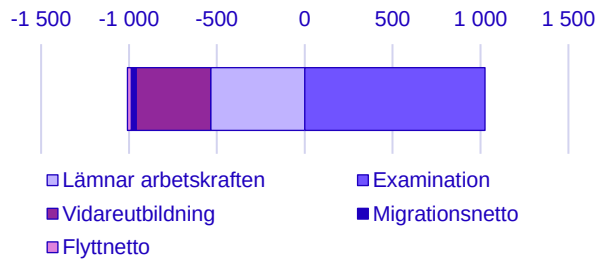

Diagram 11. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av restaurang- och livsmedelsutbildade.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande för restaurang- och livsmedelsutbildade. Cirka 7 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, ”Utpendlare”, för att arbeta medan 10 procent pendlar in till länet ”Inpendlare” för att arbeta. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 12 visas hur många personer med denna utbildningen som är inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto för år 2018 samt en prognos för år 2035.

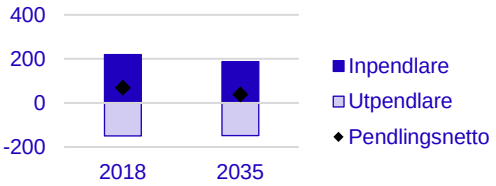

Diagram 12. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal restaurang- och livsmedelsutbildade

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på restaurang- och livsmedelsutbildade i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. Det beror främst på att behovet av arbetskraft väntas öka inom hotell- och restaurangbranschen under prognosperioden, se ”Näringsgren” i diagram 13.

Efterfrågeökningen dämpas dock något av den utbildningsväxling som antas ske inom andra delar av arbetsmarknaden. I dag arbetar en del av de restaurang- och livsmedelsutbildade inom yrken med andra utbildningskrav, såsom vårdbiträden och barnskötare. Inom dessa yrken antas arbetsgivarna i första hand efterfråga andra utbildningar när de nyanställer under prognosperioden. Yrkesstruktur väntas inte ha så stor påverkan på efterfrågan. I diagram 13 visas hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med positivt respektive negativt för att summera ihop till 10 procent. Efterfrågan av personer med en restaurang- och livsmedelsutbildning kommer alltså att öka med 10 procent enligt prognosen fram till år 2035.

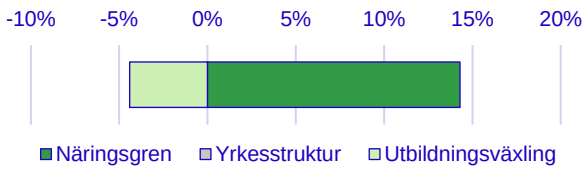

Diagram 13. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för restaurang- och livsmedelsutbildade

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Eftersom tillgången på restaurang- och livsmedelsutbildade i länet beräknas utvecklas på ungefär samma sätt som efterfrågan, väntas en relativt balanserad arbetsmarknad på sikt. Med relativ brist innebär det att det kommer enligt prognosen att saknas 144 personer med restaurang och livsmedelsutbildning år 2035.

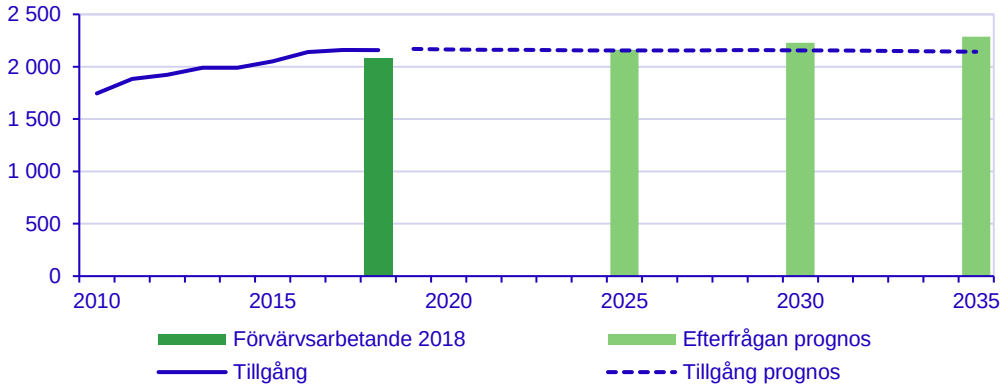

Diagram 14. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Ekonomi och administration

Inledning

År 2019 arbetade 13 746 personer med yrken inom Ekonomi och administration i Kronobergs län. Det var bara yrkesgrupperna Teknik, energi och tillverkning samt Vård och omsorg som hade fler sysselsatta i länet. Detta var även en av de yrkesgrupper som var mest jämställda i länet, dock var det fortfarande fler kvinnor än män, 57 procent var kvinnor. Majoriteten av de som år 2019 var sysselsatta inom yrkesgruppen var 40+ år. Åldersfördelningen per kön såg ut enligt diagram 15 nedan:

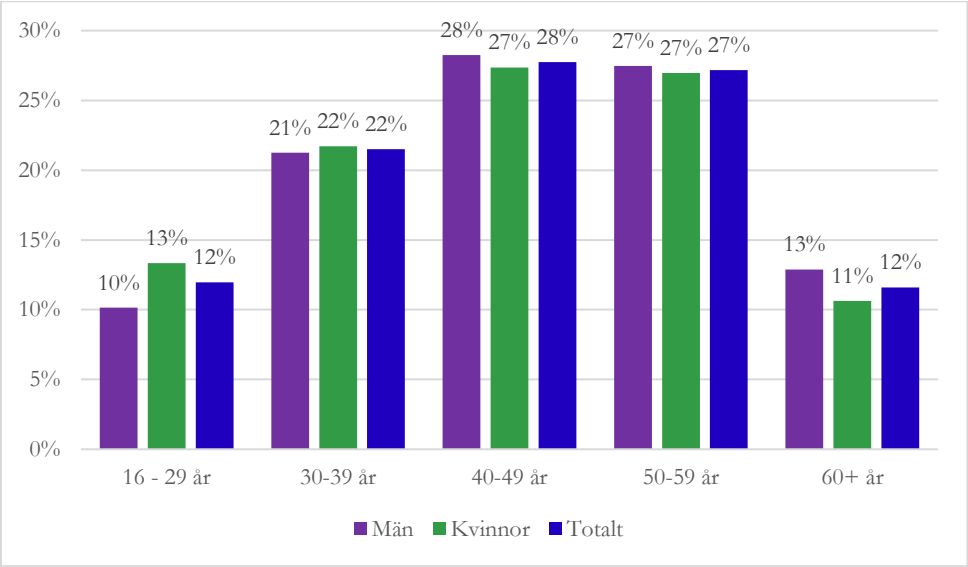

Diagram 15. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Inom yrkesgruppen var det år 2019 vanligast med eftergymnasial utbildning, men det är endast med liten marginal, 55 procent hade det och det såg ungefär lika ut för män och kvinnor. Däremot skiljer det sig utbildningsnivån åt mellan åldrarna och även bland könen, vilket skildras i diagrammet nedan.

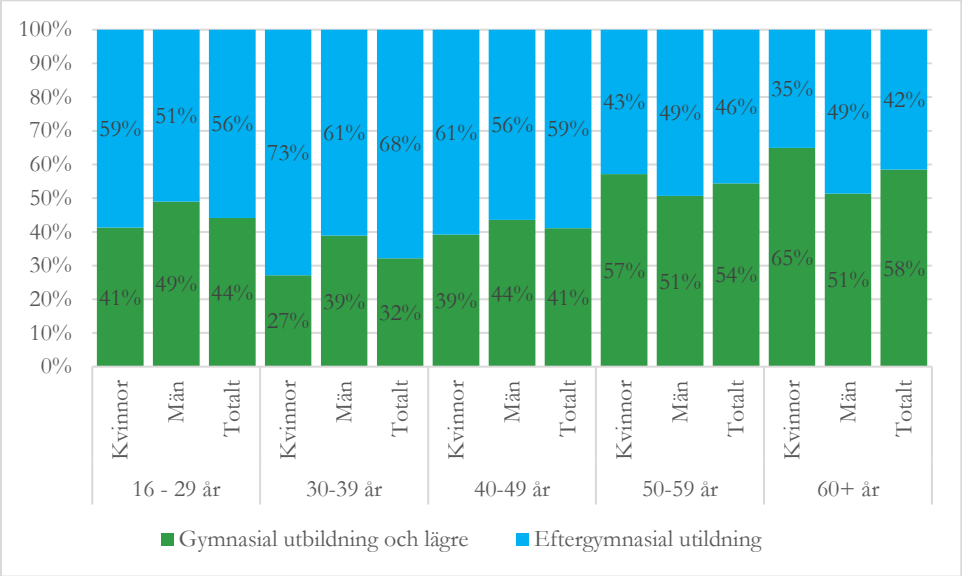

Diagram 16. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

De tre vanligaste yrkena inom Ekonomi och administration för män var år 2019 Företagssäljare, Inköpare och upphandlare samt Övriga kontorsassistenter och sekreterare. De tre vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för kvinnor var år 2019 Övriga kontorsassistenter och sekreterare, Ekonomiassistenter samt Planerare och utredare.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 18 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var det 21 procent och kvinnor 15 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län. Detta var den yrkesgrupp som det var näst störst andel av inpendlare i Kronobergs län.

Trender och regional kontext

I område som berör utbildningar inom ekonomi har länet en god tillgång. Kompetens som efterfrågas är på en högre nivå och bör utformas på SEQF 6 eller högre för att möta efterfrågad behov.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Högskoleförberedande utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleförberedande gymnasial utbildning från ekonomi-, naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen, estetiska och humanistiska programmen, motsvarande utbildningar inom komvux, samt motsvarande äldre och utländska utbildningar.

Nationell bedömning: Risk för överskott år 2035 i hela landet enligt prognosen.

Stor spridning över arbetsmarknaden
Omkring 11 200 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en högskoleförberedande utbildning år 2018. Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Runt 20 procent arbetade inom parti- och detaljhandeln, drygt 15 procent inom tillverkningsindustrin och närmare 15 procent inom vård- och omsorgssektorn.

Av de som bodde i Kronobergs län år 2019, var mellan 20-64 år och hade en högskoleförberedande utbildning var 77 procent förvärvsarbetande och 7 procent var arbetslösa. Det finns inte framtaget någon matchad förvärvsgrad för dessa personer då det inte finns något specifikt yrke som stämmer överens med denna utbildning. De tre vanligaste yrkena för 16-74 åringar som arbetade i Kronobergs län år 2019 var Butikssäljare inom fackhandel, Lager- och terminalpersonal samt Butikssäljare inom dagligvaror.

Tillgången ökar
Länets tillgång på personer med högskoleförberedande utbildning väntas öka med cirka 20 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 18 600 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 1 200 personer. Dessutom antas ett visst tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 610 personer under prognosperioden och utöver det ett mindre tillskott från arbetsmarknadsutbildning. I diagram 17 skildras det totala antal som kommer examineras till år 2035 som ”Examination”.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 29 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 3 900 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämna arbetskraften” i diagram 17.

Samtidigt är det många som väntas vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 17.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på de med en högskoleförberedande utbildning fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 14 700 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta från länet. Mellanskillnaden däremellan skildras i ”Flyttnetto” i diagram 17.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 1 800 fler personer med denna utbildning att invandra från andra länder till Kronobergs län än personer med samma utbildning som kommer utvandra från Kronobergs län till andra länder. Detta skildas som ”Migrationsnetto” i diagram 17.

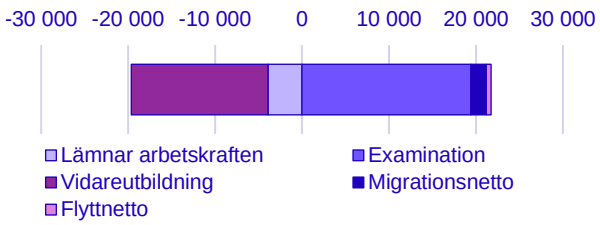

Diagram 17. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av Högskoleförberedandeutbildade.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 9 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 12 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 18 visas hur många personer med utbildningen som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, respektive pendlar från Kronobergs län för att arbeta. Mellanskillnaden visas som Pendlingsnetto. Diagrammet skildrar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

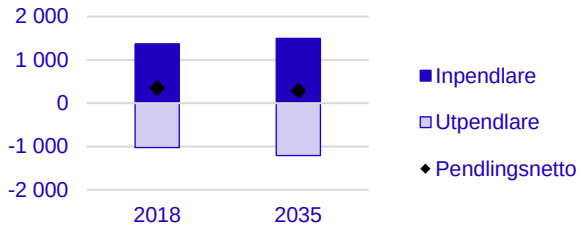

Diagram 18. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal med högskoleförberedande utbildning

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på personer med högskoleförberedande utbildning i länet öka något fram till år 2035. Visserligen antas efterfrågan på arbetskraft öka inom ett antal branscher där personer med dessa utbildningar arbetar i dag, se ”Näringsgren” i diagram 19. Ökningen motverkas dock av att arbetsgivarna snarare antas efterfråga arbetskraft med yrkesutbildningar inom flera områden, till exempel inom vård, data och IT, samt bygg och anläggning, se ”Utbildningsväxling”. Diagram 19 nedan visas de olika faktorernas påverkan på efterfrågan av personer med högskoleförberedande utbildning. Då den positiva effekten på efterfrågan från ”Näringsgren” bara är något större än de negativa effekterna från ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” kommer det endast vara en något större efterfrågan på personer med högskoleförberedande utbildning år 2035 jämfört med år 2018.

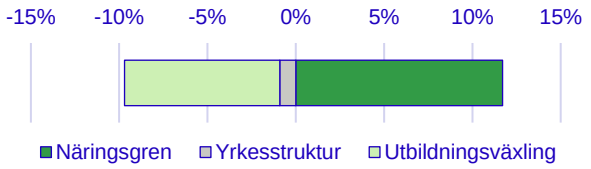

Diagram 19. Efterfrågan, olika faktorers effekt fram till år 2035, för Högskoleförberedande utbildning

Risk för överskott år 2035
Eftersom tillgången på personer med högskoleförberedande utbildning som högsta utbildning beräknas öka samtidigt som efterfrågan väntas öka bara något, finns det risk för överskott under prognosperioden.

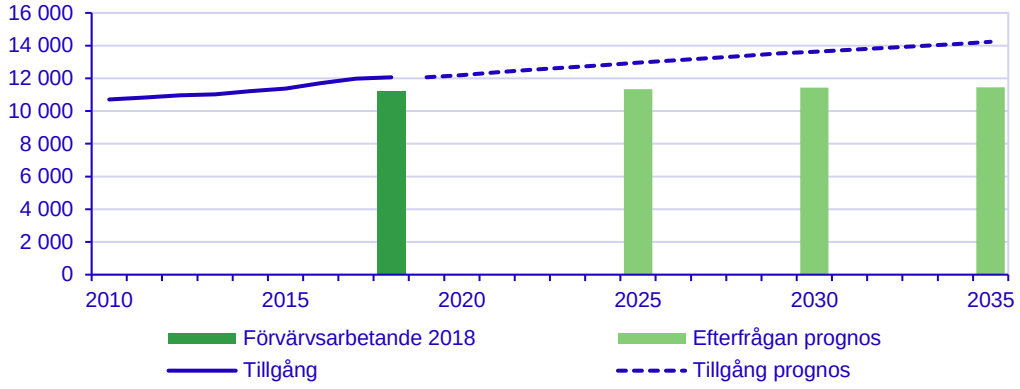

Diagram 20. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för Högskoleförberedande utbildning

Redan idag finns det större tillgång på personer med högskoleförberedande utbildningen än det finns efterfrågan. Överskottet kommer öka ytterligare till år 2025 då det enligt prognosen kommer finnas drygt 1 600 fler personer än efterfrågat och år 2030 knappt 2 200 fler personer än efterfrågat. Enligt prognosen kommer det år 2035 att vara knappt 2 800 fler personer med högskoleförberedande utbildning än efterfrågat. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Eftergymnasial nivå

Humanistisk utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom främmande språk, svenska och litteraturvetenskap, historia, arkeologi, kulturvård och filosofi, konst-, musik-, dans-, teater- och filmvetenskap/-historia. Drygt 55 procent har en examen inom främmande språk, svenska eller litteraturvetenskap, omkring 30 procent har en utländsk utbildning och cirka 15 procent en forskarutbildning.

Nationell bedömning: Överskott år 2035 i hela landet enligt prognosen.

En av fyra arbetar inom högskolan
Omkring 580 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en humanistisk högskoleutbildning år 2018. Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Närmare 25 procent arbetade inom högskolan och cirka 10 procent vardera inom kultur-, nöjes- och fritidssektorn och den offentliga

förvaltningen. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Det var 80 procent av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 och som hade en humanistisk utbildning som förvärvsarbetade, dvs hade en sysselsättning. Arbetslösheten låg på 9 procent för gruppen. Den matchade förvärvsgraden låg endast på 37 procent, dvs bara knappt 4 av 10 personer med en humanistisk utbildning arbetade i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade en humanistisk utbildning var Universitets- och högskolelektorer, Planerare och utredare samt Grundskolelärare.

Tillgången ökar

Länets tillgång på humanistisk utbildade väntas öka med cirka 20 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 180 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 21.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 29 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 180 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 21.

Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen för att vidareutbilda sig, se ”Vidareutbildning” i diagram 21. Vidareutbildning utanför det egna området sker ofta mot en lärarexamen.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på humanistiskt utbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 250 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 320 personer flytta från länet. Den negativa mellanskillnaden skildras som ”Flyttnetto” i diagram 21.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 300 fler personer invandra till Kronobergs län med en humanistisk utbildning än vad som kommer utvandra. Mellanskillnaden redovisas som ”Migrationsnetto” i diagram 21.

I diagram 21 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar mer positivt till tillgången än vad övriga faktorer påverkar negativt så kommer tillgången år 2035 enligt prognosen att vara större år 2035 jämfört med år 2018.

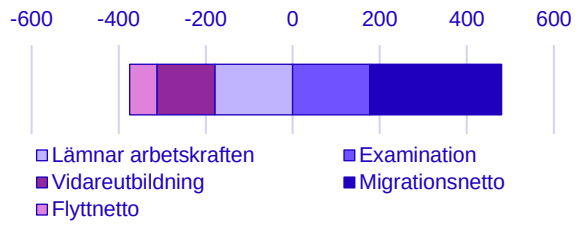

Diagram 21. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med humanistisk utbildning

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 8 procent av de med någon av dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 20 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 22 skildras hur många med humanistisk utbildning som pendlar till Kronobergs län, ”Inpendlare”, för att arbeta och hur många med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan inpendlare och utpendlare. Diagrammet visar hur många personer som gjorde det år 2018 och hur många som beräknas göra det år 2035.

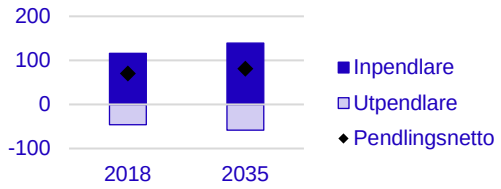

Diagram 22. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal humanistiskt utbildade

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på humanistisk utbildade i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Ökningen förklaras av att efterfrågan på arbetskraft väntas öka bland annat inom högskolan och offentlig förvaltning, se ”Näringsgren” i diagram 23. Samtidigt arbetar en del av de humanistiskt utbildade i dag inom yrken med andra utbildningskrav, såsom barnskötare och vårdbiträden. Inom dessa yrken väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga andra utbildningar när de nyanställer under prognosperioden, vilket dämpar efterfrågan på humanistiskt utbildade, se ”Utbildningsväxling” i diagram 23.

I diagram 23 så skildras hur många procent som olika faktorerna påverkar efterfrågan. Mellanskillnaden mellan de positiva och negativa faktorerna utgör den totala effekten på efterfrågan som i detta fallet blir en ökning med cirka 5 procent.

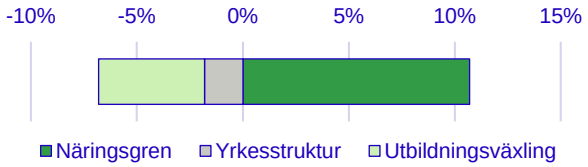

Diagram 23. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för humanistiskt utbildade.

Risk för överskott år 2035
Sammanfattningsvis beräknas tillgången öka mer än efterfrågan och det finns risk för överskott på humanistiskt utbildade i länet under prognosperioden.

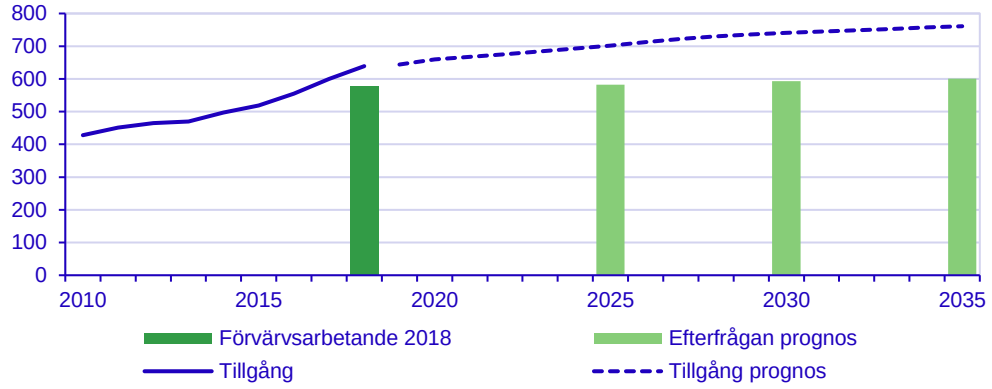

Diagram 24. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för humanistisk utbildning

Det kommer under samtliga år i prognosen att finnas ett överskott av personer med humanistisk utbildning. År 2025 handlar det enligt prognosen om 120 personer, år 2030 om knappt 150 personer och år 2035 om 160 personer. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Ekonomutbildning

Utbildningar som ingår: Civilekonomutbildning och högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom företagsekonomi, handel och administration, nationalekonomi och ekonomisk historia. En stor majoritet har inriktning mot företagsekonomi. Omkring 25 procent har en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035 i landet enligt prognosen, brist i södra delarna av Norrland, Gotland samt Blekinge län, medan det kommer vara överskott i Kalmar län. I resterande län är det balans enligt prognosen.

Varierat arbetsmarknadsläge i dag
Omkring 2 300 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en högskoleutbildning i ekonomi år 2018. Spridningen var stor över arbetsmarknaden. Runt 15 procent arbetade som revisorer, finansanalytiker och fondförvaltare, ytterligare närmare 20 procent hade ett chefsyrke. Enligt Arbetsförmedlingen var det varierad tillgång på arbetskraft inom flertalet ekonomiyrken i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en ekonomutbildning var 84 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 4 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 64 procent, vilket innebär att 64 procent av befolkningen med ekonomutbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med

utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade ekonomutbildning var Controller, Redovisningsekonomer och Revisorer.

Tillgången ökar

Länets tillgång på ekonomutbildade väntas öka med cirka 60 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 500 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från en ekonomutbildning under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 25. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 160 personer, vilket är fler än de senaste åren.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 27 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 800 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 25.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på ekonomutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 300 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 2 200 personer flytta från länet. Mellanskillnaden däremellan visas som ”Flyttnetto” i diagram 25.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 580 fler personer invandra till Kronobergs län med en ekonomutbildning än vad som kommer utvandra från Kronobergs län till ett annat land. Mellanskillnaden redovisas som ”Migrationsnetto” i diagram 25.

Diagram 25 skildrar hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar mer positivt till tillgången än vad ”Lämnar arbetskraften”, ”Vidareutbildning” och ”Flyttnetto” påverkar negativt så kommer tillgången av personer med ekonomutbildning enligt prognosen vara större år 2035 jämfört med 2018.

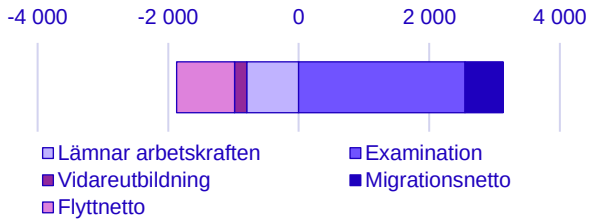

Diagram 25. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med ekonomutbildning.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 9 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 22 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. Detta visas i diagram 18 nedan. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan Inpendlare och Utpendlare. Diagrammet visar

hur många som pendlare till och från Kronoberg för att arbeta år 2018 och hur många som kommer att göra det år 2035 enligt prognosen.

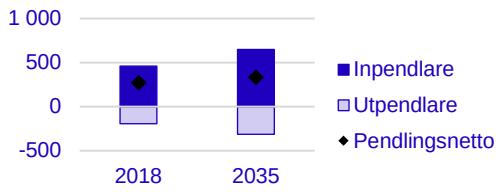

Diagram 26. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal ekonomutbildade

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på ekonomutbildade i länet öka med cirka 75 procent fram till år 2035. Efterfrågetillväxten beror framför allt på den utbildningsväxling som väntas fortsätta, se ”Utbildningsväxling i diagram 27. Kompetenskraven ökar inom flera yrken inom ekonomiområdet, där det tidigare varit tillräckligt med en kortare utbildning. Till exempel antas det bli vanligare med eftergymnasial ekonomutbildning bland redovisningsekonomer och banktjänstemän år 2035 än i dag. Därtill antas efterfrågan på arbetskraft öka inom flera av de branscher i länet som anställer ekonomer, se ”Näringsgren” i diagram 27. Diagram 27 visar hur många procentenheter som Näringsgren, Yrkesstruktur och Utbildningsväxling bidrar med för att summeras ihop till 75 procent.

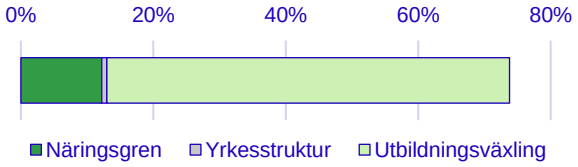

Diagram 27. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för ekonomutbildade

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Både tillgång och efterfrågan på ekonomutbildade i länet beräknas öka kraftigt under prognosperioden. Efterfrågeökningen väntas bli något starkare än tillgångsökningen. Eftersom skillnaden mellan tillgång och efterfrågan framöver ändå väntas bli förhållandevis liten bedöms arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat på sikt.

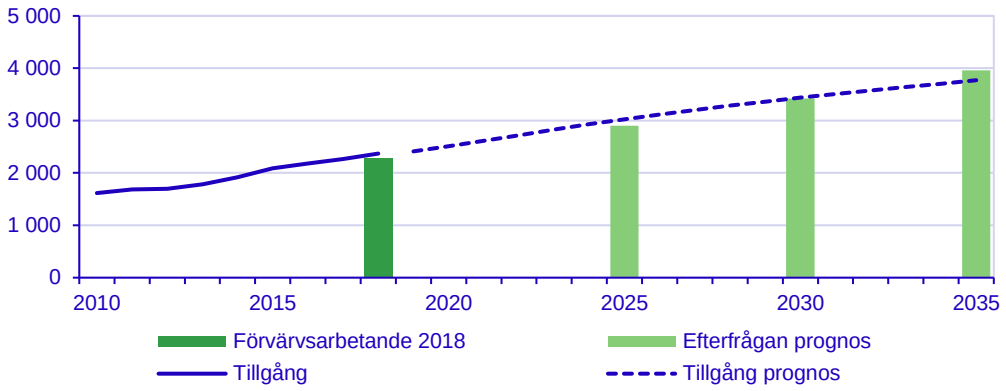

Diagram 28. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för ekonomutbildade.

Efterfrågan och tillgång ligger i balans år 2025 och år 2030 enligt prognosen, medan det år 2035 finns ett litet överskott av knappt 190 personer med ekonomutbildning. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Journalistik och medievetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Eftergymnasial utbildning inom journalistik, medie- och kommunikationsvetenskap. Omkring 80 procent har en minst treårig högskoleutbildning.

Nationell bedömning: Stort överskott år 2035, förutom i Kronoberg där det enligt prognosen bedöms vara balans.

Vanliga yrken är journalist och informatör

Omkring 330 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en eftergymnasial utbildning inom journalistik och medievetenskap år 2018. Runt hälften arbetade som informatörer och journalister. I övrigt var spridningen på arbetsmarknaden stor. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för personer med dessa utbildningar i länet. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock god tillgång på nyutexaminerade inom journalistik i riket vid prognosens början.

91 procent av de med journalistik och medievetenskaplig utbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. Endast 2 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 64 procent, vilket innebär att det är 64 procent av de med en utbildning inom journalistik och medievetenskap som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade denna utbildning var år 2019 Informatörer, kommunikatörer och PR-specialister, Journalister samt Bibliotekarier och arkivarier.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade inom journalistik och medievetenskap väntas öka med cirka 50

procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 140 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 29. Av den framtida examinationen kommer cirka 15 procent från yrkeshögskolan.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 13 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 85 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 29.

Därutöver väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 29.

Flytt mellan länen har en positiv påverkan på länets tillgång på personer med dessa utbildningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 360 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 250 personer flytta från länet. Mellanskillnaden skildras som ”Flyttnetto” i diagram 29.

Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer med denna utbildning invandra till Kronobergs län än utvandra från Kronobergs län, vilket visas som ”Migrationsnetto” i diagram 29.

I diagram 29 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av personer med journalistik och medievetenskaplig utbildning. Då de positiva faktorerna ”Examination”, ”Flyttnetto” samt ”Migrationsnetto” bidrar med fler personer än de negativa faktorerna så tillgången på personer med denna utbildning att vara större år 2035 än år 2018.

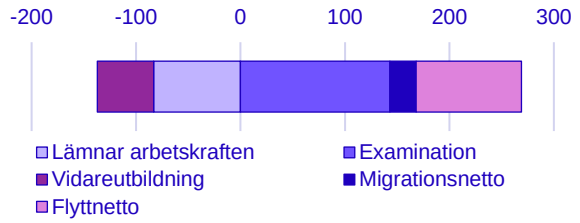

Diagram 29. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av journalistik och medievetenskaplig utbildning

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 9 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, ”Utpendlare”, medan 26 procent pendlar in till länet, ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 30 visas hur många personer med denna utbildningen som är Inpendlare, Utpendlare samt pendlingsnetto för år 2018 samt en prognos för år 2035. Ett positivt pendlingsnetto innebär att det är fler personer med denna utbildning som pendlar in till Kronobergs län för att arbeta än som pendlar från Kronobergs län till annat län för att arbeta.

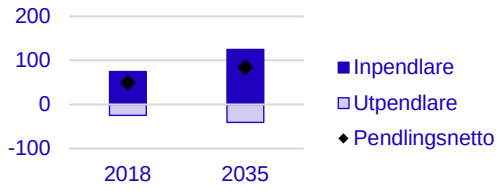

Diagram 30. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal journalistik och medievetenskapsutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom journalistik och medievetenskap i länet öka med cirka 50 procent fram till år 2035. Det som framför allt påverkar efterfrågetillväxten är utbildningsväxlingen, som innebär att en större andel av dem som arbetar som informatörer och journalister antas ha en utbildning inom journalistik och medievetenskap på sikt, se ”Utbildningsväxling” i diagram 31. Därtill antas efterfrågan på arbetskraft öka inom bland annat informations- och kommunikationssektorn i länet under prognosperioden, se ”Näringsgren” i diagram 31. I diagram 31 visas hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med positivt för att summera ihop till cirka 50 procent.

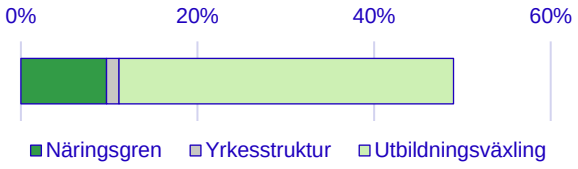

Diagram 31. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för journalistik och medievetenskap utbildning

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Tillgång och efterfrågan på utbildade inom journalistik och medievetenskap i länet väntas öka ungefär lika mycket under prognosperioden. Arbetsmarknadsläget år 2035 bedöms därmed bli relativt balanserat.

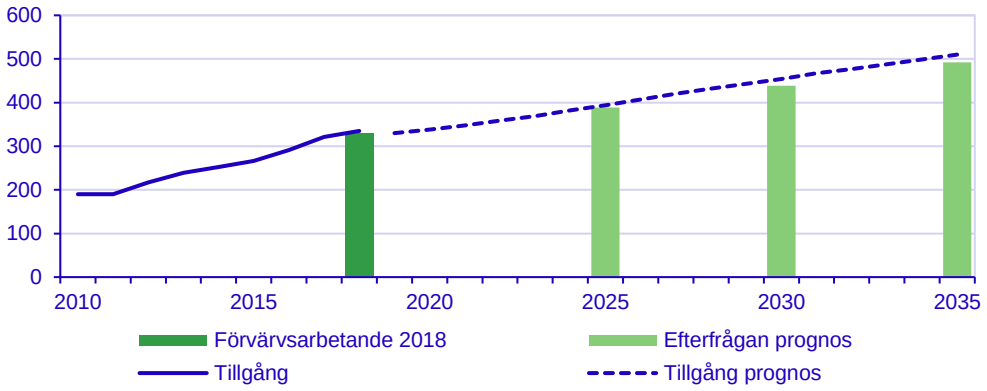

Diagram 32. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för journalistik och medievetenskaplig utbildning

Enligt prognosen kommer det att vara balans mellan tillgång och efterfrågan på personer med journalistik och medievetenskaplig utbildningen under hela prognosperioden. Ett litet överskott på 18 personer med denna utbildning blir det år 2035 enligt prognosen. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Juristutbildning

Utbildningar som ingår: Juristexamen och motsvarande äldre juris kandidatexamen, samt forskarutbildning inom juridik och rättsvetenskap.

Nationell bedömning: Visst överskott år 2035 i stora delar av landet, medan det råder balans i andra delar. Det finns inget län där det råder brist på juristutbildade, se diagram 33.

Diagram 33. Arbetsmarknadsläget per län år 2035 för juristutbildade

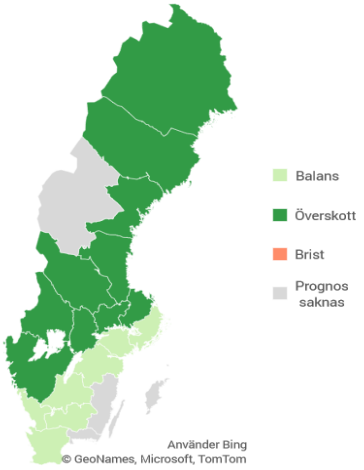

Vanligt att arbeta inom offentlig förvaltning

Omkring 280 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en juristutbildning år 2018. Runt 55 procent arbetade inom offentlig förvaltning och cirka 20 procent inom branschen juridiska och ekonomiska konsulter. Enligt Arbetskraftsbarometern var det god tillgång på nyutexaminerade jurister i riket vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en juristutbildning var 93 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 3 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 77 procent, vilket innebär att nästan 8 av 10 personer i befolkningen med juristutbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade juristutbildning var Övriga jurister, Advokater samt Affärs- och företagsjurister.

Tillgången ökar

Länets tillgång på juristutbildade väntas öka med cirka 35 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Även om utbildningen inte finns i länet beräknas totalt 95 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från juristutbildningen under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 34.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 38 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 100 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 34.

Flytt mellan länen har en positiv påverkan på länets tillgång på juristutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 320 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 230 personer flytta från länet. Mellanskillnaden däremellan visas i diagram 34 som ”Flyttnetto”.

I diagram 34 nedan visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att ”Examination”, ”Migrationsnetto” och ”Flyttnetto” påverkar mer positivt till tillgången än övriga faktorer påverkar negativt kommer tillgången av juristutbildade år 2035 vara större än den var år 2018.

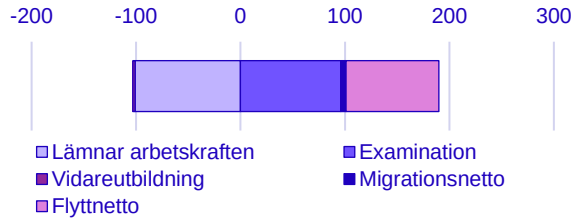

Diagram 35. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av juristutbildade

Arbetspendlingen över länsgräns är omfattande. Cirka 11 procent bland personer med denna utbildning pendlar till andra län, medan 35 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 36 visas hur många personer med juristutbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare.

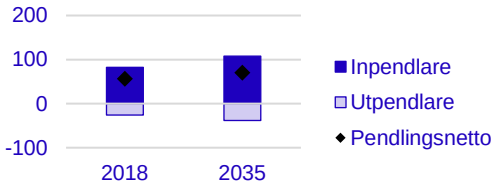

Diagram 36. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal juristutbildade

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på juristutbildade i länet öka med cirka 35 procent fram till år 2035. En del av denna utveckling förklaras av ökad efterfrågan på arbetskraft inom flera näringsgrenar

där jurister är verksamma, bland annat offentlig förvaltning samt juridisk och ekonomisk konsultverksamhet, se ”Näringsgren” i diagram 37. Den utbildningsväxling som beräknas fortsätta under prognosperioden innebär dessutom att en högre andel av dem som arbetar som planerare och utredare väntas ha en juristutbildning jämfört med i dag, se ”Utbildningsväxling” i diagram 37. Diagram 37 nedan skildrar hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summeras ihop till cirka 35 procent.

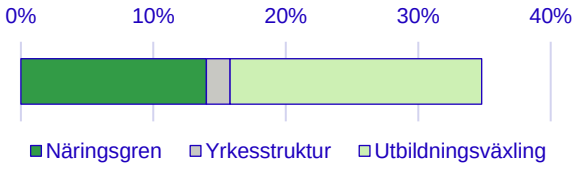

Diagram 37. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för juristutbildning.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Tillgång och efterfrågan på juristutbildade i länet väntas öka ungefär lika mycket under prognosperioden och arbetsmarknadsläget bedöms bli relativt balanserat på sikt, se diagram 38 nedan.

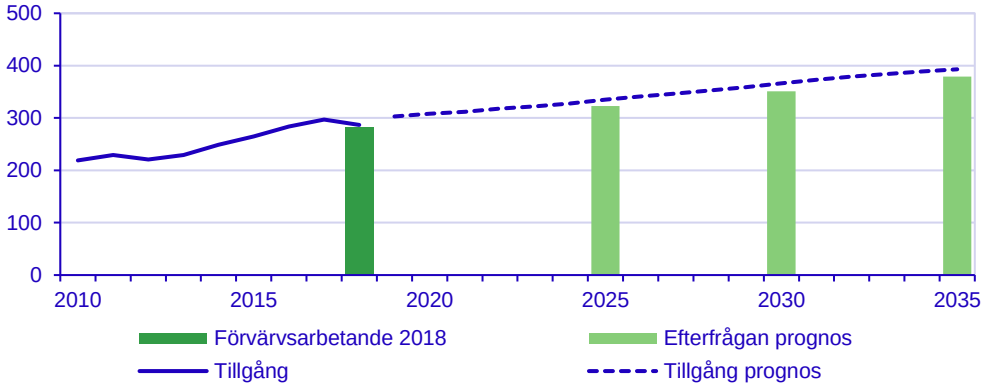

Diagram 38. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för juristutbildade.

Under hela prognosperioden kommer tillgången och efterfrågan på personer med juristutbildning ligga på ungefär samma nivå. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antal examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Personal- och beteendevetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom sociologi, psykologi, socialantropologi, etnologi, personaladministration samt ledarskap, organisation och styrning. Närmare 45 procent har en utbildning i psykologi, cirka 35 procent i sociologi.

Nationell bedömning: Överskott år 2035 i hela landet förutom i Kronobergs län, Blekinge län, Kalmar län, Södermanlands län, Västmanlands län samt Västernorrlands län där det enligt prognosen råder balans.

En av fyra arbetar inom offentlig förvaltning
Omkring 600 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en högskoleutbildning inom personal- eller beteendevetenskap år 2018. Runt 25 procent arbetade inom den offentliga förvaltningen och närmare 20 procent inom vård- och omsorgssektorn. I övrigt var spridningen stor över arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för utbildade personal- och beteendevetare i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock god till balanserad tillgång på nyutexaminerade i riket.

Av de som bodde i Kronobergs län år 2019, var mellan 20-64 år och hade en personal- och beteendevetenskaplig utbildning var 91 procent förvärvsarbetande och 3 procent var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden ligger på 72 procent, vilket innebär att det är 72 procent av de med en utbildning inom personal- och beteendevetenskap som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för 16-74 åringar som arbetade i Kronobergs län år 2019 var Personal- och HR-specialister, Planerare och utredare samt Socialförsäkringshandläggare.

Tillgången ökar
Länets tillgång på personal- och beteendevetenskapligt utbildade väntas öka med cirka 45 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 550 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från en personal- eller beteendevetenskaplig utbildning under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 39.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 29 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 170 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämna arbetskraften” i diagram 39.

Därutöver väntas ett antal väntas ett antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildnings-gruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 39.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på utbildade personal- och beteendevetare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 330 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 410 personer flytta från länet. Mellanskillnaden skildras som ”Flyttnetto” i diagram 39.

I diagram 39 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av personal- och beteendevetenskapsutbildade. Det är endast ”Examination” som bidrar positivt, men då de andra faktorerna tillsammans inte påverkar lika mycket negativt kommer tillgången enligt prognosen vara större år 2035 än år 2018.

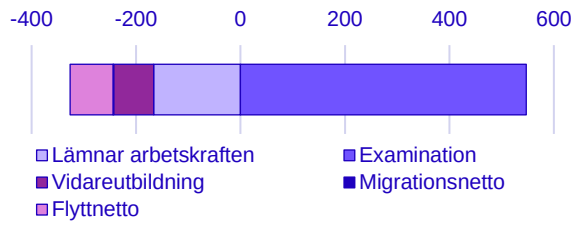

Diagram 39. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med Personal- och beteendevetenskaplig utbildning

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 8 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 15 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 40 visas hur många personer med denna utbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

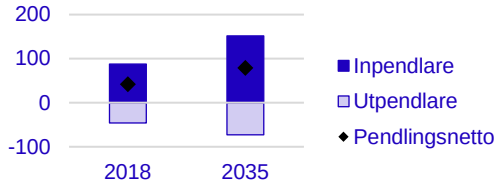

Diagram 40. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal personal- och beteendevetenskapsutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på personal- och beteendevetenskapligt utbildade i länet öka med cirka 50 procent fram till år 2035. Ökningen beror bland annat på att personal- och HR-specialister i större utsträckning än i dag väntas ha en personal- och beteendevetenskaplig utbildning. Dessutom antas en generell höjning av utbildningsnivån inom flera andra tjänsteyrken, vilket också påverkar efterfrågan på personal- och beteendevetare. Efterfrågan på personer med dessa utbildningar ökar även inom bland annat offentlig förvaltning när befolkningen växer. Diagram 41 nedan skildrar hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summeras ihop till cirka 50 procent.

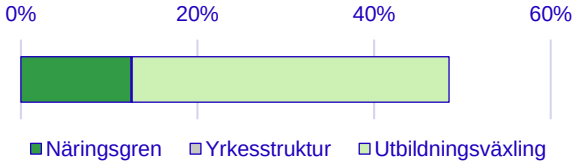

Diagram 41. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för personal- och beteendevetenskapsutbildning.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035
Tillgång och efterfrågan på personal- och beteendevetenskapligt utbildade i länet väntas öka ungefär lika mycket under prognosperioden. Arbetsmarknadsläget bedöms därmed bli relativt balanserat på sikt, se diagram 42.

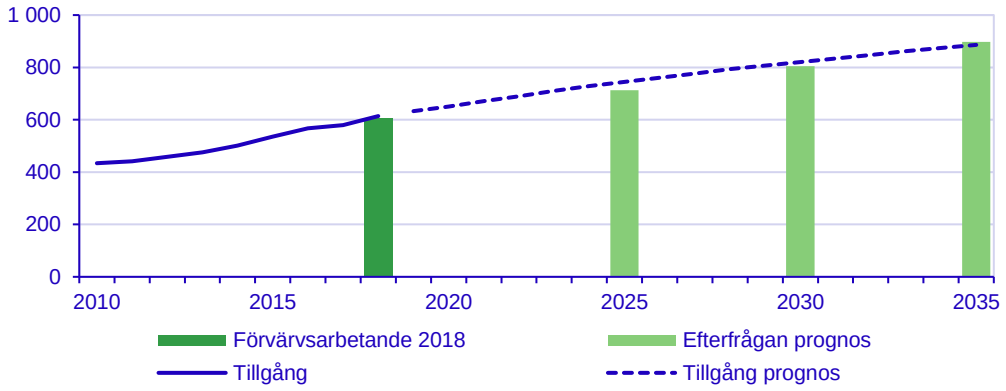

Diagram 42. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det under hela prognosperioden vara balans på arbetsmarknaden, förutom år 2025 då det kommer vara ett litet överskott på 32 personer med personal- och beteendevetenskaplig utbildning. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Samhällsvetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom samhällsvetenskap, statsvetenskap, kultur- och samhällsgeografi, administration och förvaltning.

Nationell bedömning: Överskott år 2035 i merparten av län förutom några där det kommer råda balans enligt prognosen, se diagram 43.

Diagram 43. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

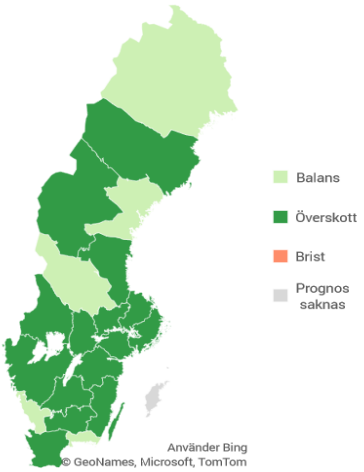

En av tre arbetar inom offentlig förvaltning
Omkring 550 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en

högskoleutbildning inom samhällsvetenskap år 2018. Runt 30 procent arbetade inom den offentliga förvaltningen, cirka 10 procent inom högskolan och närmare 10 procent inom vård- och omsorgssektorn. Övriga var spridda över stora delar av arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för samhällsvetare i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock god till balanserad tillgång på nyutexaminerade i riket.

84 procent av de med samhällsvetenskaplig utbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. 3 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden ligger på 58 procent, vilket innebär att det nästan 6 av 10 av de med en samhällsvetenskaplig utbildning som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som är samhällsvetare är Planerare och utredare, Lednings- och organisationsutvecklare samt Socialförsäkringshandläggare.

Tillgången ökar

Länets tillgång på samhällsvetenskapligt utbildade väntas öka med cirka 40 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 690 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från en samhällsvetenskaplig utbildning under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 44.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 34 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 220 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 44.

Därutöver väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 44.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på samhällsvetare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 440 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 660 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas i diagram 44 som ”Flyttnetto”.

Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer invandra till Kronobergs län med en samhällsvetenskaplig utbildning än vad som förväntas utvandra från länet. Mellanskillnaden ses i diagram 44 som ”Migrationsnetto”.

I diagram 44 visas hur mycket de olika faktorerna påverkar tillgången av samhällsvetare till år 2035. Då ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar mer positivt än övriga faktorer påverkar negativt så kommer tillgången av samhällsvetare enligt prognosen att öka till år 2035.

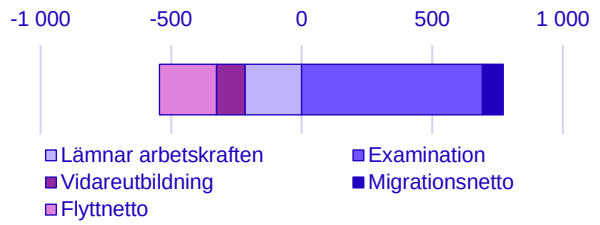

Diagram 44. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av samhällsvetare

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 9 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”, medan 18 procent pendlar in till länet för att arbeta ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 45 skildras hur många personer med denna utbildning som är inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto (mellanskillnaden mellan in- och utpendlare) för år 2018 samt en prognos för år 2035.

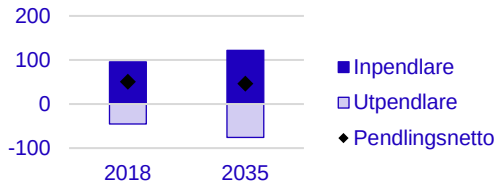

Diagram 45. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal samhällsvetare.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på samhällsvetenskapligt utbildade i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. En stor del av efterfrågetillväxten beror på den utbildningsväxling som väntas fortsätta till följd av att kompetenskraven ökar inom flera yrken, där det tidigare har varit tillräckligt med en kortare utbildning. Till exempel antas en högre andel av dem som arbetar som planerare och utredare ha en eftergymnasial samhällsvetenskaplig utbildning år 2035 än i dag. Därutöver beräknas efterfrågan på samhällsvetare öka i takt med en växande befolkning och sysselsättning i länet. I diagram 46 visas hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med positivt respektive negativt för att summera ihop till ca 30 procent. Efterfrågan av personer med en samhällsvetenskaplig utbildning kommer alltså att öka med 30 procent enligt prognosen fram till år 2035.

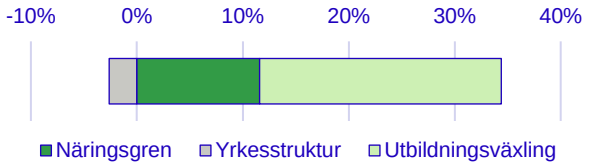

Diagram 46. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för samhällsvetare.

Risk för visst överskott år 2035

Sammantaget beräknas tillgången på samhällsvetenskapligt utbildade i länet öka något mer än efterfrågan. Därför finns det risk för visst överskott på samhällsvetare år 2035, se diagram 47.

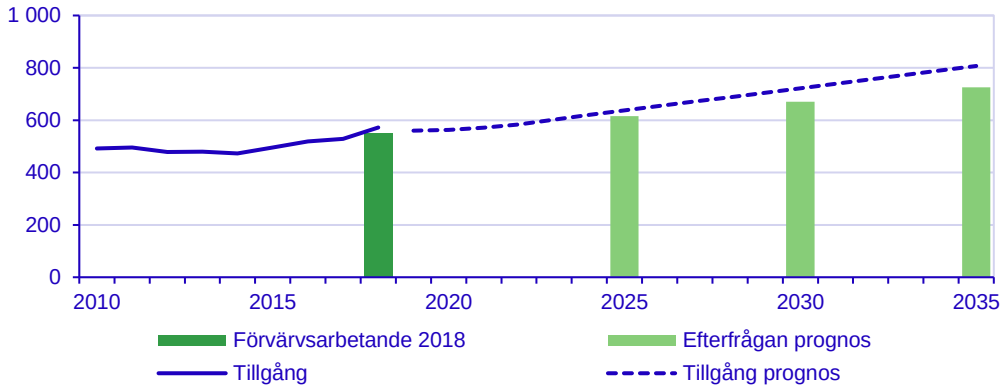

Diagram 47. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Redan år 2025 kommer det att finnas fler samhällsvetare än vad som efterfrågas enligt prognosen. År 2030 kommer det enligt prognosen att vara 51 fler samhällsvetare än efterfrågat, för att år 2035 vara ett överskott på drygt 80 samhällsvetare. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Yh-utbildning inom företagsekonomi, handel och administration

Utbildningar som ingår: Yrkeshögskoleutbildning inom ekonomi, handel och administration, samt motsvarande äldre utbildning. Utbildningsgruppen omfattar utbildningar inom företagsekonomi, inköp, försäljning och distribution, marknadsföring, bank, försäkring och finansiering, redovisning och beskattning, ledning och administration samt kontorsservice och sekreterartjänster.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035 i landet enligt prognosen. I några län är det överskott och i några är det balans, se diagram 48.

Diagram 48. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

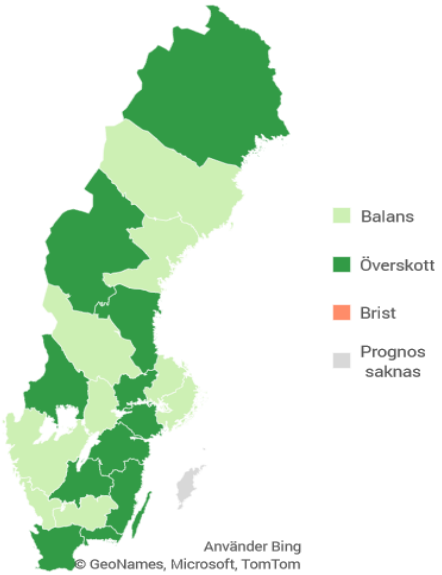

En av fyra arbetar inom handeln
Omkring 660 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en yrkeshögskoleutbildning inom företagsekonomi, handel och administration år 2018, eller motsvarande äldre utbildning. Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Drygt 25 procent arbetade inom parti- och detaljhandeln och drygt 15 procent inom tillverkningsindustrin. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en yrkeshögskoleutbildning inom berörda områden var 93 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 3 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 68 procent, vilket innebär att 68 procent av befolkningen med denna utbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade en yrkeshögskoleutbildning inom företagsekonomi, handel och administration var år 2019 Löne- och personaladministratör, Inköpare och upphandlare samt Företagssäljare.

Tillgången ökar
Länets tillgång på yrkeshögskoleutbildade inom dessa ämnen väntas öka med cirka 65 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli betydligt större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 590 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 49.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 26 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 230 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 49.

Samtidigt väntas ett antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning”.

Flytt mellan länen har en viss positiv påverkan på länets tillgång på utbildade inom dessa ämnen fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 450 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 380 personer flytta från länet. Mellanskillnaden redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 49.

I diagram 49 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination”, ”Migrationsnetto” och ”Flyttnetto” bidrar mer positivt än övriga faktorer bidrar negativt så kommer tillgången enligt prognosen att vara större år 2035 jämfört med år 2018.

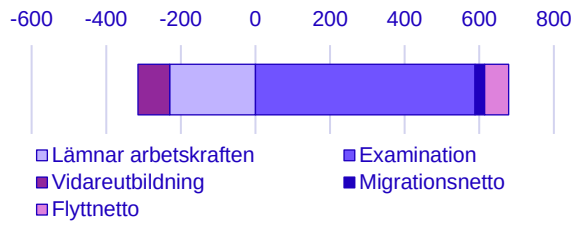

Diagram 49. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med yrkeshögskoleutbildning inom företagsekonomi, handel och administration

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 10 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 21 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 50 visas hur många personer med berörd utbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

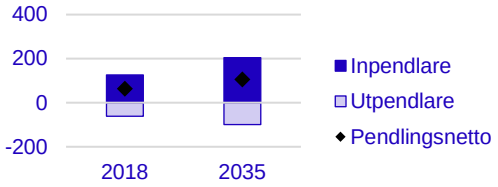

Diagram 50. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal med yrkeshögskoleutbildning inom företagsekonomi, handel och administration.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom dessa ämnen i länet öka med cirka 75 procent fram till år 2035. En stor del av efterfrågetillväxten förklaras av den utbildningsväxling som väntas fortsätta under prognosperioden. Kompetenskraven ökar inom flera yrken inom ekonomi och administration, där det tidigare har varit tillräckligt med en utbildning från gymnasiet. Till exempel antas en högre andel av ekonomiassistenter och redovisningsekonomer ha en utbildning från yrkeshögskolan år 2035 än i dag. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft öka både inom parti- och detaljhandeln och inom flera andra tjänstebranscher i länet, se ”Näringsgren” i diagram 51. Diagram 51 nedan skildrar hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summeras ihop till cirka 75 procent.

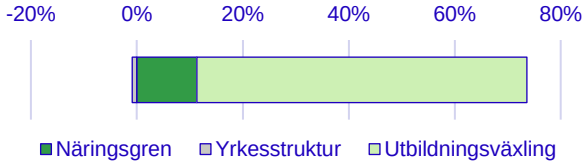

Diagram 51. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för yrkeshögskoleutbildning inom företagsekonomi, handel och administration.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Sammanfattningsvis beräknas både tillgång och efterfrågan öka kraftigt under prognosperioden. Arbetsmarknadsläget för personer med dessa utbildningar bedöms därmed bli relativt balanserat på sikt, se diagram 52. Det kan dock skilja sig åt mellan olika utbildningsinriktningar.

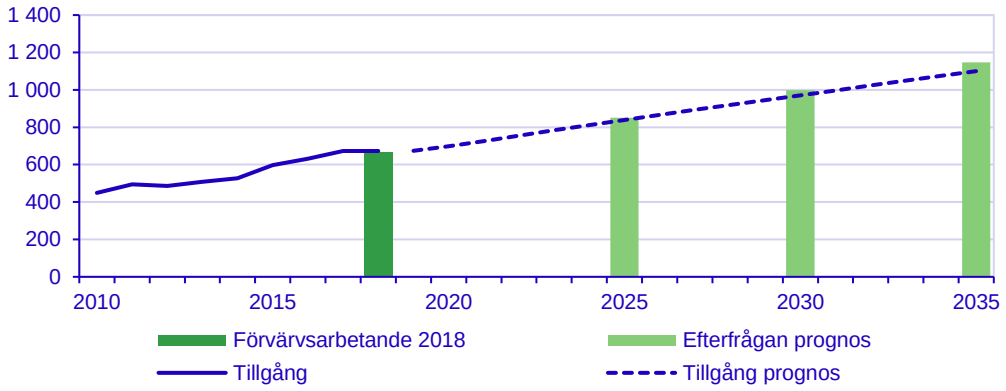

Diagram 52. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det att vara balans mellan tillgång och efterfrågan på personer med denna utbildning under hela prognosperioden. En liten brist på cirka 50 personer med denna utbildning blir det år 2035 enligt prognosen. Bedömningen gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antagna och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Sammanfattning

De flesta av utbildningarna inom Ekonomi och administration bedöms i prognosen ha ett överskott på utbildade år 2035. Det är endast Ekonomutbildningen, YH-utbildning inom företagsekonomi, handel och administration samt Personal- och beteendevetenskaplig utbildning som det kommer vara brist. För utbildade ekonomer handlar det om en brist på 189 personer, men i och med att det är förhållandevis få sett till totala antalet utbildade ekonomer bedöms läget som balanserat på arbetsmarknaden år 2035. Däremot är överskottet på 160 personer med humanistisk utbildningen ett stort överskott sett till antal med den utbildningen. Detsamma gäller för överskottet av personer med samhällsvetenskaplig utbildning. Det största överskottet i antal personer står de med högskoleförberedande utbildning för, men i förhållande till antal utbildade ligger det i paritet med Humanistisk utbildning.

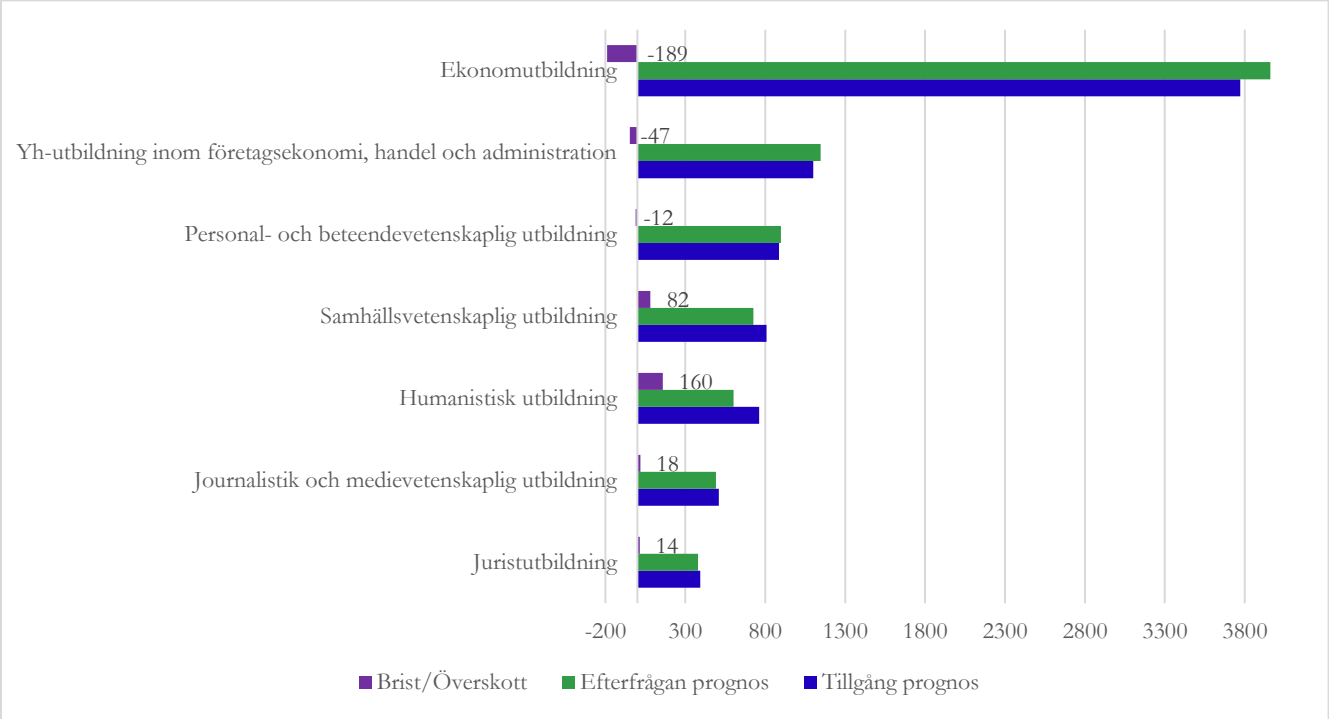

Diagram 53. Prognos över tillgång, efterfrågan samt brist/överskott på arbetskraft i länet fram till år 2035 per utbildning.

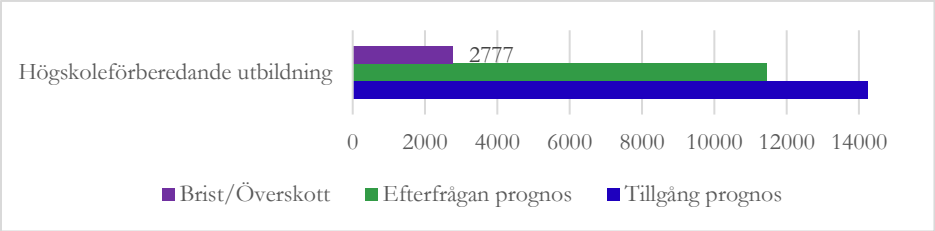

Diagram 54. Prognos över tillgång, efterfrågan samt brist/överskott på arbetskraft i länet fram till år 2035 för högskoleförberedande utbildning.

Samhällsbyggnad och byggteknik

Inledning

År 2019 arbetade 7 162 inom yrkesgruppen Samhällsbyggnad och byggteknik i Kronobergs län. Yrkesgruppen var väldigt mansdominerad, endast 9 procent var kvinnor. Det var den yrkesgrupp som var mest mansdominerad i Kronobergs län. Åldersfördelningen per kön såg ut enligt diagram 55.

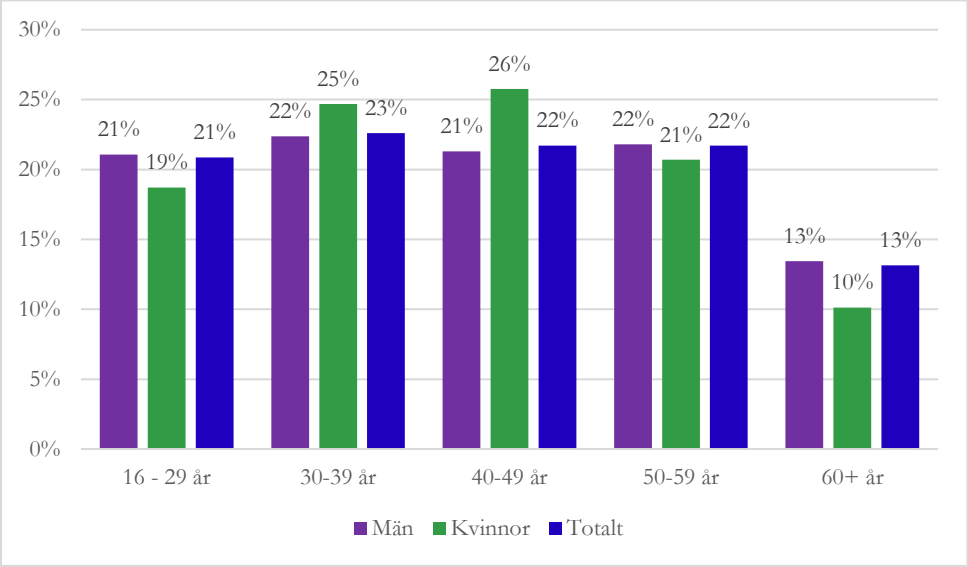

Diagram 55. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Inom yrkesgruppen var det år 2019 vanligast med gymnasial utbildning, 81 procent hade det men det fanns skillnader mellan könen. 84 procent av männen hade en gymnasialutbildning, medan 46 procent av kvinnorna hade eftergymnasial utbildning. Fördelningen mellan gymnasial- och eftergymnasial utbildning såg olika ut mellan åldersgrupperna vilket skildras i diagram 56.

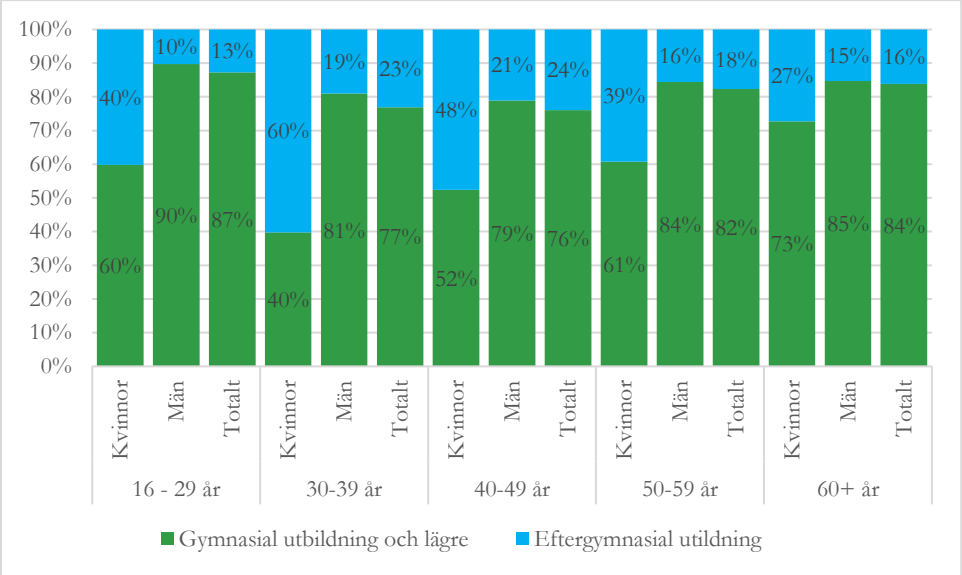

Diagram 56. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

De tre vanligaste yrkena inom Samhällsbyggnad och byggteknik var år 2019 för män Träarbetare och snickare, Fastighetsskötare samt Installations- och serviceelektriker.

De tre vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för kvinnor var år 2019 Fastighetsskötare, Ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning samt Chefer inom arkitekt- och ingenjörsverksamhet.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 10 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För kvinnor var siffran 8 procent och män 11 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

Trender och regional kontext

Digitaliseringen inom byggsektorn ställer krav på ytterligare kompetens i regionen. Just nu hämmas digitaliseringen av kompetensbrist inom Byggmaterialindustrierna (BIM). Informationsflödet behöver hänga ihop genom hela byggprocessen från beställare till slutförd entreprenad. Därför finns det ett stort behov i regionen av byggprojektörer inom BIM. BIM-kompetensen påverkar regionens byggföretags konkurrensfaktor och möjlighet till att jobba effektivt och hållbart där en effektiv byggsektor är mycket viktig för regionens framtida utveckling.

Fastigheter blir mer och mer tekniskt avancerade och det kommer i framtiden sannolikt att krävas flera drifttekniker. Exempelvis finns mycket energi att spara om driften av fastighetens komfortsystem sköts av personal med både bredare kunskap om systemuppbyggnaden i fastigheten och djupare kunskaper i fastighetens energianvändning.

"Idag krävs det en annan kompetens än den traditionella kompetensen för en bovärd för att kunna hänga med.. att finna lösningar på hur vi kan följa upp bättre. Det kommer att handla mkt om att jobba med att utveckla…. (Fastighetsbolag från Kronoberg, källa: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg, ERUF projekt)

..Samtliga medarbetare behöver se positivt på digitala hjälpmedel och använda det i sin vardag... Kompetenser inom data, tjänster och integrationer samt säkerhet… (Fastighetsbolag från Kronoberg, källa: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg, ERUF projekt)

Av de drifttekniker som anställs idag så har flera tidigare jobbat som hantverkare i yrken som t.ex. rörmokare, ventilationsmontör eller elektriker. Alltså specialister inom en viss del av fastighetsdriften. Som drifttekniker behöver man en god helhetskunskap om fastighetsdrift. Denna kunskap får man oftast bygga upp efterhand i arbetet samt via kollegor.

Med ovanstående som bakgrund finns det ett stort värde på utbildning i regionen till drift- och fastighetstekniker. Detta skulle öka möjligheten för att anställa yngre arbetskraft med utbildning inom hela fastighetsområdet och även en möjlighet för befintlig personal i Kronobergs län att vidareutveckla sig.

Inom Smålandsregionerna (Kalmar, Jönköping och Kronoberg) finns det en samsyn att industriellt byggande i trä bör stärkas. Nationellt sker över 45% av all träförädling i de tre regionerna, där Kronoberg har hamnat lite i efterkant med befintlig kompetens jämfört med

Kalmar och Jönköpings län. Orsaken är främst att fler pensioneras än inflödet av nyexaminerade med rätt kompetens till branschen på gymnasienivå men även strategisk YH-kompetens.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Byggutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans bygg- och anläggningsprogram, VVS- och fastighetsprogrammets inriktning fastighet, samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Risk för brist år 2035 enligt prognosen i hälften av länen, medan det i övriga län är balans eller överskott, se diagram 57.

Diagram 57. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

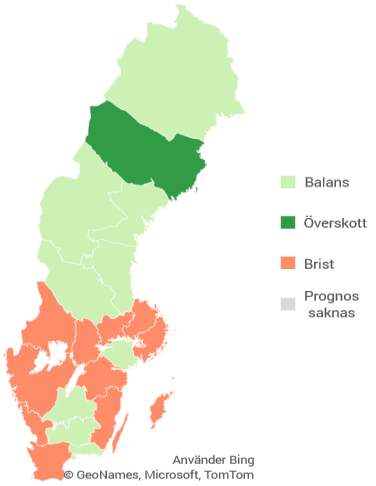

Viss brist i dag

Omkring 3 100 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en gymnasial byggutbildning år 2018. Ungefär 55 procent arbetade inom bygg- och fastighetsverksamheten och ytterligare närmare 20 procent inom tillverkningsindustrin. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på träarbetare, snickare och andra yrken inom bygg och anläggning i länet vid prognosens början.

89 procent av de med byggutbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. 4 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden ligger på 72 procent, vilket innebär att det är 7 av 10 av de med en byggutbildning som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som var byggutbildade var Träarbetare eller snickare, Målare samt Övriga byggnads- och anläggningsarbetare.

Tillgången ökar

Länets tillgång på byggutbildade väntas öka med cirka 50 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 2 200 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 140 personer.

Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 320 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 520 personer under prognosperioden. I diagram 58 visas i ”Examination” hur många personer som beräknas examineras totalt till år 2035 med byggutbildning.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 28 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 740 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämna arbetskraften” i diagram 58.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 58. Vidareutbildningen sker över hela utbildningssektorn men främst inom teknikområdet.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på byggutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 400 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 700 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 58.

I diagram 44 skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av byggutbildade på arbetsmarknaden. Då ”Examination” samt ”Migrationsnetto” bidrar med så står positiv påverkan gentemot övrigas negativa påverkan så kommer tillgången av byggutbildade att öka till år 2035 enligt prognosen.

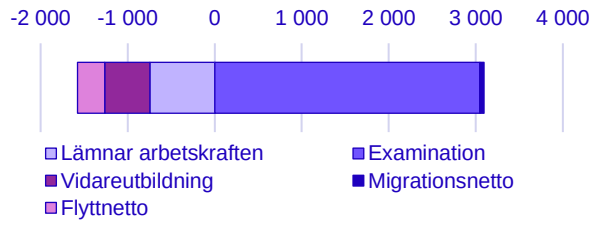

Diagram 58. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av byggutbildade

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 6 procent bland personer med denna utbildning pendlar till andra län, ”Utpendlare”, medan 10 procent pendlar in till länet, ”Inpendlare”. Mellanskillnaden visas som ”Pendlingsnetto” i diagram 59. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 59 visas hur många personer med byggutbildning som var inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto för år 2018 samt en prognos för år 2035.

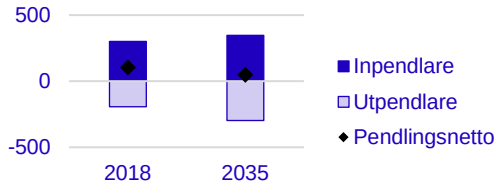

Diagram 59. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal byggutbildade

Efterfrågan ökar
Totalt beräknas efterfrågan på byggutbildade i länet öka med cirka 45 procent fram till år 2035. Ökningen beror främst på den utbildningsväxling som antas ske i byggbranschen, då arbetsgivarna väntas vilja rekrytera arbetskraft med formell byggutbildning när de nyanställer under prognosperioden. Andelen byggutbildade bedöms därför öka bland exempelvis bygg- och anläggningsarbetare. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft växa inom byggbranschen i länet, se ”Näringsgren” i diagram 60. Diagram 60 nedan skildrar hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summeras ihop till cirka 45 procent.

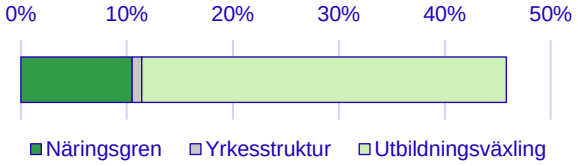

Diagram 60. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för byggutbildningen.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035
Eftersom både tillgång och efterfrågan väntas öka i ungefär samma omfattning bedöms arbetsmarknadsläget för byggutbildade i länet bli relativt balanserat på sikt, se diagram 61. Relativ balans innebär i detta fallet att det kommer vara ett överskott av 343 byggutbildade på arbetsmarknaden enligt prognosen. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

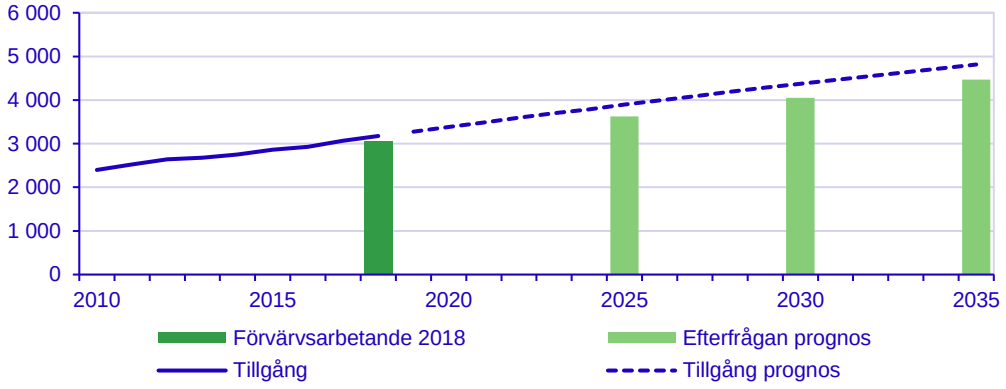

Diagram 61. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035, Byggutbildning

VVS-utbildning samt utbildning inom drift, underhåll och energiteknik

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans VVS- och fastighetsprogram, inriktning mot VVS, ventilation och kyl- och värmepumpsteknik, el- och energiprogrammets inriktning mot energiteknik och industritekniska programmets inriktning mot driftssäkerhet och underhåll, samt

motsvarande äldre utbildningar. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux. Av hela gruppen har drygt 45 procent en VVS-utbildning.

Nationell bedömning: Varierat arbetsmarknadsläge år 2035 i landet enligt prognosen, se diagram 62.

Diagram 62. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

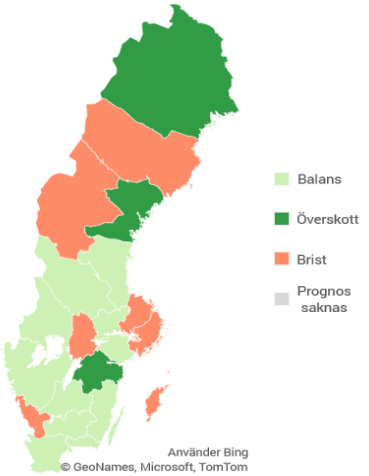

Brist idag enligt Arbetsförmedlingen

Omkring 790 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en gymnasial utbildning inom VVS, drift, underhåll eller energiteknik år 2018. Drygt 45 procent arbetade inom bygg- och fastighetsverksamheten och cirka 25 procent inom tillverkningsindustrin. Vanliga yrken är VVS-montör samt kyl- och värmepumpstekniker. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på VVS-montörer och arbetskraft till andra närliggande yrken i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en gymnasial utbildning inom VVS, drift, underhåll och energiteknik var 92 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 2 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 65 procent, vilket innebär att 65 procent av befolkningen med datautbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade dessa utbildningar var år 2019 VVS-montörer, Maskinställare och maskinoperatörer samt Företagssäljare.

Tillgången ökar

Länets tillgång på personer med dessa utbildningar väntas öka med cirka 30 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 480 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Från komvux och arbetsmarknadsutbildning väntas det inte ske något tillskott. Antalet examinerade visas i diagram 63 som ”Examination”.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 22 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 120 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämna arbetskraften” i diagram 63.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 63. Vidareutbildningen sker främst inom teknikområdet.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på personer med dessa utbildningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 370 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta från länet. Den lilla mellanskillnad som det blir skildras i diagram 63 som ”Flyttnetto”.

I diagram 63 nedan skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. Även om det bara är ”Examination” som bidrar positivt till tillgången så har de en mycket större påverkan än övriga negativa faktorer tillsammans att tillgången av gymnasieutbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik kommer att öka till år 2035.

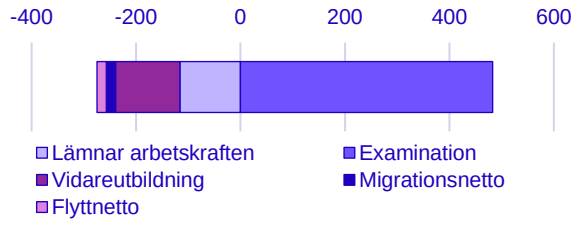

Diagram 63. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av gymnasieutbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 7 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 17 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 64 visas hur många personer med dessa utbildningar som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

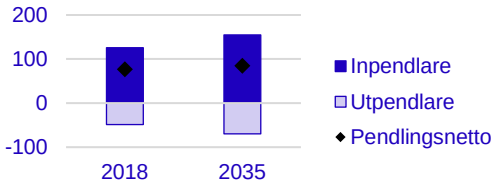

Diagram 64. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal gymnasieutbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik i länet öka med cirka 40 procent fram till år 2035.

Efterfrågeökningen beror främst på att en högre andel av länets VVS-montörer samt kyl- och värmepumpstekniker antas ha denna utbildning år 2035 jämfört med i dag, se

”Utbildningsväxling” i diagram 65. Dessutom väntas behovet av arbetskraft växa inom byggbranschen i länet, vilket också ökar efterfrågan på personer med dessa utbildningar, se ”Näringsgren” i diagram 65. Diagram 65 nedan skildrar hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summeras ihop till knappt 40 procent.

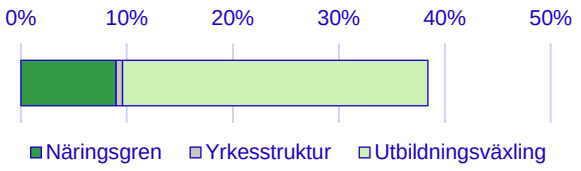

Diagram 65. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för gymnasieutbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Sammanfattningsvis väntas tillgång och efterfrågan öka i ungefär samma omfattning fram till 2035. Arbetsmarknadsläget för utbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik väntas därför bli relativt balanserat på sikt, se diagram 66.

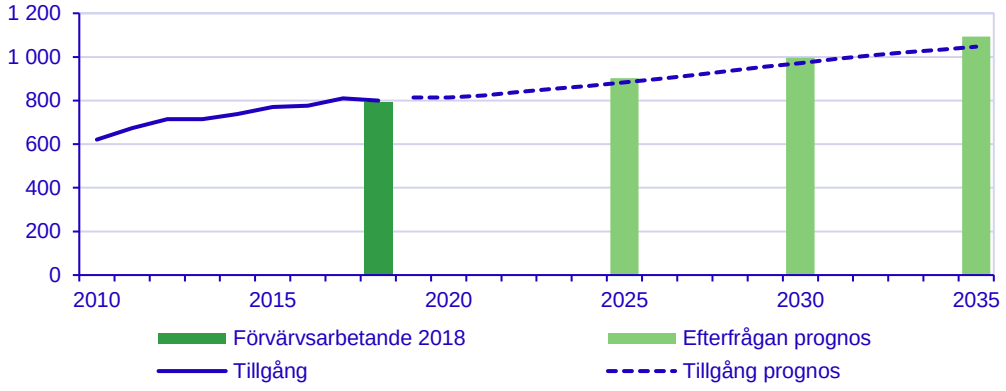

Diagram 66. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Under hela prognosperioden kommer efterfrågan och tillgång att ligga på ungefär samma nivå förutom år 2035 där det kommer vara en liten brist på knappt 50 personer med gymnasieutbildning inom VVS, drift, underhåll samt energiteknik. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans el- och energiprogram, inriktning mot elteknik, automation och dator- och kommunikationsteknik, samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Viss brist år 2035 i de flesta län enligt prognosen förutom i Blekinge län, Värmlands län, Jämtlands län, Västernorrlands län samt Norrbottens län där det beräknas vara balans.

Brist idag enligt Arbetsförmedlingen
Omkring 3 500 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en gymnasial utbildning inom elteknik, automation, dator- eller kommunikationsteknik år 2018. Drygt 30 procent arbetade inom tillverkningsindustrin, cirka 25 procent inom bygg- och fastighetsverksamheten och närmare 15 procent inom parti- och detaljhandeln. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på arbetskraft inom flera eltekniska yrken i länet vid prognosens början.

89 procent av de med gymnasial utbildning inom elteknik, automation, dator- eller kommunikationsteknik i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. 4 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 68 procent, vilket innebär att det är 68 procent av de med en gymnasial utbildning inom dessa områden som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som var gymnasialt utbildade inom elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik år 2019 var Installations- och serviceelektriker, Maskinställare och maskinoperatörer samt Montörer av elektrisk och elektronisk utrustning.

Tillgången ökar något
Länets tillgång på personer med dessa utbildningar väntas öka med cirka 5 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 700 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 110 personer. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 130 personer under prognosperioden, samt ett mindre tillskott från arbetsmarknadsutbildning. Se ”Examination” i diagram 67.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 28 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 830 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämna arbetskraften” i diagram 67.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 67. Vidareutbildningen sker främst inom teknik- och dataområdet.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på personer med dessa utbildningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 300 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta därifrån. Mellanskillnaden redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 67.

I diagram 67 skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av gymnasieutbildade inom elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik på arbetsmarknaden år 2035. Då

faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” förväntas påverka något mer positivt än övriga faktorer påverkar negativt tillsammans så kommer det vara en något ökad tillgång av personer med dessa utbildningar år 2035 jämfört med år 2018.

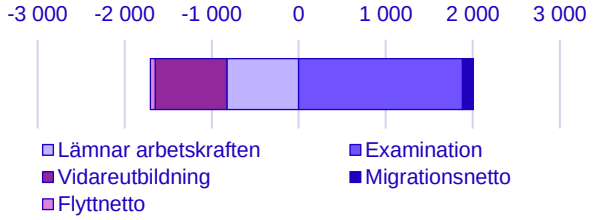

Diagram 67. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av gymnasieutbildade inom elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 8 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, ”Utpendlare”, medan 15 procent pendlar in till länet, ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 68 visas hur många personer med denna utbildningen som är inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto för år 2018 samt en prognos för år 2035.

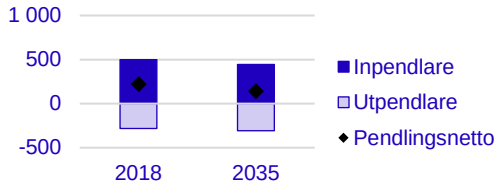

Diagram 68. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal gymnasieutbildade inom elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik i länet öka med cirka 20 procent fram till år 2035.

En del av ökningen beror på att efterfrågan på arbetskraft väntas öka inom byggbranschen och andra branscher som efterfrågar personer med dessa utbildningar, se ”Näringsgren” i diagram 69. Därtill antas efterfrågan öka på grund av utbildningsväxlingen. Den innebär att andelen med dessa utbildningar väntas öka inom en rad yrken inom bygg och industri, där många i dag har grundskoleutbildning som högsta utbildning. I diagram 69 visas hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur och utbildningsväxling bidrar med för att summera ihop till nästan 20 procent

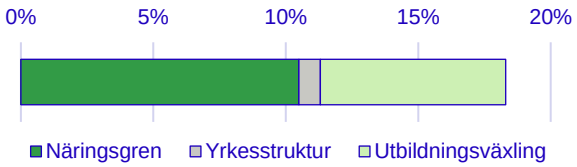

Diagram 69. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för gymnasieutbildade inom elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik.

Risk för fortsatt brist år 2035

Sammanfattningsvis beräknas efterfrågan på personer med dessa utbildningar öka något mer än tillgången fram till 2035 och det finns risk för fortsatt brist på utbildade i elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik under prognosperioden, se diagram 70.

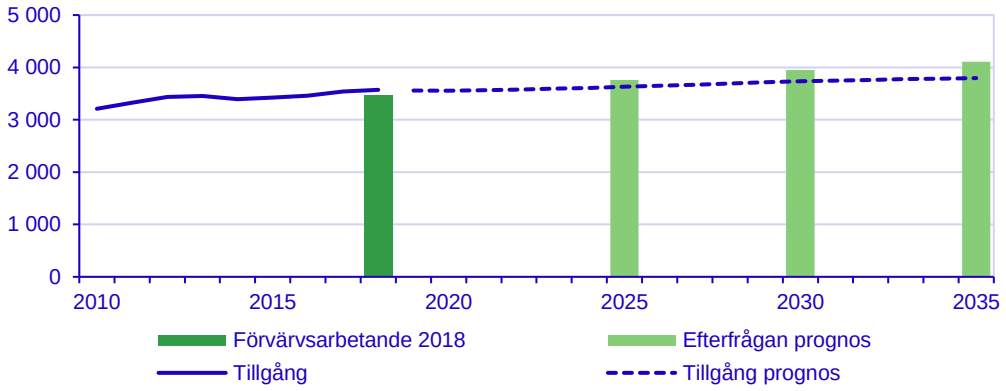

Diagram 70. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det år 2025 att finnas en brist på 132 personer med efterfrågad utbildning och år 2030 har bristen ökat till 216 personer. År 2035 kommer det enligt prognosen att saknas 312 personer med gymnasieutbildning inom elteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Sammanfattning

I diagram 71 visas hur prognoserna ser ut för samtliga utbildningar kopplat till denna yrkesgrupp. Det kommer år 2035 vara ett överskott på 343 byggutbildade, medan för övriga utbildningar kommer det vara brist.

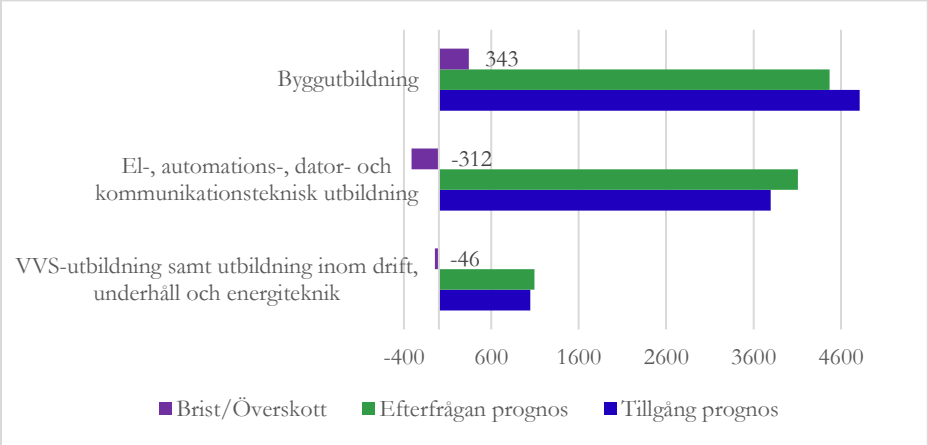

Diagram 71. Prognos över tillgång, efterfrågan samt brist/överskott på arbetskraft i länet fram till år 2035 per utbildning.

Jord- och skogsbruk

Inledning

År 2019 arbetade 2 840 personer med yrken inom Jord- och skogsbruk i Kronobergs län. Inom yrkesgruppen var övervägande flest män sysselsatta, endast 27 procent var kvinnor. Detta var den yrkesgrupp inom länet som hade störst andel 60+ åringar. Åldersfördelningen per kön såg år 2019 ut enligt diagram 72.

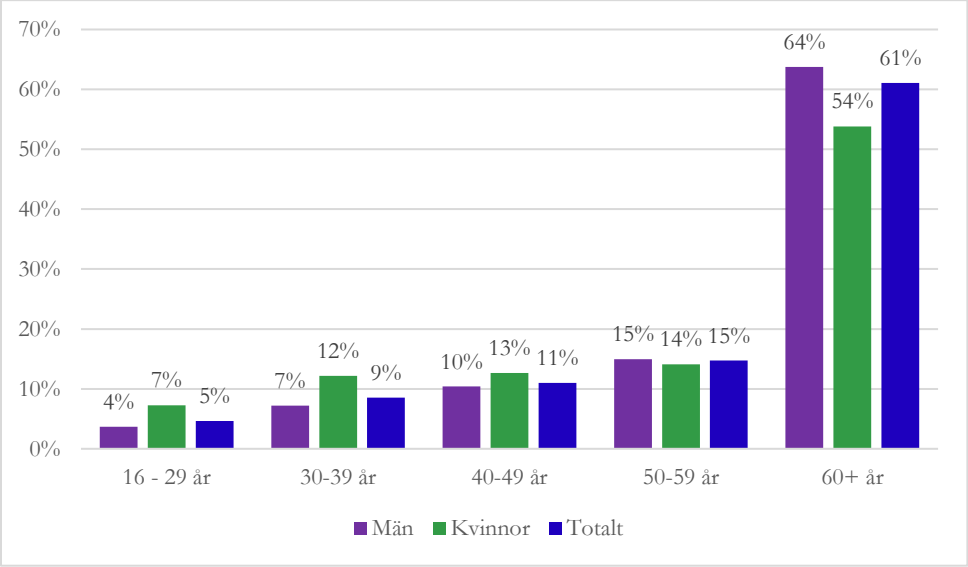

Diagram 72. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Inom yrkesgruppen var det år 2019 vanligast med gymnasialutbildning, nästa 3 av 4 sysselsatta hade det. Här fanns det skillnader mellan könen, 80 procent av männen hade en gymnasialutbildning, medan 58 procent av kvinnorna hade det. Det såg också olika ut mellan åldersgrupperna, vilket skildras i diagram 73.

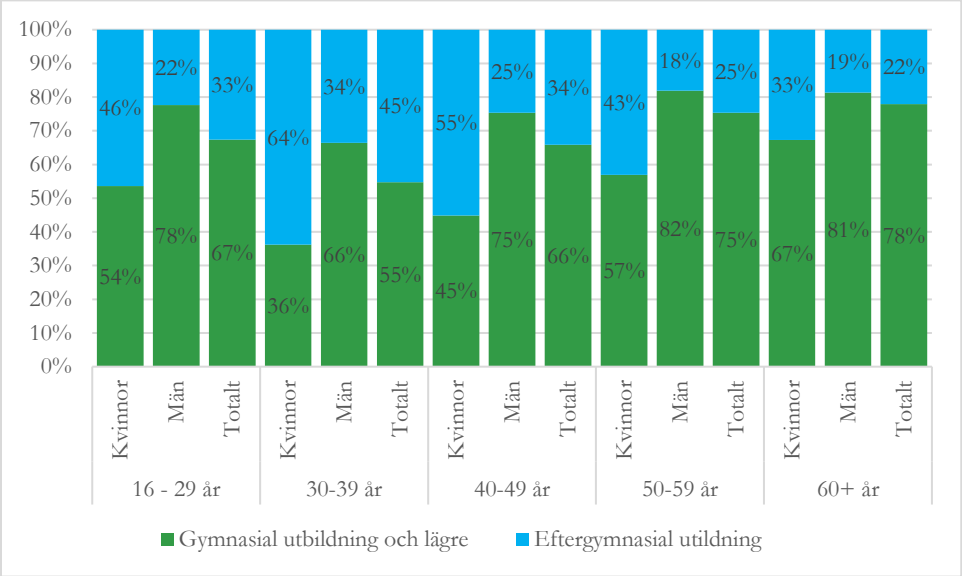

Diagram 73. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Jord och skogsbruk var den yrkesgrupp som Kronobergs län hade minst antal inpendlare till. Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det endast 3 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För kvinnor var siffran 8 procent och män 3 procent. Vanligast var det att pendla från Jönköpings län, Blekinge län samt Skåne län.

De tre vanligaste yrkena inom Jord- och skogsbruk för både män och kvinnor var år 2019 Skogsarbetare, Uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur samt Växtodlare och djuruppfödare.

Trender och regional kontext

I Smålandsregionerna förädlas mer än 45% av alla träprodukter i Sverige, där kompetensbehovet av utbildad arbetskraft efterfrågas i kedjan från skogsindustrin till träindustrin. Från skog till jordbruk är inte hoppet så lång, då många skogs- och jordbrukare har intresse i båda näringarna. Framförallt trädgårdsnäringen, ett bristområde och vi behöver få in mer teknik, odling i växthus, tunnlar, bevattningsåtgärder. Även ny teknik för förädling av markberedning är av stort intresse framåt, för att göra jordbruket mer produktivt, då olika gödningsmedel kan bli en bristvara i ett internationellt perspektiv framöver. Inom länet så finns det en stor kompetensbrist inom växtodling men även kompetens inom trädgård.

Nationellt får 12% av Sveriges befolkning sitt vatten från Kronoberg, då både Halland och Skåne hämtar dricksvatten från länet. Kompetens för att både leta, magasinera och rena vatten är något som bör säkras i Kronoberg, då det även är en viktig livsmedelsinvesteringar för andra län.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Naturbruksutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans naturbruksprogram och motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Brist år 2035 i de flesta län i landet enligt prognosen, se diagram 74.

Diagram 74. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

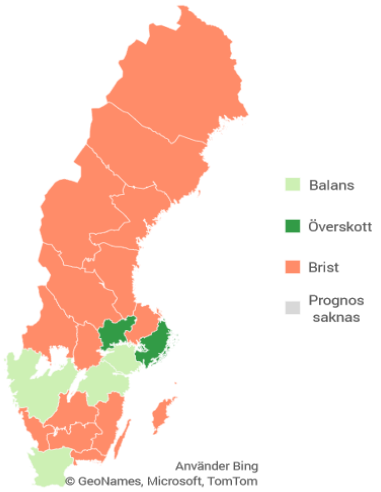

En av tre arbetar inom jord- och skogsbruk

Omkring 2 400 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en gymnasial utbildning i naturbruk år 2018. Ungefär 30 procent arbetade inom jord- och skogsbruk och drygt 20 procent inom tillverkningsindustri. I övrigt var spridningen stor på arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsmarknadsläget för naturbruksutbildade i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock brist på nyutexaminerade i riket.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en gymnasial naturbruksutbildning var 90 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 3 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 38 procent, vilket innebär att knappt 4 av 10 personer med datautbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade naturbruksutbildning var Uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur, Förare av jordbruks- och skogsmaskiner samt Skogsarbetare.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på naturbruksutbildade väntas öka med cirka 5 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 940 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 65 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 70 personer. Totala antalet examinerade visas som ”Examination” i diagram 75.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 33 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 640 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämna arbetskraften” i diagram 75.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 75. Vidareutbildningen sker inom hela utbildningssektorn men främst inom hälso- och sjukvård.

Flytt mellan länen har en viss positiv påverkan på länets tillgång på naturbruksutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 100 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 990 personer flytta från länet. Mellanskillnaden redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 75.

I diagram 75 visas hur mycket de olika faktorerna påverkar tillgången av naturbruksutbildade på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. Faktorerna ”Examination”, ”Migrationsnetto” samt ”Flyttnetto” har en något större positiv effekt på tillgången, än vad de negativa faktorerna har vilket innebär att tillgången av personer med denna utbildning kommer vara något större år 2035 jämfört med 2018.

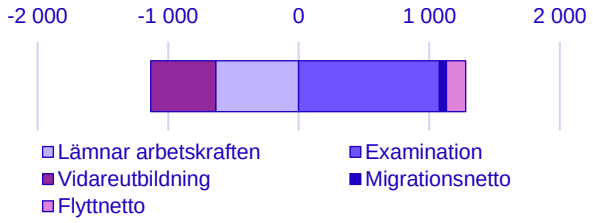

Diagram 75. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med gymnasial naturbruksutbildning.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 7 procent bland personer med denna utbildning pendlar till andra län, ”Utpendlare”, medan 13 procent pendlar in till länet, ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 76 visas hur många personer med naturbruksutbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

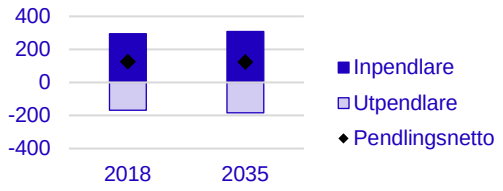

Diagram 76. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal gymnasialt naturbruksutbildade

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på naturbruksutbildade i länet öka med cirka 35 procent fram till år 2035. Ökningen beror framför allt på utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden, som innebär att andelen med en naturbruksutbildning antas öka inom till exempel lantbruks- och trädgårdsyrken. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft öka inom skogsbruket, byggbranschen och ett antal andra branscher i länet där naturbruksutbildade arbetar, se ”Näringsgren” i diagram 77.

Diagram 77 nedan skildrar hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summeras ihop till knappt 35 procent.

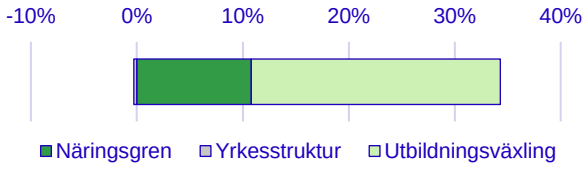

Diagram 77. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för gymnasialt naturbruksutbildade.

Risk för brist år 2035

Sammanfattningsvis väntas efterfrågan på naturbruksutbildade i länet öka betydligt mer än tillgången. Därmed finns det risk för brist på sikt, se diagram 78.

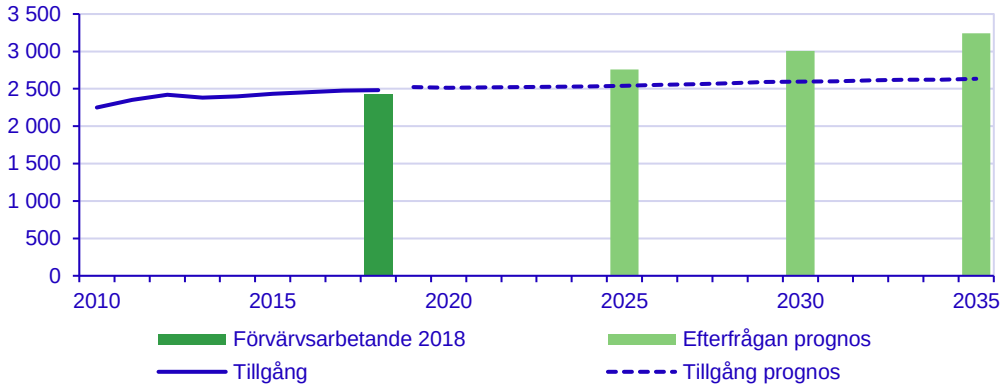

Diagram 78. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Under hela prognosperioden kommer det att vara brist på gymnasialt naturbruksutbildade enligt prognosen. År 2025 kommer det saknas knappt 220 personer, år 2030 kommer det saknas drygt 410 personer och år 2035 kommer det enligt prognosen att saknas 610 personer med gymnasial

naturbruksutbildning. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Eftergymnasial nivå

Biologi- och miljövetenskaplig utbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleutbildning på lägst kandidatnivå inom biologi, miljövetenskap, biokemi, toxikologi, farmakologi och nutrition. Närmare 65 procent har en examen i biologi och närmare 35 procent en examen i miljövetenskap. Lite mer än 10 procent har en forskarutbildning och cirka 30 procent en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Stort överskott år 2035 i alla län förutom Kalmar län och Västerbottens län där det enligt prognosen kommer råda balans.

Många arbetar inom offentlig förvaltning
Omkring 290 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en högskoleutbildning inom biologi eller miljövetenskap år 2018. Ungefär 40 procent arbetade inom offentlig förvaltning. I övrigt var spridningen stor över arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock god till balanserad tillgång på nyutexaminerade biologer i riket.

86 procent av de med biologi- och miljövetenskaplig utbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. 4 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden ligger på 57 procent, vilket innebär att det är 57 procent av de med en utbildning inom biologi- och miljövetenskap som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade en biologi- och miljövetenskapsutbildning var år 2019 Miljö- och hälsoskyddsinspektörer, Växt- och djurbiologer samt Planerare och utredare.

Tillgången ökar
Länets tillgång på utbildade inom biologi och miljövetenskap väntas öka med cirka 50 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 80 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från en utbildning inom biologi eller miljövetenskap under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 79.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 27 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 120 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 79.

Samtidigt väntas ett antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 79.

Flytt mellan länen har en positiv påverkan på länets tillgång på utbildade inom dessa ämnen fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 300 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 190 personer flytta från länet. Mellanskillnaden skildras som ”Flyttnetto” i diagram 79.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 140 fler personer med en biologi- och miljövetenskaplig utbildning invandra till Kronobergs län än som kommer utvandra från Kronobergs län. Mellanskillnaden mellan invandring och utvandring redovisas som ”Migrationsnetto” i diagram 79.

I diagram 79 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av biologi- och miljövetenskapsutbildade på arbetsmarknaden. Då faktorerna ”Examination”, ”Migrationsnetto” och ”Flyttnetto” har en större positiv effekt på tillgången än vad övriga faktorer påverkar negativt kommer tillgången på personer med denna utbildning att öka år 2035 jämfört med år 2018.

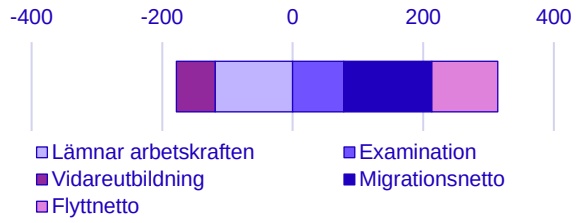

Diagram 79. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av biologi- och miljövetenskapsutbildade.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 12 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, ”Utpendlare”, medan 17 procent pendlar in till länet, ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. Mellanskillnaden mellan inpendlare och utpendlare redovisas som ”Pendlingsnetto”. I diagram 80 visas hur många personer med denna utbildning som är inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto för år 2018 samt en prognos för år 2035.

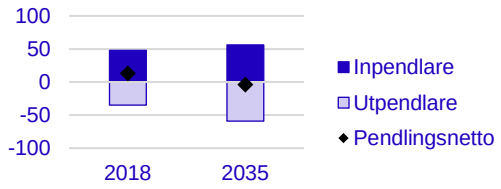

Diagram 80. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal biologi- och miljövetenskapsutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade inom biologi och miljövetenskap i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035. Det beror främst på befolkningsökningen och ett större antal förvärvsarbetande inom bland annat offentlig förvaltning och högskola, vilket även ökar efterfrågan på utbildade inom dessa ämnen. I diagram 81 visas hur många procentenheter som

näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summera ihop till 15 procent.

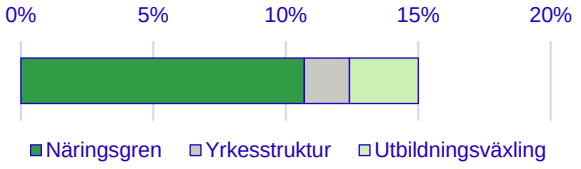

Diagram 81. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för biologi- och miljövetenskapsutbildade.

Risk för stort överskott år 2035

Sammantaget väntas tillgången öka betydligt mer än efterfrågan under prognosperioden. Därför finns det risk för stort överskott på utbildade i biologi och miljövetenskap under kommande år, se diagram 81.

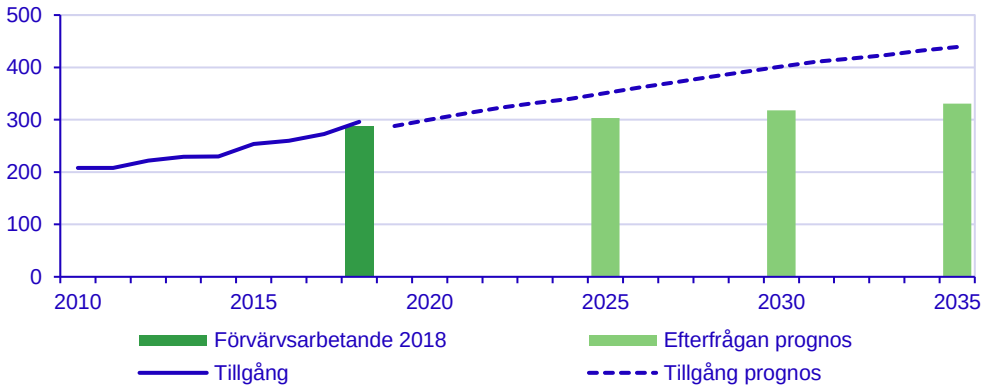

Diagram 81. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Det kommer att vara ett överskott av personer med denna utbildning under hela prognosperioden. År 2025 kommer det att vara ett överskott av knappt 50 personer och år 2030 kommer det att finnas ett överskott av 84 personer. Enligt prognosen kommer det år 2035 att vara knappt 110 för många personer på arbetsmarknaden som hade en utbildning inom biologi- och miljövetenskap mot vad som kommer efterfrågas. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Sammanfattning

I diagram 82 visas hur prognoserna ser ut för samtliga utbildningar kopplat till denna yrkesgrupp. Inom Biologi- och miljövetenskaplig utbildning kommer det vara ett överskott, medan för naturbruksutbildningen kommer det vara en stor brist.

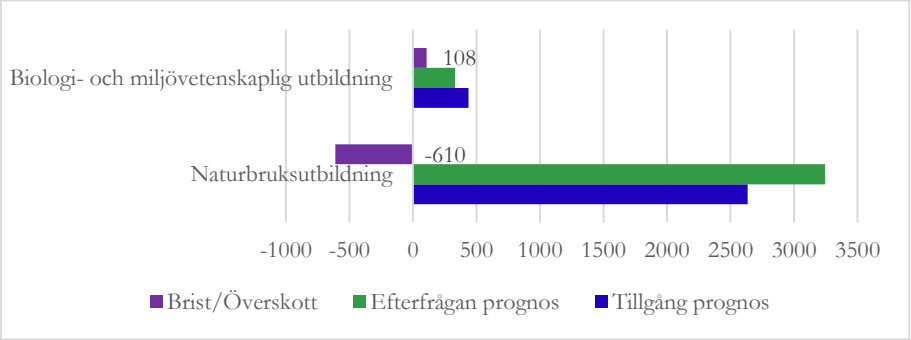

Diagram 82. Prognos över tillgång, efterfrågan samt brist/överskott på arbetskraft i länet fram till år 2035 per utbildning.

Handel och personliga tjänster

Inledning

År 2019 arbetade 7 808 personer med yrken inom Handel och personliga tjänster i Kronobergs län. Det var övervägande kvinnor som var sysselsatta inom yrkesgruppen, 62 procent. Yrkesgruppen har en ganska jämn fördelning mellan åldrarna, men en något större andel 16 – 29 åringar. Åldersfördelningen per kön såg ut enligt diagram 83 nedan:

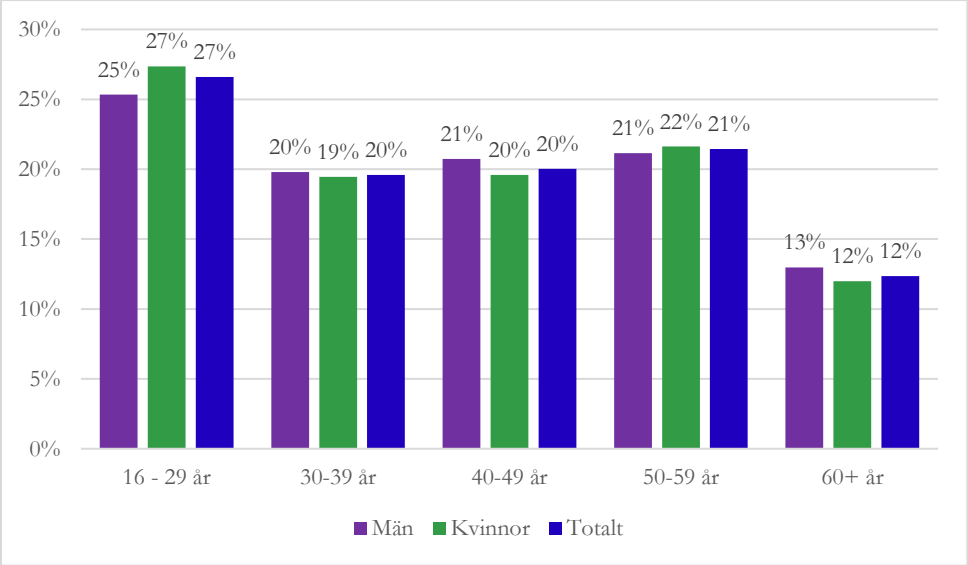

Diagram 83. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Inom yrkesgruppen var det år 2019 flest av de sysselsatta som hade en gymnasial utbildning, 79 procent. Det fanns inga skillnader mellan könen. Mellan åldrarna skiljer sig inte utbildningsnivå heller år så mycket, men några skillnader finns och det skildras i diagram 84.

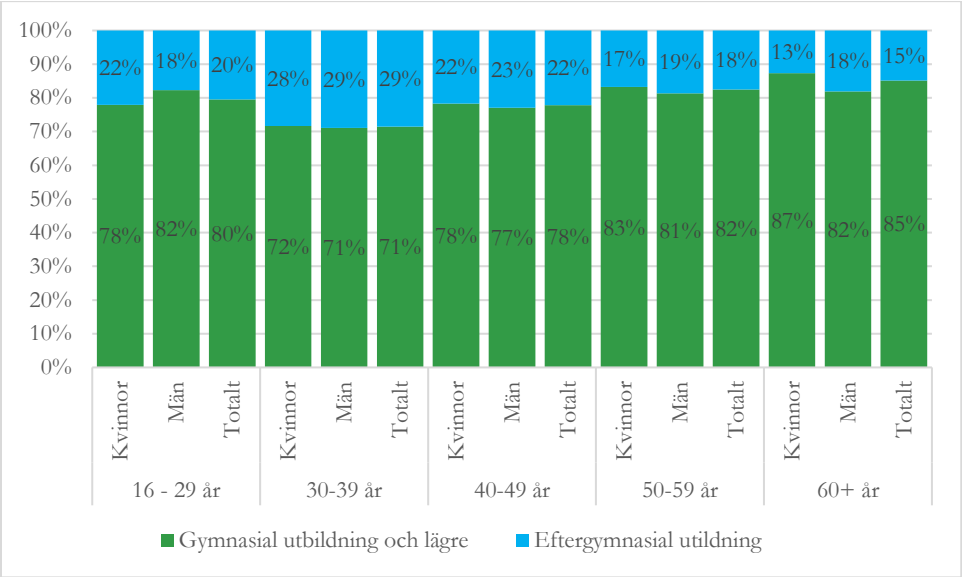

Diagram 84. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

De tre vanligaste yrkena inom Handel och personliga tjänster för kvinnor var år 2019 Butikssäljare inom fackhandel, Städare samt Butikssäljare inom dagligvaror. De tre vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för män var år 2019 Butikssäljare inom fackhandel, Butikssäljare inom dagligvaror samt Övriga servicearbeten.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 8 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var det 9 procent och kvinnor 8 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

Trender och regional kontext

E-handeln utvecklas snabbt och påverkar affärsmodeller, logistiklösningar, terminalstruktur och städernas transportlösningar. En ökning av e-handel kan innebära att lagervärdet flyttas närmare det lokala företaget som uppbringar en e-handel. Jämfört med andra län så har Kronoberg en blygsam e-handel. Dock ser vi en förändring inom de närmsta åren där de regionala kärnorna förändras med en ökning av e-handelsföretag, där Kronoberg har en betydligt bättre digital struktur och kompetens gällande de pusselbitar som behövs i uppbyggnaden av e-handel jämfört med närliggande län. En del av denna utveckling drivs på av ett flertal företag, där närheten och kopplingen till IKEA är det naturliga dragloket för länets e-handlare.

..Hur vi gör när det gäller att vi ska etablera oss och bli synliggjorda, då är e-handeln en väldigt rationell kanal…att vi tillsammans med e-handlarna ska göra så att produkten når hela vägen till konsumenten… en av de större utmaningarna, att etablera sig som ett svenskt företag på en marknad där Amazon är mogen och där det

finns många skickliga aktörer som är utbildade i hur man ser till att sälja varor via Amazon… vi måste köpa de tjänsterna och lära oss för att bygga in den kunskapen undan för undan i vårt bolag…andra utmaningar är ju mer att alla funktioner ska utnyttja alla möjligheter som digitaliseringen faktisk erbjuder. (Handelsföretag från Kronoberg, källa: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg, ERUF projekt)

Flera företag inom handeln står inför ett skifte där de vanliga fysiska marknadsplatserna kvarstår men där handelsplatser blir mer en form av ett showroom där varor och produkter ställs ut, men där själva handeln görs helt digitalt. Som exempel kan nämnas dagligvaruhandeln där livsmedelsprodukter beställs digitalt och levereras på plats eller via leverans direkt till kunden. Här möts två värdar av den digitala och fysiska logistiken, där personal redan idag måste behärska en hybrid i arbetet.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Handels- och administrationsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans handels- och administrationsprogram och motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Enligt prognosen kommer det vara balans i hela landet år 2035, förutom i Kalmar län samt Dalarnas län där det kommer vara överskott.

Stor spridning över arbetsmarknaden
Omkring 5 200 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en handels- och administrationsutbildning på gymnasial nivå år 2018. Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Runt 25 procent arbetade inom parti- och detaljhandeln. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Av de som bodde i Kronobergs län år 2019, var mellan 20-64 år och hade en gymnasial handels- och administrationsutbildning var 85 procent förvärvsarbetande och 5 procent var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 43 procent, vilket innebär att 4 av 10 av de med en handels- och administrationsutbildning hade ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för 16-74 åringar som arbetade i Kronobergs län år 2019 var Butikssäljare inom fackhandel, Butikssäljare inom dagligvaror samt Övriga kontorsassistenter och sekreterare.

Tillgången minskar
Länets tillgång på handels- och administrationsutbildade väntas minska med cirka 30 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 500 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett mindre tillskott till

utbildningsgruppen från komvux och arbetsmarknadsutbildning. Totalt antal examinerade visas som ”Examination” i diagram 85.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 47 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 2 500 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämna arbetskraften” i diagram 85.

Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen till följd av vidareutbildning, främst inom ekonomi och administration samt vård och omsorg, se ”Vidareutbildning” i diagram 85.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på handels- och administrationsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 500 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 700 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 85.

Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer med denna utbildning invandra än utvandra. Mellanskillnaden visas som ”Migrationsnetto” i diagram 85.

I diagram 85 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av handels- och administrationsutbildade på arbetsmarknaden. Då faktorerna ”Lämnar arbetskraften”, ”Vidareutbildning” och ”Flyttnetto” påverkar tillgången mer negativt än vad de positiva faktorerna kan väga upp kommer tillgången att minska fram till år 2035.

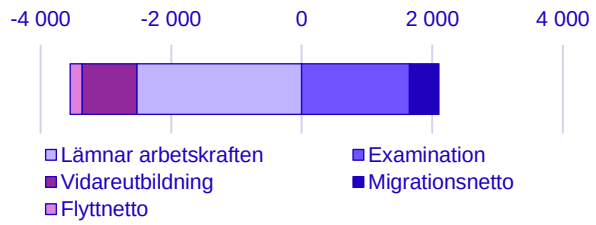

Diagram 85. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av handels- och administrationsutbildade.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 85 skildras hur många personer med handels- och administrationsutbildning som är inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto (mellanskillnaden mellan inpendlare och utpendlare) för år 2018 samt en prognos för år 2035. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län.

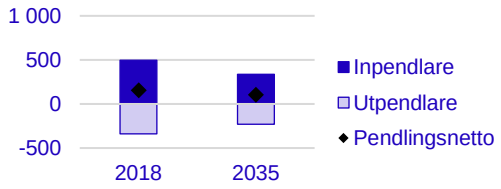

Diagram 86. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal handels- och administrationsutbildade.

Efterfrågan minskar

Totalt beräknas efterfrågan på handels- och administrationsutbildade i länet minska med cirka 25 procent fram till år 2035. Förklaringen till att efterfrågan minskar är den pågående utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden, se ”Utbildningsväxling” i diagram 87. Kompetenskraven ökar inom flera yrken inom ekonomiområdet där det tidigare har varit tillräckligt med handels- och administrationsutbildning, men där arbetsgivarna nu i större utsträckning efterfrågar eftergymnasial utbildning. Detta motverkas delvis av att efterfrågan på arbetskraft väntas öka inom till exempel parti- och detaljhandeln i länet, se ”Näringsgren” i diagram 87. Diagram 87 skildrar hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” påverkar efterfrågan. Då endast ”Näringsgren” har en positiv effekt på efterfrågan, medan ”Utbildningsväxling” och ”Yrkesstruktur” påverkar mer negativt kommer den totala efterfrågan att minska fram till år 2035 jämfört med år 2018.

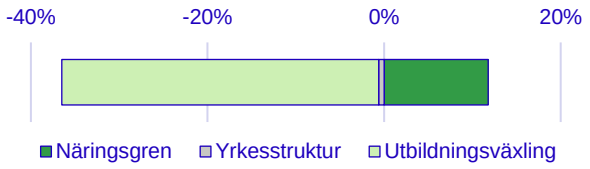

Diagram 87. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för handels- och administrationsutbildade.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Eftersom både tillgång och efterfrågan på handels- och administrationsutbildade i länet beräknas minska i ungefär samma utsträckning, väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge under prognosperioden, se diagram 88.

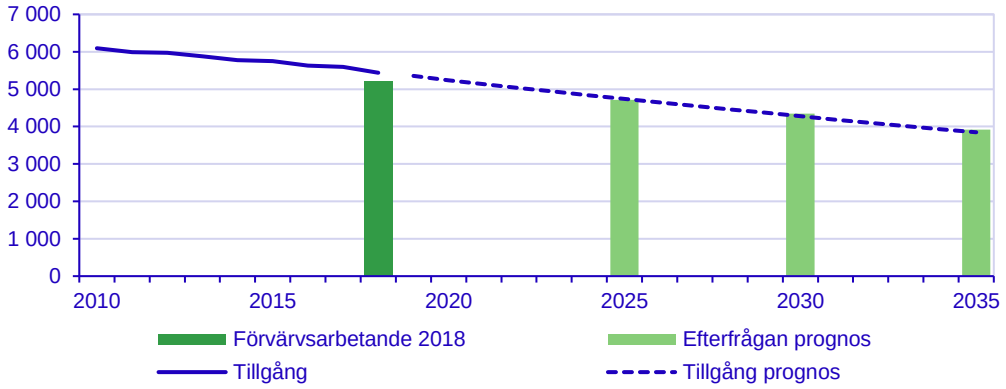

Diagram 88. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Teknik, energi och tillverkning

Inledning

År 2019 arbetade 15 304 personer med yrken inom Teknik, energi och tillverkning i Kronobergs län. Detta var den yrkesgrupp som näst flest arbetade inom, efter Vård och Omsorg. Yrkesgruppen var väldigt mansdominerad, endast 17 procent var kvinnor som arbetade med yrken inom denna yrkesgrupp. De flesta som arbetar inom yrkesgruppen var mellan 30-59 år, vilket ses i diagram 89 som skildrar åldersfördelningen uppdelat på kön för sysselsatta inom yrkesgruppen.

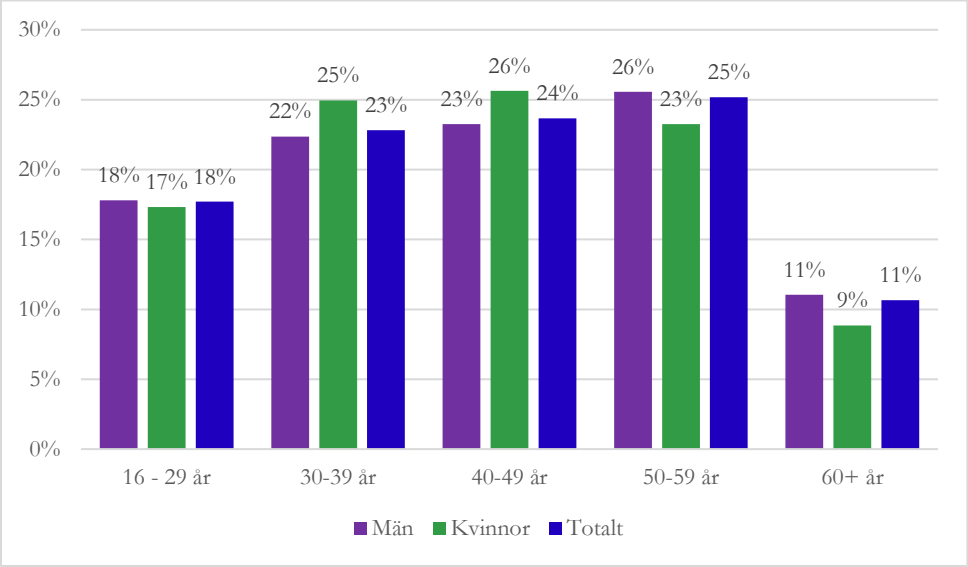

Diagram 89. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

De flesta som arbetade hade en gymnasial utbildning, 75 procent och det såg ungefär likadant ut om man såg bara till männen. Bland kvinnor var det däremot något fler som hade en eftergymnasial utbildning, 35 %. Diagram 90 visar hur utbildningsnivån såg ut per åldersgrupp och kön. Fram till 50+ år var det betydligt fler kvinnor som hade en eftergymnasial utbildning, men i åldrarna över det fanns det knappt någon skillnad mellan könen.

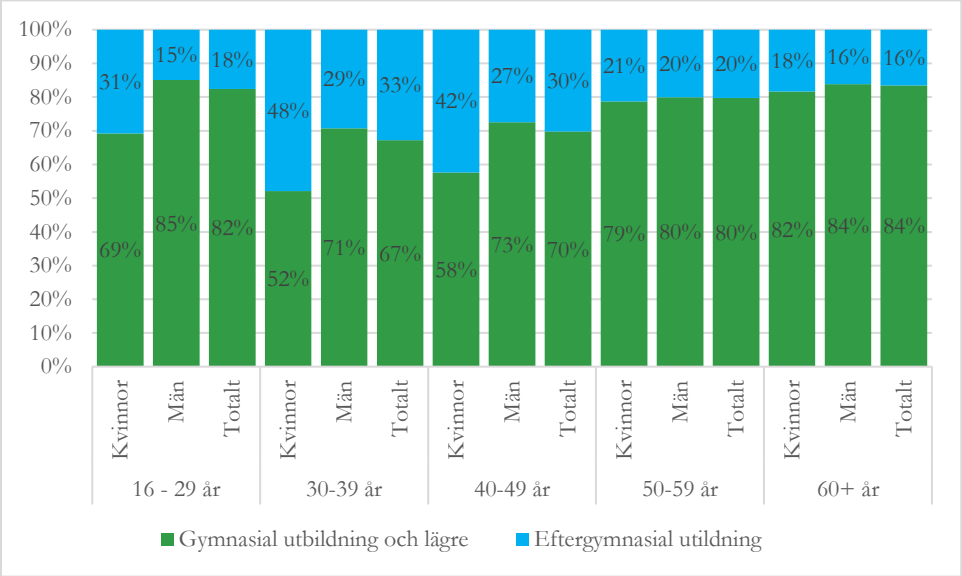

Diagram 90. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

De tre vanligaste yrkena inom Teknik, energi och tillverkning för män var år 2019 Maskinställare och maskinoperatörer, Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer samt Montörer inom metall-, gummi- och plastprodukter. De tre vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för kvinnor var år 2019 Maskinställare och maskinoperatörer, Montörer inom metall-, gummi- och plastprodukter samt Civilingenjörsyrken inom logistik och produktplanering.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 16 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var siffran 16 procent och kvinnor 19 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

Trender och regional kontext

Kronoberg har en utvecklad industri där det efterfrågas kompetens inom en rad områden. För länets teknik- och tillverkningsindustrier, är det många företag som arbetar med vägar för nya teknologier och affärsmodeller för en bättre värld. Här återfinns de större och medelstora företagen som har lite muskler att arbeta med frågan. För mindre företag är denna inriktning betydligt svårare, där det är mer och mer är av betydelse att skapa effektiva och hållbar värdekedja från råmaterial till slutkund.

Ett annat område som påverkar industrins utveckling i Kronoberg, är arbetet med mer smart industri. Här lyfts både behovet av renodlad IT-kompetens men även IT-kompetens som komplement till grundläggande maskinteknisk kompetens. Här ligger länet trots sin industritäthet långt efter våra grannlän i arbetet med robotisering av industrin.

…vi tagit in en kille som är lite specialist på just automation….det är viktigt i vårt flöde att kunna se det, och då behöver man ha en god IT-kunskap i botten där, men också tekniskt kunnande är otroligt viktigt….(Industribolag från Kronoberg, källa: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg, ERUF projekt)

Utvecklingsområden som efterfrågas av flera av länets företag, är kunskap inom konstruktion och programmering och mer därtill där kompetensbristen skapar tillväxtproblem inom industrin till den grad att företagens fortlevnad kan påverkas.

Inom flera teknik och tillverkningsföretag är konkurrenskraften allt svårare att upprätthålla på grund av brist på yrkesutbildade arbetskraft. Som exempel kan här nämnas länets träindustri som har svårt att rekrytera, då sökande saknar relevant yrkesutbildning och kompetens inom själva arbetsmaterialet.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Industriteknisk utbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans industritekniska program, inriktning mot processteknik, produkt- och maskinteknik och svetsteknik, samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035 i hela landet enligt prognosen.

Arbetar ofta inom tillverkningsindustrin
Omkring 5 600 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en industriteknisk utbildning på gymnasial nivå år 2018. Närmare 55 procent arbetade inom tillverkningsindustrin, främst inom verkstadsindustrin. Omkring 10 procent vardera arbetade inom bygg- och fastighetsverksamhet och inom parti- och detaljhandeln. Det saknas heltäckande information om det var brist på industritekniskt utbildade i länet vid prognosens början. Enligt Arbetskraftsbarometern var det dock stor brist på nyutexaminerade i riket.

Av de som hade en industriteknisk utbildning inom befolkningen i Kronobergs län 20-64 år var det år 2019 84,7 procent förvärvsarbetade, d.v.s. har en sysselsättning. Det är 5,2 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden, dvs andelen av befolkningen med industriteknisk utbildning som är anställda i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen, ligger på 56,2 procent. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som innehar en industritekniks utbildning är Maskinställare och maskinoperatör, svetsare och gasskärare samt montörer av metall-, gummi- och plastprodukter.

Tillgången minskar
Länets tillgång på industritekniskt utbildade väntas minska med cirka 25 procent under prognos-

perioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 590 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 430 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 910 personer under prognosperioden. Summerat visas detta under ”Examination” i diagram 91.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 51 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 2 800 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, vilket skildras som ”Lämnar arbetskraften” i diagram 91.

Samtidigt antas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen till följd av vidareutbildning, främst inom teknikområdet, se ”Vidareutbildning” i diagram 91.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på industritekniskt utbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 200 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 500 personer flytta från länet. I diagram 91 skildras mellanskillnaden däremellan som ”Flyttnetto”.

Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer invandra än utvandra, se ”Migrationsnetto” i diagram 91.

I diagram 91 nedan kan man utläsa hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden 2035. I och med att faktorerna ”Lämnar arbetskraften”, ”Vidareutbildning” och ”Flyttnetto” tillsammans har så stor negativ inverkan på tillgången lyckas inte faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” väga upp detta utan totalt sett så kommer tillgången av personer med gymnasial industriteknisk utbildning vara lägre år 2035 än 2018.

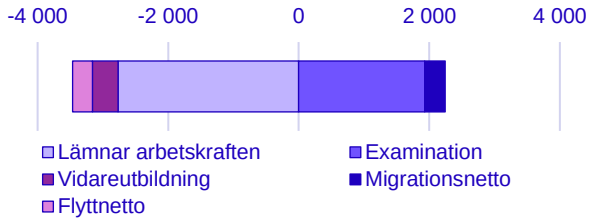

Diagram 91. Tillgång, olika faktorers effekt fram till år 2035, för Industriteknisk utbildning

En annan faktor som påverkar tillgången är arbetspendlingen. Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 8 procent bland personer med denna utbildning pendlar till andra län för att arbeta, medan 13 procent pendlar in till Kronobergs län för att arbeta. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 92 visas hur många personer med industriteknisk utbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare”, år 2018 respektive år 2035, samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra

län för att arbeta, ”Utpendlare”, samma år. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare.

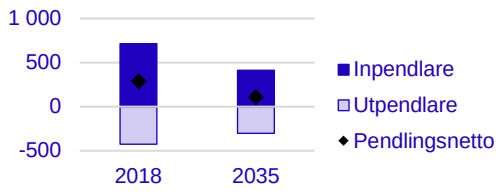

Diagram 92. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, för Industriteknisk utbildning

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på industritekniskt utbildade i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035 enligt prognosen. En del av ökningen beror på att efterfrågan på arbetskraft väntas växa inom byggverksamheten och andra branscher som anställer personer med denna utbildning. Därtill väntas efterfrågan öka på grund av utbildningsväxlingen, som innebär att arbetsgivarna i första hand väntas vilja rekrytera industritekniskt utbildade till vissa yrken. Till exempel antas andelen industritekniskt utbildade öka bland maskinställare och maskinoperatörer. Diagram 93 nedan skildrar hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summeras ihop till 15 procent.

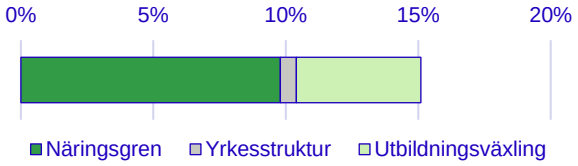

Diagram 93. Efterfrågan, olika faktorers effekt fram till år 2035, för Industriteknisk utbildning

Risk för stor brist år 2035

Eftersom tillgången beräknas minska relativt kraftigt samtidigt som efterfrågan ökar, finns det risk för stor brist på industritekniskt utbildade år 2035, vilket skildras i diagram 94.

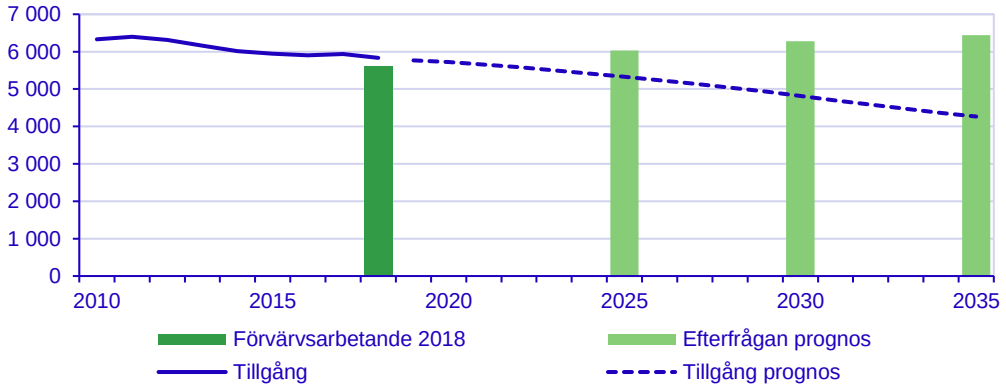

Diagram 94. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035 för Industriteknisk utbildning

Enligt prognosen så kommer det år 2025 att saknas 703 personer och år 2030 kommer det att saknas 1457 personer med industriteknisk utbildning. Det kommer år 2035 finnas 4 265 personer med industriteknisk utbildning, men efterfrågan på arbetsmarknaden kommer enligt prognosen ligga på 6 446 personer. Detta innebär en brist på 2 181 personer med denna utbildning. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Eftergymnasial nivå

Högskoleingenjörsutbildning

Utbildningar som ingår: Högskoleingenjörsutbildning, kandidat- och magisterutbildning inom teknikområdet. Även brand- och sjöingenjörsutbildning ingår. Vanligaste inriktningen är maskinteknik. Omkring 25 procent har en kandidat- eller magisterexamen.

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035, brist i några län och balans i några. Hur det ser ut per län ses i diagram 95 nedan. Det är inget län i landet som beräknas ha överskott enligt prognosen.

Diagram 95. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

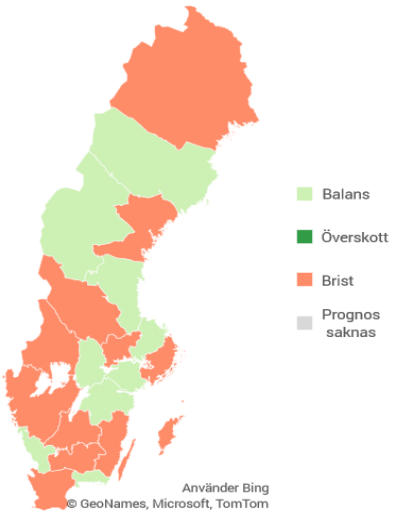

Läget på arbetsmarknaden

Omkring 1 700 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en högskoleingenjörsutbildning år 2018. Ungefär 60 procent arbetade som ingenjör, IT-specialist eller som chef inom dessa områden. Arbetsmarknaden är bred och branschspridningen var stor. Omkring 30 procent arbetade inom tillverkningsindustrin och drygt 10 procent inom teknisk konsultverksamhet. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på ingenjörer och tekniker i länet vid prognosens början.

Av de personer i Kronobergs län som är mellan 20-64 år och har en högskoleingenjörsutbildning var det 92 procent som förvärvsarbetade år 2019, dvs har ett arbete. 3,4 procent av gruppen var

arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden[3] ligger på 57,5 procent.
De tre vanligaste yrkena för 16-74 åringar som arbetande i Kronobergs län och har en högskoleingenjörsutbildning var år 2019 ingenjörer och tekniker inom maskinteknik, ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning samt övriga civilingenjörsyrken.

Tillgången ökar
Länets tillgång på utbildade högskoleingenjörer väntas öka med cirka 25 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 200 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, benämns ”Examination” i diagram 96.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 16 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 320 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering. Detta påverkar tillgången negativt vilket skildras i diagram 96 som ”Lämnar arbetskraften”.

Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen för vidareutbildning, i första hand till olika civilingenjörsutbildningar, se ”Vidareutbildning” i diagram 96.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på utbildade högskoleingenjörer fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 880 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 200 personer flytta från länet. Detta kommer påverka tillgången negativt vilket skildas som ”Flyttnetto” i diagram 96.

Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer invandra än utvandra, vilket påverkar tillgången positivt som ses i diagram 96 under ”Migrationsnetto”.

I diagram 96 skildas tillgångens påverkansfaktorer. Här ser man att faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar tillgången mer positivt än vad de övriga faktorerna påverkar negativt och tillgången kommer på totalen att vara större år 2035 än år 2018.

[3] Andelen av befolkningen med högskoleingenjörsutbildning som är anställda i yrken som stämmer bra överens med utbildningen.

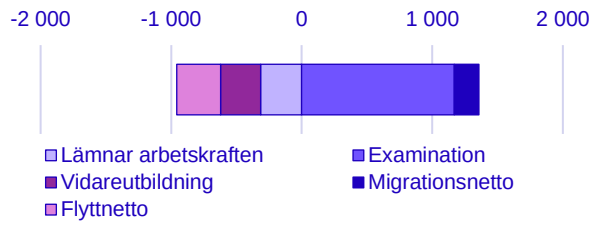

Diagram 96. Tillgång, olika faktorers effekt fram till år 2035, för Högskoleingenjörsutbildning.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande för högskoleingenjörer i Kronobergs län. Cirka 10 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 21 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. Givet att mönstret består så kommer 369 personer med högskoleingenjörsutbildning bo i annat län men pendla in till Kronoberg län för att arbeta år 2035, vilket skildas i diagram 97 nedan. 180 personer med högskoleingenjörsutbildning kommer år 2035 bo i Kronobergs län men arbeta i andra län. Mellanskillnaden däremellan, dvs pendlingsnetto, ligger på 190 personer.

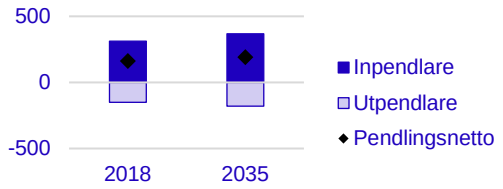

Diagram 97. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, för Högskoleingenjörsutbildning.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade högskoleingenjörer i länet öka med cirka 35 procent fram till år 2035.

Ökningen beror framför allt på den utbildningsväxling som antas fortsätta på arbetsmarknaden. En del av dagens ingenjörer har äldre och kortare utbildningar, till exempel gymnasiala utbildningar i teknik. När de går i pension under prognosperioden väntas arbetsgivarna i större utsträckning efterfråga personer med högskoleingenjörsutbildning. Andelen med dessa utbildningar antas även öka bland exempelvis data- och IT-specialister samt lednings- och organisationsutvecklare. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft öka inom industri- och produktdesign, teknisk konsultverksamhet och ett antal andra branscher i länet som anställer högskoleingenjörer.

Diagram 98 visar hur många procentenheter som näringsgren, yrkesstruktur samt utbildningsväxling bidrar med för att summera upp till 35 procent.

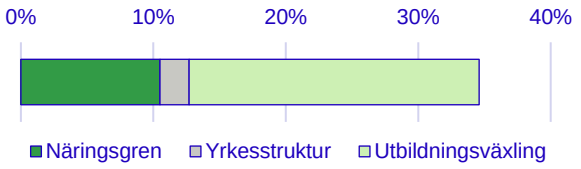

Diagram 98. Efterfrågan, olika faktorers effekt fram till år 2035, för Högskoleingenjörsutbildning

Risk för fortsatt brist år 2035
Sammanfattningsvis väntas tillgången på högskoleingenjörer öka i ungefär samma omfattning som efterfrågan fram till 2035. Det finns därför risk för att dagens brist består under prognosperioden, vilket skildras i diagram 99.

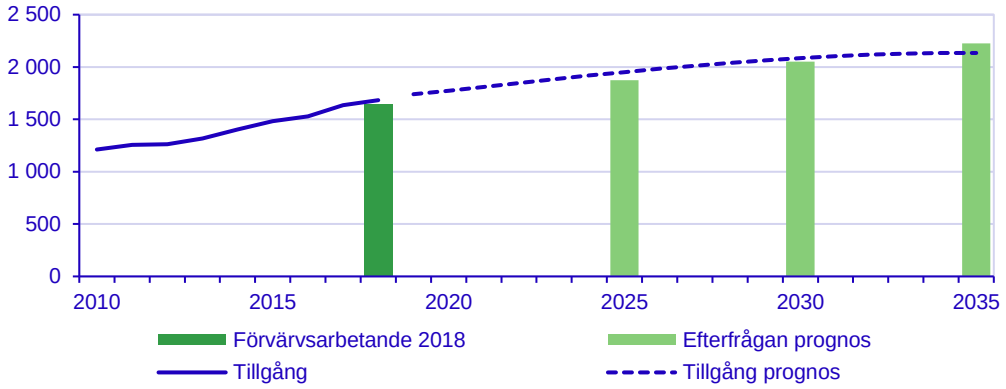

Diagram 99. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035, för Högskoleingenjörsutbildning

Enligt prognosen kommer det år 2025 att finnas något mer tillgång än efterfrågan på personer med högskoleingenjörsutbildning. Det kommer att vara ett överskott på 78 personer. År 2030 kommer det fortfarande vara ett överskott men nu endast på 35 personer. Enligt prognosen kommer det dock år 2035 ha vänt och nu istället vara en brist på 90 personer med högskoleingenjörsutbildning. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieingenjörsutbildning, yrkeshögskoleutbildning inom teknikområdet samt motsvarande äldre utbildning. Omkring 45 procent har en fyraårig gymnasieingenjörsutbildning, cirka 30 procent en äldre 2–3-årig gymnasieingenjörsutbildning och omkring 25 procent en yrkeshögskoleutbildning (år 2018).

Nationell bedömning: Enligt prognosen så kommer det år 2035 vara brist på personer med denna utbildning i hela landet.

Stor branschspridning
Omkring 3 100 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en gymnasieingenjörsutbildning eller en yrkeshögskoleutbildning inom teknikområdet år 2018. Runt 35 procent arbetade som ingenjör, tekniker, IT-specialist eller som chef inom dessa områden. Arbetsmarknaden är bred och branschspridningen var stor. Omkring 35 procent arbetade inom tillverkningsindustrin och närmare 15 procent inom bygg- och fastighetsverksamhet. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Sett till befolkningen i Kronobergs län som hade denna utbildning är sysselsättningen hög. År 2019 var det hela 91,7 procent av befolkning i åldrarna 20-64 år som hade ett arbete, endast 2 procent var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 61,3 procent, vilket visar hur stor andel som har ett yrke som stämmer bra överens med deras utbildning. De tre vanligaste yrkena för 16-74 åringar som arbetade i Kronobergs län och har en Yh-tekniker- eller gymnasieingenjörsutbildning var år 2019 företagssäljare, ingenjörer och tekniker inom maskinteknik samt ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning.

Tillgången minskar

Länets tillgång på Yh-tekniker och gymnasieingenjörer väntas minska med cirka 30 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 850 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 100. Av den framtida examinationen kommer cirka 75 procent från yrkeshögskolan och resterande 25 procent från gymnasieskolans fjärde tekniska år.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 64 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 1 600 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering. Det är främst personer med en äldre gymnasieingenjörsutbildning som kommer att gå i pension. Detta skildas med de negativa värdena för ”Lämnar arbetskraften” i diagram 100.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på Yh-tekniker och gymnasieingenjörer fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 100 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 1 000 personer flytta från länet. Skillnaden mellan de som flyttar till länet och de som flyttar från länet visas i diagram 100 som ”Flyttnetto”.

Enligt prognosen så kommer det finnas ett litet negativt migrationsnetto, dvs att något fler kommer utvandra från Kronobergs län till andra länder med denna utbildning än vad som kommer flytta till Kronobergs län från andra länder med samma utbildning. Detta skildras i diagram 100 som ”Migrationsnetto”.

Det kommer även vara några som vidareutbildar sig under prognosperioden vilket har en negativ påverkan på tillgången av personer med YH-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning, se ”Vidareutbildning” i diagram 100.

Diagram 100 nedan skildrar olika faktorers påverkan på tillgången av personer med Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning i Kronoberg län. I och med att effekterna ”Lämnar arbetskraften”, ”Vidareutbildning” och ”Migrationsnetto” har en mycket större negativ påverkan på tillgången, än vad effekterna ”Examination” och ”Flyttnetto” kan väga upp på den positiva sidan så kommer tillgången att minska till år 2035.

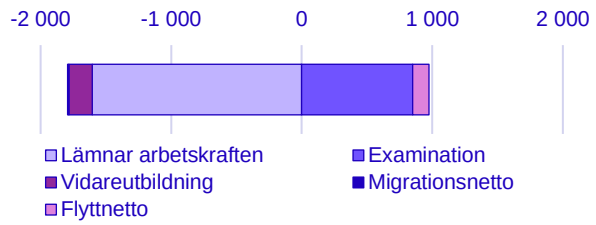

Diagram 100. Tillgång, olika faktorers effekt fram till år 2035, Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 9 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 17 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 101 visas hur många personer som var inpendlare och utpendlare år 2018 och hur många som förväntas vara det enligt prognosen år 2035. Pendlingsnetto får man genom att ta inpendlare minus utpendlare. Är det fler personer med en Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning som åker till Kronobergs län för att arbete än med samma utbildning som åter till andra län för att arbeta så blir det ett positivt pendlingsnetto.

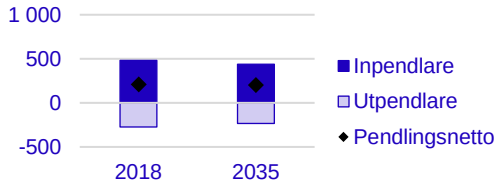

Diagram 101. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på Yh-tekniker och gymnasieingenjörer i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Ökningen beror framför allt på att efterfrågan på arbetskraft väntas växa inom flera branscher i länet, däribland byggbranschen och teknisk konsultverksamhet. Efterfrågan på arbetskraft visas som ”Näringsgren” i diagram 102. Samtidigt bedöms utbildningsväxlingen få en dämpande effekt på efterfrågan, då gymnasieingenjörsutbildade som i dag arbetar som civilingenjörer vid pensioneringen i stor utsträckning väntas ersättas av högskole- eller civilingenjörsutbildade, se ”Utbildningsväxling” i diagram 102. Yrkesstruktur[4] förväntas inte ha så stor påverkan på efterfrågan.

I diagram 102 nedan så skildas de olika faktorernas effekt. I och med att ”Näringsgren” har en positiv påverkan på nästan 10 procent och ”Utbildningsväxling” har en negativ påverkan på cirka

[4] Länk till förklaring i metodavsnittet

5 procent, blir det på totalen 5 procents ökning på efterfrågan av personer med Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning.

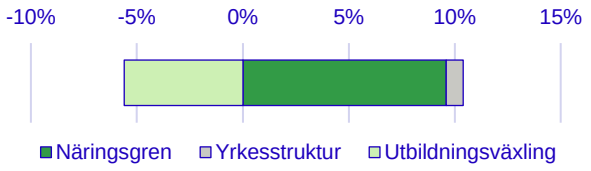

Diagram 102. Efterfrågan, olika faktorers effekt fram till år 2035, Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning

Risk för stor brist år 2035

Eftersom tillgången beräknas minska kraftigt samtidigt som efterfrågan väntas öka något, finns det risk för stor brist på personer med dessa utbildningar på sikt, se diagram 103.

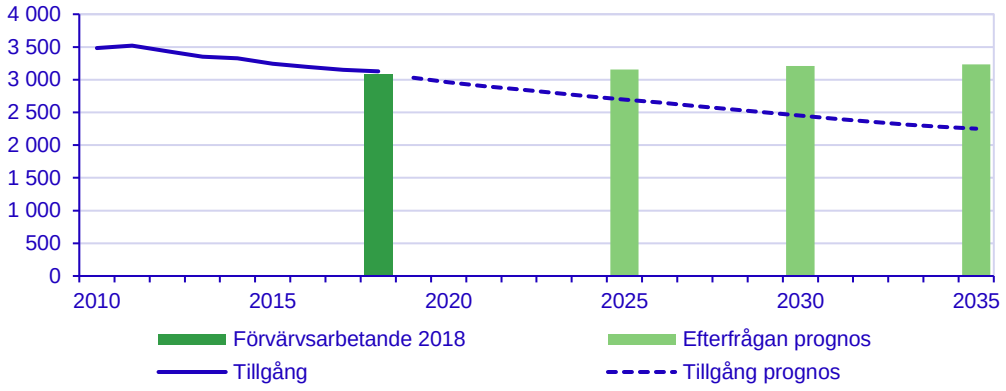

Diagram 103. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035, Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning

Eftersom efterfrågan kommer öka något under hela prognosperioden och tillgången minska kommer det redan år 2025 att saknas 456 personer, år 2030 att saknas 755 personer för att slutligen år 2035 saknas 983 personer med Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning i Kronobergs län. År 2035 kommer det enligt prognosen att efterfrågas 3 234 personer med denna utbildningen men det kommer bara finnas 2 252 personer att tillgå. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antagna och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Civilingenjörsutbildning

Utbildningar som ingår: Civilingenjörsutbildning, master- och forskarutbildning inom teknikområdet. Vanligaste inriktningen är maskinteknik. Omkring 10 procent har en forskarexamen och cirka 5 procent en masterexamen.

Nationell bedömning: Enligt prognosen så kommer läget på arbetsmarknaden att se olika ut i länen i Sverige år 2035, se diagram 104. I södra Sverige kommer det framför allt att vara brist eller balans medan det i norr främst kommer vara balans eller överskott.

Diagram 104. Arbetsmarknadsläget per län år 2035, Civilingenjörsutbildning

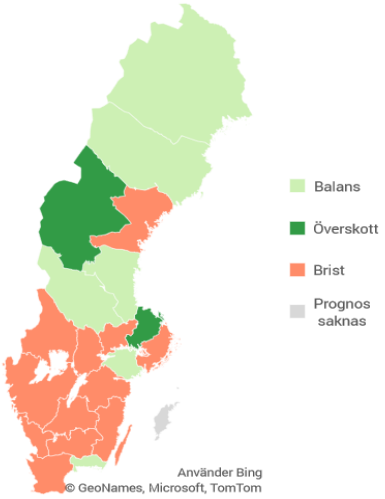

Brist enligt Arbetsförmedlingen
Omkring 1 200 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en civilingenjörsutbildning år 2018. Ungefär 55 procent arbetade som ingenjör, IT-specialist eller som chef inom dessa områden. Arbetsmarknaden är bred och branschspridningen var stor. Närmare 30 procent arbetade inom tillverkningsindustrin. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på civilingenjörer och arbetskraft i andra närliggande yrken i länet vid prognosens början.

Av de som bor i Kronobergs län, är mellan 20–64 år och har en civilingenjörsutbildning arbetade 87,4 procent år 2019. Det är endast 3,4 procent av gruppen som var arbetslösa. När det kommer till den matchade förvärvsgraden så ligger den på 59,5 procent, vilket skildrar hur stor andel av de som har ett arbete som arbetar med ett yrke som stämmer bra överens med civilingenjörsutbildningen. De tre vanligaste yrkena för 16-74 åringar som arbetar i Kronobergs län och har en civilingenjörsutbildning var år 2019 övriga civilingenjörsyrken, mjukvaru- och systemutvecklare m. fl. samt civilingenjörsyrken inom elektroteknik.

Tillgången ökar
Länets tillgång på civilingenjörsutbildade väntas öka med cirka 40 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 550 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 105. Det är i genomsnitt fler än under senare år.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 34 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 470 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, vilket visas som ”Lämnar arbetskraften” i diagram 105.

Flytt mellan länen har en positiv påverkan på länets tillgång på utbildade civilingenjörer fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 930 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 750 personer flytta från länet. Skillnaden mellan inflyttade personer och utflyttande personer visas som ”Flyttnetto” i diagram 105.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 220 fler personer med civilingenjörsutbildning att invandra till Kronobergs län än utvandra från Kronobergs län till andra länder, se ”Migrationsnetto” i diagram 105.

Diagram 105 visar olika faktorers påverkan på tillgången år 2035 av personer med civilingenjörsutbildning. Då faktorerna ”Examination”, ”Migrationsnetto” och ”Flyttnetto” har en större positiv effekt än vad ”Lämnar arbetskraften” och ”Vidareutbildning” påverkar negativt kommer den totala påverkan på tillgången att bli positiv.

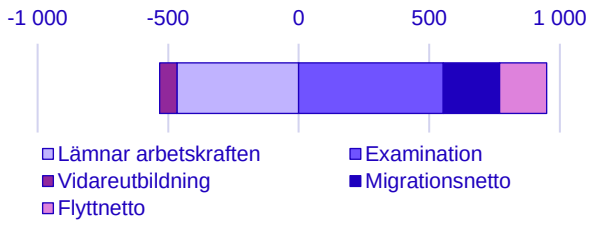

Diagram 105. Tillgång, olika faktorers effekt fram till år 2035, Civilingenjörsutbildning

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 11 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 33 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 106 skildras hur många personer med civilingenjörsutbildning som pendlar in till Kronobergs län för att arbeta, respektive pendlar ut från Kronobergs län för att arbeta. Här visas hur många som gjorde det 2018 och hur många som beräknas göra det år 2035. Pendlingsnetto får man genom att ta inpendlare minus utpendlare. Är det ett positivt netto så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län.

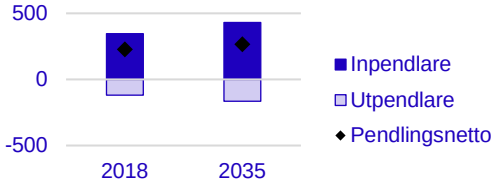

Diagram 106. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, Civilingenjörsutbildning

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på civilingenjörsutbildade i länet öka med cirka 50 procent fram till år 2035.

Ökningen beror framför allt på den utbildningsväxling som antas fortsätta på arbetsmarknaden, se ”Utbildningsväxling” i diagram 107. En del av dagens civilingenjörstjänster innehas av

personer med kortare utbildningar, till exempel äldre gymnasiala utbildningar. Till dessa tjänster väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga civilingenjörsutbildade när de nyanställer under prognosperioden. Andelen med dessa utbildningar antas även öka bland exempelvis data- och IT-specialister samt lednings- och organisationsutvecklare.

Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft öka inom industri- och produktdesign samt ett antal andra branscher i länet som anställer civilingenjörer, vilket ses som ”Näringsgren” i diagram 107.

Diagram 107 visar de olika faktorernas påverkan på efterfrågan av personer med civilingenjörsutbildning. Den största påverkan kommer utbildningsväxlingen ha som står för 35 procentenheter av den totala ökningen av 50 procent på efterfrågan av civilingenjörsutbildade. Effekten ”Yrkesstruktur” kommer endast att ha en liten påverkan på efterfrågan, endast drygt 2 procentenheter. Alla faktorer kommer att ha en positiv inverkan på efterfrågan.

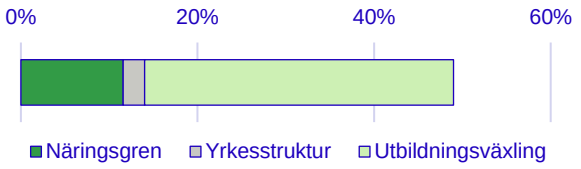

Diagram 107. Efterfrågan, olika faktorers effekt fram till år 2035, civilingenjörsutbildning

Risk för fortsatt brist år 2035

Sammanfattningsvis väntas tillgången på civilingenjörer öka i ungefär samma omfattning som efterfrågan fram till 2035, se diagram 108. Det finns därför risk för att dagens brist enligt Arbetsförmedlingen kommer bestå år 2035.

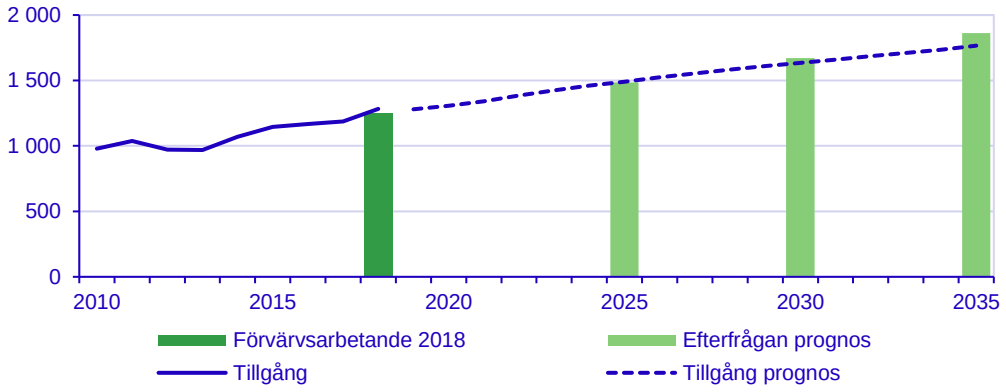

Diagram 108. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035, Civilingenjörsutbildning

År 2025 och 2030 kommer det enligt prognosen att finnas så många med civilingenjörsutbildning att tillgå på arbetsmarknaden som det kommer att efterfrågas. Dock kommer det enligt prognosen att vara en liten brist år 2035, då kommer det att saknas knappt 100 personer med civilingenjörsutbildning i Kronobergs län.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Sammanfattning

I diagram 109 visas hur prognoserna ser ut för samtliga utbildningar kopplat till denna yrkesgrupp. Inom alla utbildningar kommer det vara brist, dvs saknas personer med dessa utbildningar på arbetsmarknaden år 2035. Stört brist kommer det vara för Industritekniskt utbildade.

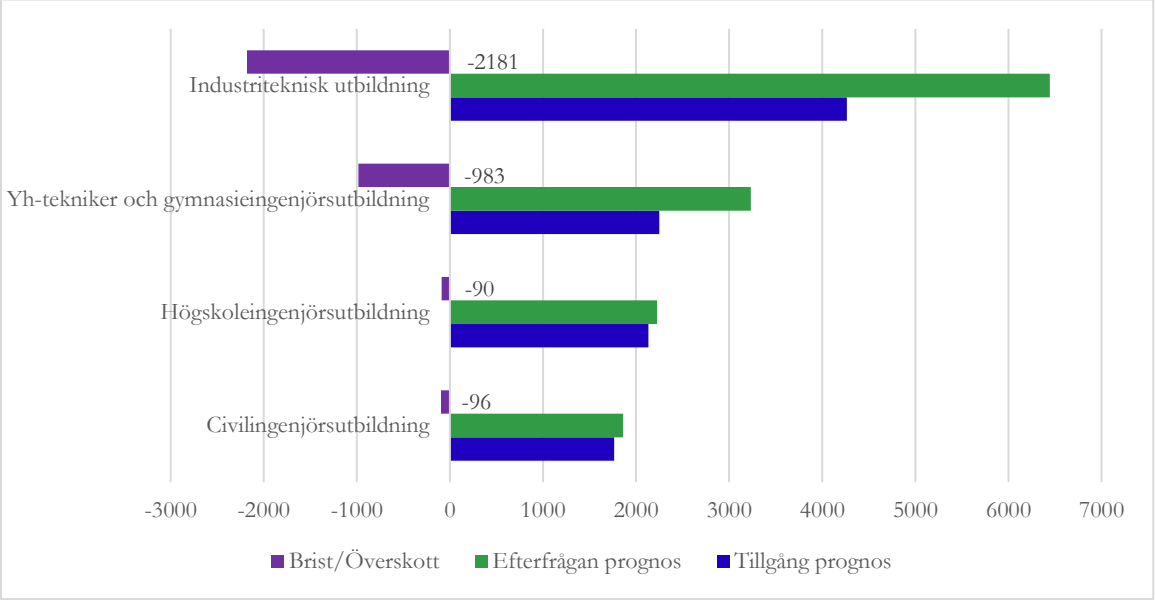

Diagram 109. Prognos över tillgång, efterfrågan samt brist/ överskott på arbetskraft i länet fram till år 2035 per utbildning.

Media, design och kultur

Inledning

År 2019 arbetade 1 075 personer med yrken inom Media, design och kultur i Kronobergs län. Denna yrkesgrupp var en av de mest jämställda, men det var flest kvinnor nämligen 57 procent. Diagram 110 visar åldersfördelningen per kön år 2019. I diagrammet syns att när det gällde män var det ganska jämt fördelat mellan åldersgrupperna. För kvinnor däremot var det betydligt färre 16-29 åringar jämfört med män. Majoriteten av kvinnorna var 30-49 år.

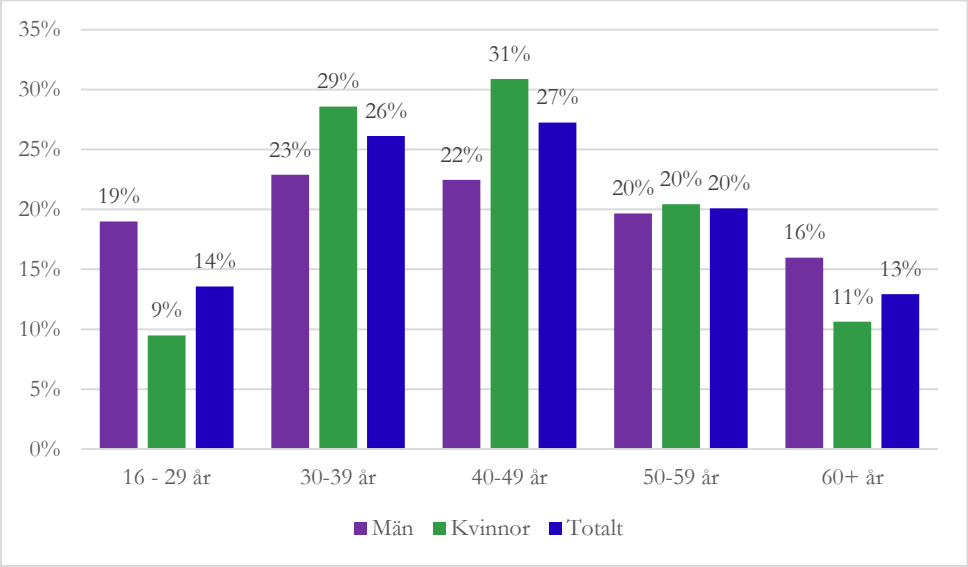

Diagram 110. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Denna yrkesgrupp var en av dem i Kronobergs län där övervägande del av de sysselsatta hade en eftergymnasial utbildning, 66 procent. Det fanns skillnader i utbildningsnivå när det gällde könen, ungefär hälften av männen hade gymnasialutbildning, medan endast 24 procent av kvinnorna hade det. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön ses i diagrammet nedan.

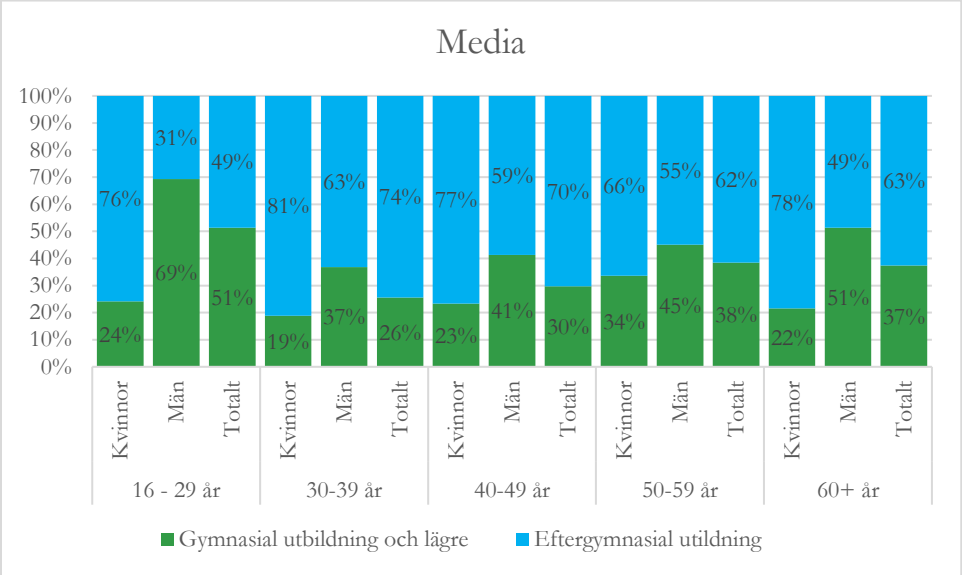

Diagram 111. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Media, design och kultur var den yrkesgrupp inom Kronobergs län som hade störst andel inpendlare. Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 23 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var siffran 21 procent och kvinnor 24 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

De tre vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för män var år 2019 Bibliotekarier och arkivarier, Journalister samt Musiker, sångare och kompositörer. De tre vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för kvinnor var år 2019 Bibliotekarier och arkivarier, Inredare, dekoratörer och scenografer samt Musiker, sångare och kompositörer.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Eftergymnasial nivå

Konstnärlig utbildning

Utbildningar som ingår: Eftergymnasial utbildning inom bild- och formkonst, dans, teater, dramatik, musik, design och konsthantverk. Omkring 70 procent har en minst treårig eftergymnasial utbildning och drygt 35 procent en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Stort överskott år 2035 i hela landet.

En av fem arbetar inom kultur, nöje och film
Omkring 520 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en konstnärlig utbildning på eftergymnasial nivå år 2018. Drygt 25 procent arbetade inom industri- och produktdesign och cirka 15 procent inom kultur-, nöjes- och fritidssektorn. Omkring 10 procent arbetade inom skolan. Omkring 10 procent arbetade inom skolan. I övrigt var spridningen stor över arbetsmarknaden. Det saknas heltäckande information om arbetsgivarnas efterfrågan på personer med dessa utbildningar i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en konstnärlig utbildning var 76 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 8 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 31 procent, vilket innebär att 31 procent av de med datautbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade konstnärligutbildning är Musiker, sångare och kompositörer, Industridesigner samt Övriga civilingenjörsyrken.

Tillgången ökar
Länets tillgång på konstnärligt utbildade väntas öka med cirka 50 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 350 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 112. Av den framtida examinationen kommer cirka 75 procent från högskolan.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 24 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 150 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämna arbetskraften” i diagram 112.

Samtidigt väntas relativt många lämna utbildningsgruppen för att vidareutbilda sig, ofta inom närliggande ämnesområden eller till lärare, se ”Vidareutbildning” i diagram 112.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på konstnärligt utbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 480 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 112.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 230 fler personer med konstnärlig utbildning invandra till Kronobergs län än som kommer utvandra, se ”Migrationsnetto” i diagram 112.

I diagram 112 skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar mer positivt till tillgången än vad ”Lämnar arbetskraften”, ”Vidareutbildning” och ”Flyttnetto” påverkar negativt så kommer tillgången av konstnärligt utbildade år 2035 enligt prognosen vara större år 2035 jämfört med år 2018.

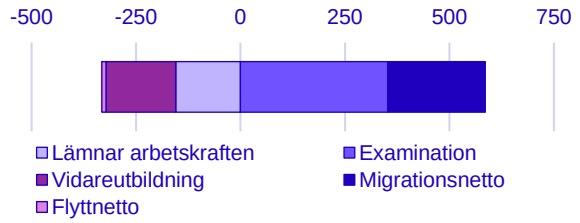

Diagram 112. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med konstnärlig utbildning

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 7 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län ”Utpendlare”, medan 30 procent pendlar in till länet, ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 113 visas hur många personer med konstnärlig utbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

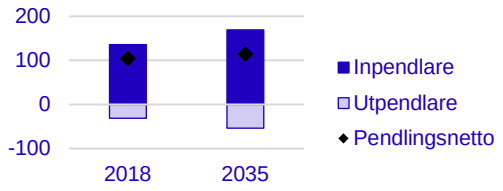

Diagram 113. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal konstnärligt utbildade.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på konstnärligt utbildade i länet öka med cirka 10 procent fram till år 2035. En del av ökningen beror på att efterfrågan på arbetskraft väntas växa inom bland annat industri- och produktdesign, se ”Näringsgren” i diagram 114. Därtill antas en högre andel bland grafiska formgivare, musiker och andra konstnärliga yrken ha en konstnärlig utbildning år 2035 jämfört med i dag, se ”Utbildningsväxling” i diagram 114. Diagram 114 visar hur många procentenheter som näringsgren

Diagram 114 visar de olika faktorernas påverkan på efterfrågan av personer med konstnärlig utbildning. Den största positiva påverkan kommer ”Näringsgren” att ha, och därefter kommer ”Utbildningsväxling”. Effekten ”Yrkesstruktur”[5] kommer endast att ha en liten negativ påverkan på efterfrågan, endast 0,5 procentenheter.

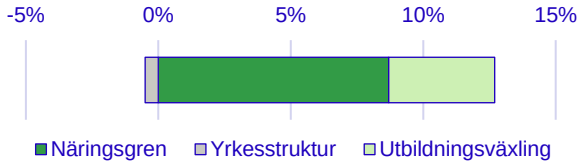

Diagram 114. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för konstnärlig utbildning.

Risk för stort överskott år 2035

Både tillgång och efterfrågan beräknas öka, men eftersom tillgången väntas öka betydligt mer än efterfrågan finns det risk för ett stort överskott på konstnärligt utbildade under prognosperioden, se diagram 115.

[5] Länk till förklaring i metodbeskrivningen

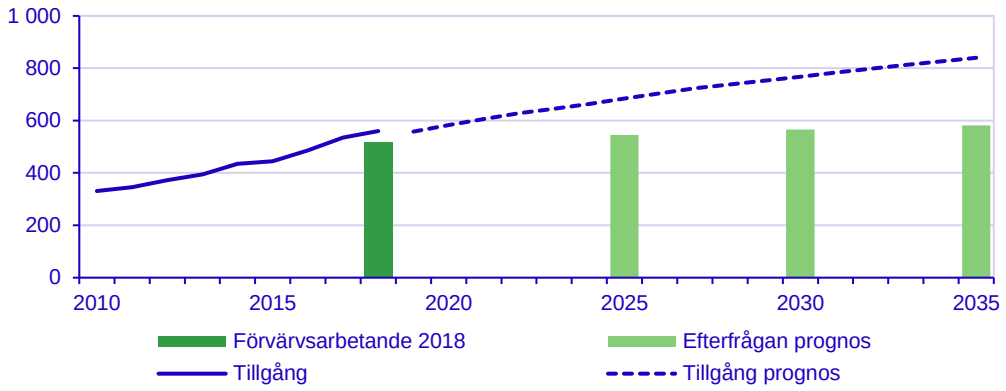

Diagram 115. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Redan år 2025 kommer det att vara ett överskott av knappt 140 personer med konstnärlig utbildning och år 2030 är det ett överskott av drygt 200 personer enligt prognosen. År 2035 är överskottet som störst då det kommer efterfrågas 582 personer med konstnärlig utbildning, men det kommer att tillgå 840 personer på arbetsmarknaden enligt prognosen. Detta ger ett ger ett överskott på 258 personer med konstnärlig utbildning. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Utbildning

Inledning

År 2019 arbetade 10 096 personer med yrken inom Utbildning i Kronobergs län. Yrkesgruppen är väldigt kvinnodominerad, endast en fjärdedel var män. Åldersfördelningen per kön såg år 2019 ut enligt diagram 116. Störst andel av de sysselsatta var mellan 40-49 år.

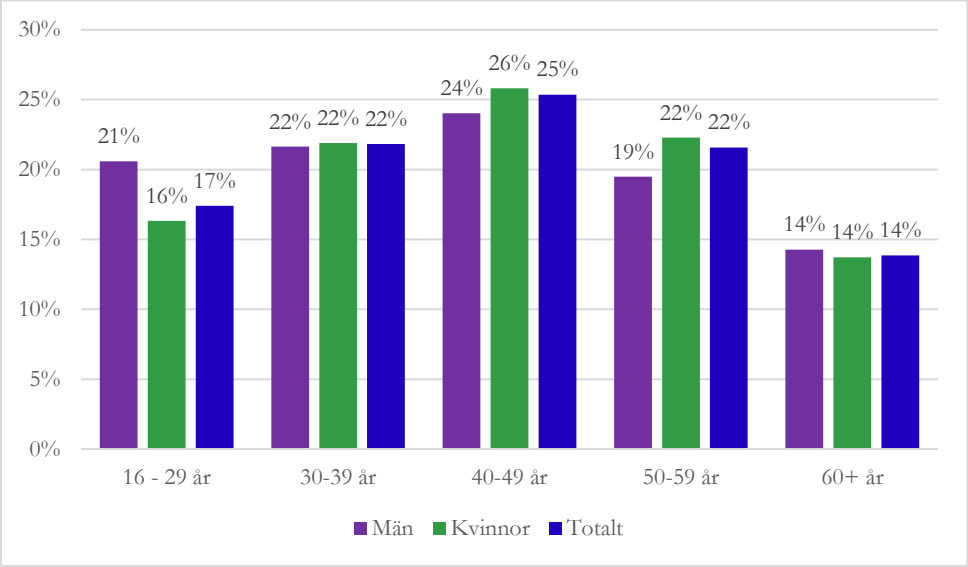

Diagram 116. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Utbildning var den yrkesgrupp i Kronobergs län där flest hade eftergymnasial utbildning, hela 72 procent. Det var något större andel av männen som hade eftergymnasial utbildning, 75 procent, jämfört med 71 procent för kvinnor. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupper och kön ses i diagrammet 117. I diagrammet syns tydligt att åldersgruppen 16-29 år urskiljer sig från övriga grupper då det var betydligt större andel med endast gymnasial utbildning. Dessa arbetade oftast som Elevassistenter och Barnskötare.

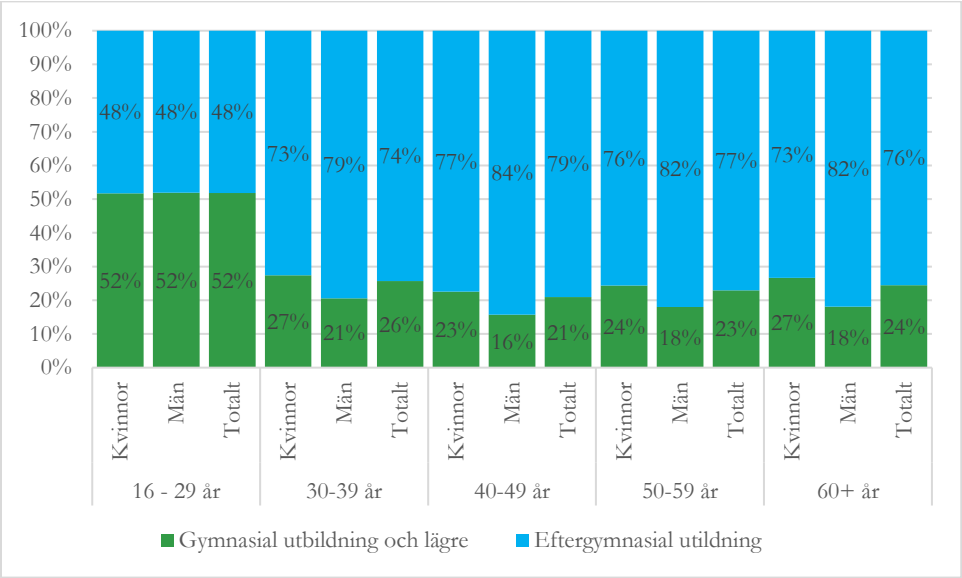

Diagram 117. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 9 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var siffran 13 procent och kvinnor 7 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

De tre vanligaste yrkena inom Utbildning för kvinnor år 2019 var Grundskollärare, Barnskötare samt Förskollärare. De vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för män var år 2019 Grundskollärare, Elevassistenter samt Gymnasielärare.

Trender och regional kontext

Utbildade lärare efterfrågas inom ett antal områden på olika utbildningsnivåer. Främst är det yrkeslärare som efterfrågas på olika yrkesutbildningar på gymnasieskolan och yrkeshögskolan. Konkurrensen är skarp här där bristen på lärare kan leda till att yrkesutbildningar uteblir eller tillfälligt pausas. Här efterfrågas det kortare yrkeslärarutbildningar, som kan ge branschkunniga en uppdaterad pedagogisk kunskap, så att de lättare kan gå in och stötta upp med sin yrkeskunskap i olika utbildningar.

Ett annat område som efterfrågas är behovet av modersmålslärare på grundskolan och SFI lärare inom vuxenutbildningen. Förändringar på universitetens lärarutbildningar har genomförts för att fler ska få denna kompetens med sig, men förändringen har ännu inte påverkat det befintliga utbudet av modersmål- och SFI-lärare.

Ett annat område som är eftersatt är speciallärare i grundskolan, där behovet ökar för att kunna ge alla barn rätt förutsättningar.

Lärarassistenter som tidigare har varit ett utvecklingsområde inom länet är på tillbakagång, där kommunerna mer anställer utbildade lärare. Däremot elevassistenter finns det ett begränsat behov av ute i kommunerna för att stötta upp i elevkontakten.

Behovet av körkortslärare går varken bekräfta eller förneka. I regionens områdesanalys så ökar inte körkortsinnehavet i samma takt som populationen, vilket troligen beror en större grad av urbanisering där goda kollektiva alternativ finns i kombination med en ökad miljömedvetenhet hos dagens unga.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Barn- och fritidsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans barn- och fritidsprogram. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Visst överskott år 2035 i flera län, medan det i andra råder balans förutom i Uppsala län där det enligt prognosen kommer vara brist, se diagram 118.

Diagram 118. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

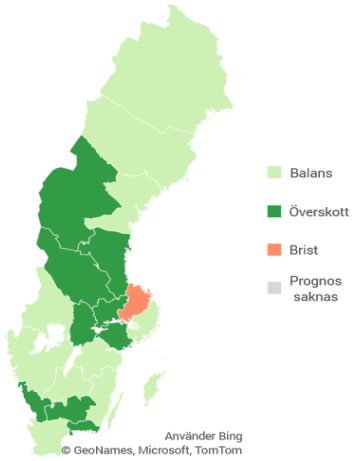

Visst överskott idag enligt Arbetsförmedlingen
Omkring 1 900 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en barn- och fritidsutbildning på gymnasial nivå år 2018. Runt 40 procent arbetade inom förskolan eller grundskolan och närmare 25 procent inom vård- och omsorgssektorn. I övrigt var spridningen stor på arbetsmarknaden. Enligt Arbetsförmedlingen var det visst överskott på barnskötare i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en barn- och fritidsutbildning var 87 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 4 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 49 procent, vilket innebär att nästan varannan av befolkningen med barn- och fritidsutbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade denna utbildning var Barnskötare, Vårdare och boendestödjare samt Elevassistenter.

Tillgången ökar
Länets tillgång på barn- och fritidsutbildade väntas öka med cirka 60 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli betydligt större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 600 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolans barn- och fritidsprogram under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 1 100 personer under prognosperioden. Totalt antal examinerade fram till år 2035 visas i diagram 119 som ”Examination”.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 19 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 590 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 119.

Relativt många väntas lämna utbildningsgruppen för vidareutbildning inom framför allt det pedagogiska området, se ”Vidareutbildning” i diagram 119.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på barn- och fritidsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 1 300 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta från länet. Mellanskillnaden redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 119.

I diagram 119 redovisas hur mycket de olika faktorerna påverkar efterfrågan av barn- och fritidsutbildade på arbetsmarknaden till år 2035. Även om det endast är faktorn ”Examination” som påverkar tillgången positivt så har den så pass stor påverkan att övriga faktorer inte kommer upp i samma antal, utan totalt sett kommer tillgången av barn- och fritidsutbildade att öka fram till år 2035.

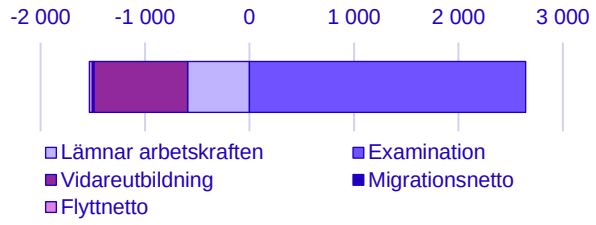

Diagram 119. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgång av barn- och fritidsutbildade.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 5 procent bland personer med denna utbildning pendlar till andra län, ”Utpendlare”, medan 10 procent pendlar in till länet, ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 120 visas hur många personer med denna utbildning som är inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto (mellanskillnaden mellan in- och utpendlare) för år 2018 samt en prognos för år 2035.

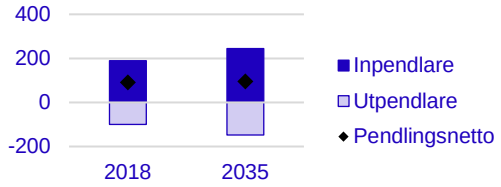

Diagram 120. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal barn- och fritidsutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på barn- och fritidsutbildade i länet öka med cirka 35 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror framför allt på den utbildningsväxling som väntas fortsätta under prognosperioden. Den innebär att en större andel av dem som arbetar som barnskötare och elevassistenter på sikt antas ha barn- och fritidsutbildning. Dessutom ökar behovet av personal inom förskola, vård och omsorg. I diagram 121 visas hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summera ihop till den positiva ökningen på cirka 35 procent av tillgången av barn- och fritidsutbildade år 2035.

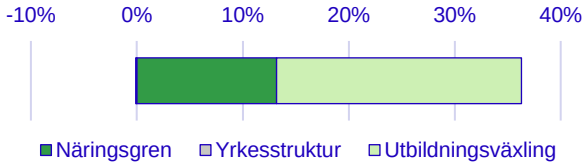

Diagram 121. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för barn- och fritidsutbildade.

Risk för överskott år 2035

Eftersom tillgången på barn- och fritidsutbildade i länet beräknas öka betydligt mer än efterfrågan finns det risk för överskott på sikt, se diagram 122.

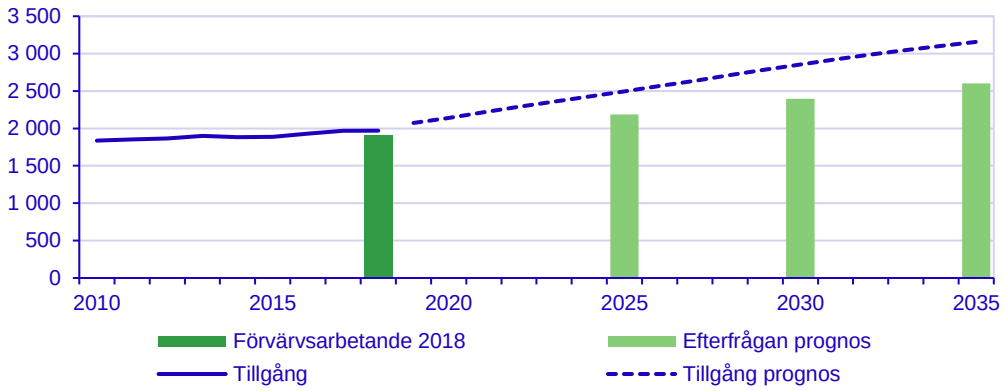

Diagram 122. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det att vara ett överskott av barn- och fritidsutbildade under hela prognosperioden. År 2025 kommer det finnas ett överskott på 312 personer och år 2030 kommer det enligt prognosen att vara ett överskott på 457 personer. Högst överskott kommer det vara enligt prognosen år 2035 kommer det finnas 555 personer med barn- och fritidsutbildning som inte efterfrågas på arbetsmarknaden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Detta resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. I en alternativ beräkning som SCB gjort utifrån befolkningsprognosen från år 2021 bedöms efterfrågan bli lägre och även i denna beräkning finns det risk för överskott år 2035.

Eftergymnasial nivå

Förskollärarutbildning

Utbildningar som ingår: Förskollärarutbildning samt motsvarande äldre utbildning.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035 i stora delar av landet enligt prognosen. I övriga län kommer det vara balans, se diagram 123.

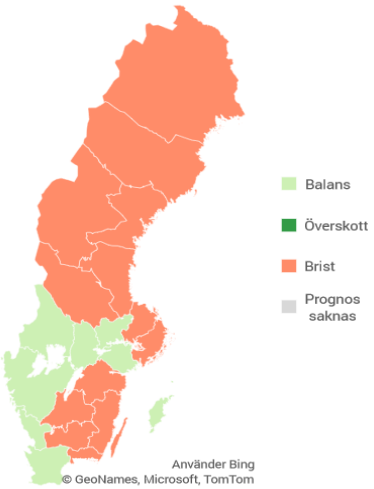

Diagram 123. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

Brist i dag
Omkring 1 500 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en förskollärarutbildning år 2018. Närmare 60 procent arbetade inom förskolan och cirka 25 procent inom grundskolan. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på förskollärare i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en förskollärarutbildning var 94 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 1 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 83 procent, vilket innebär att 83 procent av befolkningen med denna utbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade en förskollärarutbildning var år 2019 Förskollärare, Grundskollärare samt Förskolechefer.

Tillgången minskar något
Länets tillgång på personer med förskollärarutbildning väntas minska med cirka 5 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli något mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 790 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från förskollärarutbildningen under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 124.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 54 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 790 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 124.

Därutöver väntas det ske en viss vidareutbildning, främst till speciallärare och specialpedagog, se ”Vidareutbildning” i diagram 124.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på personer med denna utbildning fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 420 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 450 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 124.

I diagram 124 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. Då faktorerna ”Lämnar arbetskraften”, ”Vidareutbildning” samt ”Flyttnetto” förväntas ha en större negativ påverkan på tillgången än vad övriga faktorer kan väga upp kommer det att vara en minskad tillgång på förskollärrarutbildade år 2035 jämfört med år 2018.

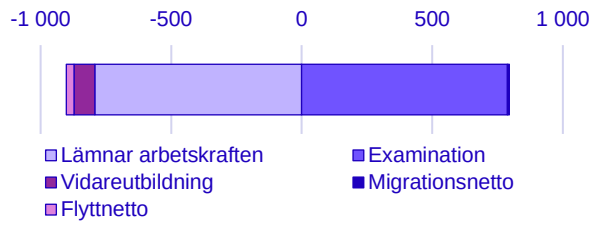

Diagram 124. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgång av förkollärarutbildade

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 125 visas hur många personer med berörd utbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

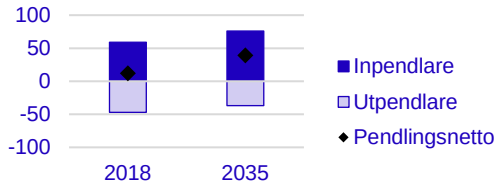

Diagram 125. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal förskollärarutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på personer med förskollärarutbildning i länet öka med cirka 15 procent fram till år 2035. Efterfrågan bedöms växa dels till följd av ett ökat antal barn, dels på grund av att andelen förskollärare bedöms öka inom förskolan. I diagram 126 visas hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summera ihop till den positiva ökningen på 16,5 procent av tillgången av förkollärarutbildade år 2035.

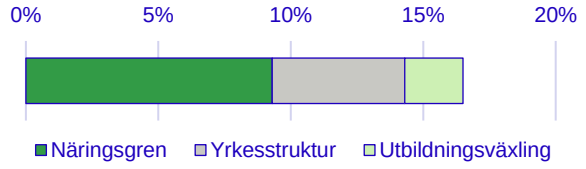

Diagram 126. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för förskolutbildade.

Risk för brist år 2035

Samtidigt som efterfrågan på personer med förskollärarutbildning väntas växa under kommande

år, beräknas tillgången minska något. Det finns därmed risk för fortsatt brist under prognosperioden, se diagram 127.

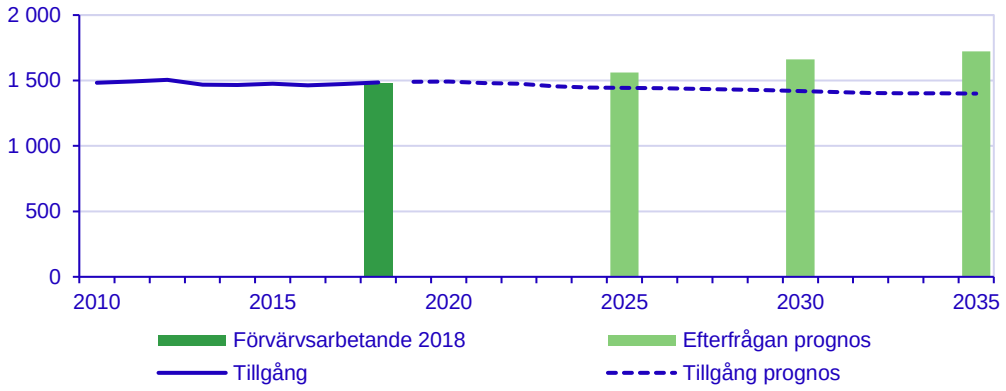

Diagram 127. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det år 2025 att saknas knappt 120 förskollärarutbildade, år 2030 har det ökat till att saknas drygt 240 personer med förskollärarutbildning, för att år 2035 saknas hela drygt 320 förkollärarutbildade. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. I en alternativ beräkning som SCB har gjort utifrån befolkningsprognosen från år 2021 bedöms efterfrågan bli lägre och arbetsmarknadsläget relativt balanserat år 2035.

Grundlärarutbildning, årskurs F–3 och 4–6

Utbildningar som ingår: Grundlärarutbildning med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6, samt äldre lärarutbildningar mot grundskolans tidigare år.

Nationell bedömning: Brist år 2035 i hela landet enligt prognosen, förutom i Stockholms län samt Västerbottens län där det råder balans.

Brist i dag enligt Arbetsförmedlingen.
Omkring 1 700 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade år 2018 en grundlärarutbildning med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6. Drygt 65 procent arbetade inom grundskolan och cirka 10 procent inom förskolan. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på grundskollärare i länet vid prognosens början.

Hela 97 procent av de med denna utbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. Ingen av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 85 procent, vilket innebär att det är 85 procent av de med denna utbildning som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade en grundlärarutbildning med inriktning mot

förskoleklass och årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6 var år 2019 Grundskollärare, Förskollärare samt Speciallärare och specialpedagoger.

Tillgången oförändrad

Länets tillgång på grundlärarutbildade med dessa inriktningar väntas vara relativt oförändrad under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli ungefär lika stort som antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 840 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 128.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 36 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 580 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 128.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig, främst till speciallärare eller specialpedagog, se ”Vidareutbildning” i diagram 128.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på grundlärarutbildade med dessa inriktningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 510 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 590 personer flytta från länet. Mellanskillnaden skildras som ”Flyttnetto” i diagram 128.

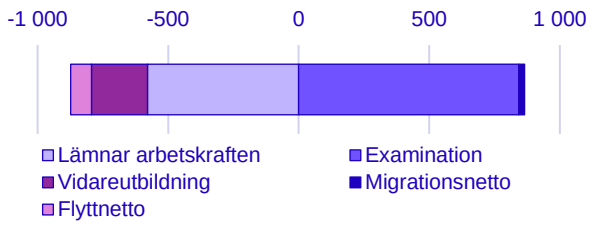

Diagram 128. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av grundlärarutbildade med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 129 visas hur många personer med berörd utbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bor i andra län, men som jobbar i Kronobergs län än personer som bor i Kronobergs län och jobbar i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

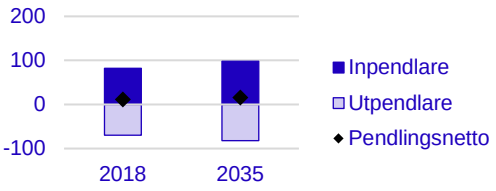

Diagram 129. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, med grundlärarutbildning med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1–3 respektive årskurs 4–6.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på grundlärarutbildade med dessa inriktningar i länet öka med cirka 25 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror dels på att utbildade grundskolelärare antas ersätta dem som i dag arbetar i skolan som lärare utan en lärarexamen, dels på ett ökat antal elever i grundskolan. Diagram 130 nedan skildrar hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” samt ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summeras ihop till cirka 25 procent.

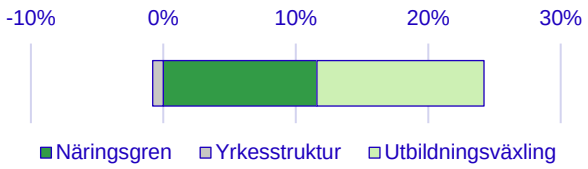

Diagram 130. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för grundlärarutbildade med inriktning mot förskoleklass och årskurs 1-3 respektive årskurs 4-6

Risk för brist år 2035

Samtidigt som efterfrågan på grundlärarutbildade med dessa inriktningar väntas växa under kommande år, beräknas tillgången vara ungefär oförändrad. Det finns därmed risk för fortsatt brist under prognosperioden, se diagram 131.

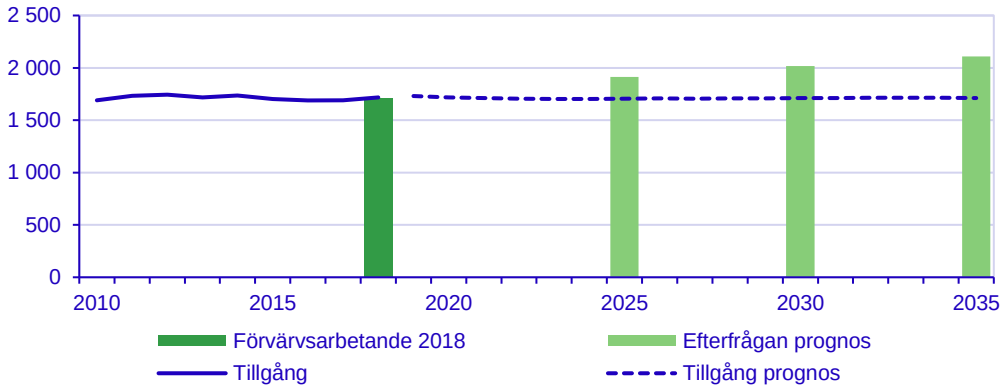

Diagram 131. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det år 2025 att saknas 210 personer med efterfrågad utbildning, år 2035 har det ökat till 305 personer för att år 2035 saknas knappt 400 personer. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. SCB har gjort en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021. I den bedöms efterfrågan bli lägre men även i denna beräkning väntas en viss brist år 2035.

Grundlärarutbildning, fritidshem

Utbildningar som ingår: Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem samt motsvarande äldre fritidspedagogutbildning.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035 i flera län, se diagram 132.

Diagram 132. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

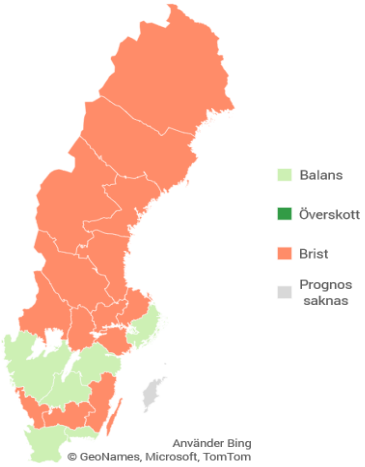

Viss brist i dag enligt Arbetsförmedlingen
Omkring 380 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en grundlärarutbildning med inriktning mot fritidshem år 2018. Ungefär 55 procent arbetade inom grundskolan och cirka 10 procent inom förskolan. Enligt Arbetsförmedlingen var det viss brist på fritidspedagoger i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en grundlärarutbildning inom fritidshem var 95 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var endast 1 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 73 procent, vilket innebär att 73 procent av befolkningen med denna utbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade en grundlärarutbildning mot fritidshem var år 2019 Fritidspedagoger, Grundskollärare samt Förskollärare.

Tillgången minskar något
Länets tillgång på grundlärarutbildade med denna inriktning väntas minska med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 240 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 133.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 53 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 180 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 133.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på grundlärarutbildade med denna inriktning fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 100 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 160 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 133.

I diagram 133 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att alla faktorer utom ”Examination” bidrar negativt till tillgången och ”Examination” förväntas bidra i mindre utsträckning än övriga faktorer kommer tillgången av grundlärarutbildade inom fritidshem att minska år 2035 jämfört med år 2018.

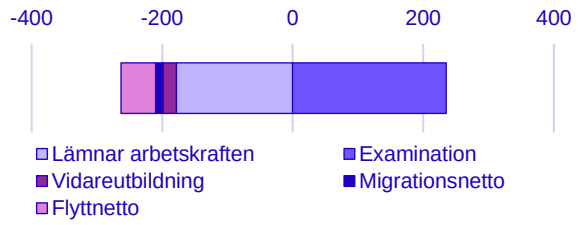

Diagram 133. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med grundlärarutbildning mot fritidshem.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 134 visas hur många personer med grundlärarutbildning mot fritidshem som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare”, år 2018 respektive år 2035, samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”, samma år. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare.

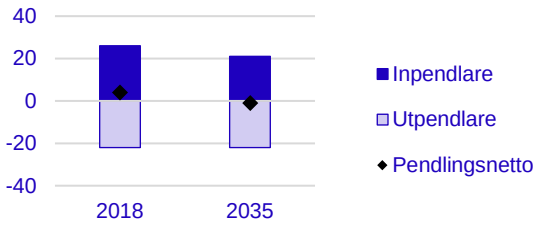

Diagram 134. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, för grundlärarutbildning mot fritidshem

Efterfrågan oförändrad

Totalt beräknas efterfrågan på grundlärarutbildade med inriktning mot fritidshem vara relativt oförändrad i länet fram till år 2035. Ett ökat antal barn ökar efterfrågan på grundlärarutbildade med denna inriktning, se ”Näringsgren” i diagram 135. Samtidigt innebär utbildningsväxlingen en minskad efterfrågan eftersom det i dag finns grundlärarutbildade med inriktning mot fritidshem

som arbetar i verksamheter utan tydlig koppling till pedagogik, se ”Utbildningsväxling” i diagram 135. I dessa verksamheter antas andelen grundlärarutbildade minska under prognosperioden.

Diagram 135 skildrar hur många procentenheter som ”Näringsgren”. ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” påverkar efterfrågan. Eftersom ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” tillsammans påverkar efterfrågan lika mycket negativt som ”Näringsgren” påverkar positivt kommer den totala efterfrågan att ligga på ungefär samma nivå år 2035 som den gjorde år 2018.

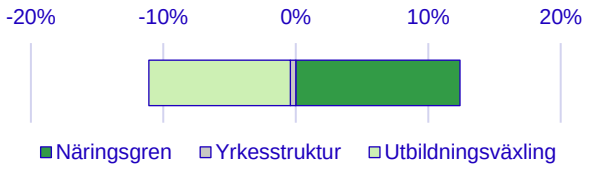

Diagram 135. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för grundlärarutbildning mot fritidshem.

Risk för viss brist år 2035

Sammanfattningsvis beräknas efterfrågan på grundlärarutbildade med denna inriktning vara ungefär oförändrad medan tillgången minskar något under kommande år. Det finns därmed risk för viss brist på sikt, se diagram 136.

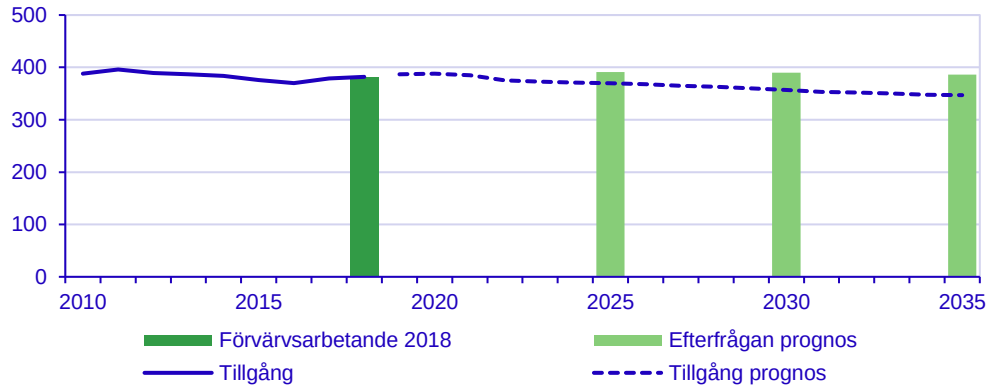

Diagram 136. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det att saknas drygt 20 personer med efterfrågad utbildning år 2025. Till år 2030 har det ökat till 33 personer, för att enligt prognosen år 2035 saknas knappt 40 personer med grundlärarutbildning mot fritidshem. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar. Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. SCB har även gjort en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 och enligt den så bedöms efterfrågan bli lägre och arbetsmarknadsläget relativt balanserat år 2035.

Speciallärar- och specialpedagogutbildning

Utbildningar som ingår: Speciallärar- och specialpedagogutbildning

Nationell bedömning: Relativt balanserat år 2035 i landet enligt prognosen, se diagram 137.

Diagram 137. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

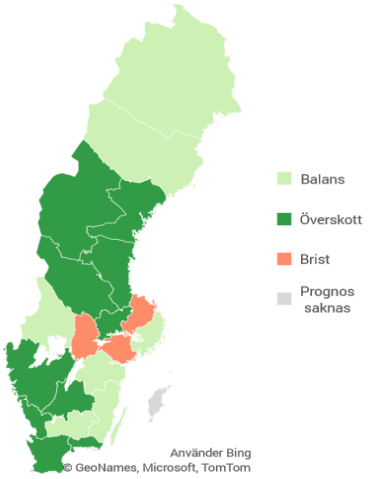

Brist i dag enligt Arbetsförmedlingen

Omkring 260 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en speciallärar- eller specialpedagogutbildning år 2018. Närmare 55 procent arbetade inom grundskolan, cirka 15 procent inom gymnasieskolan och cirka 5 procent inom förskolan. Därutöver arbetade cirka 10 procent inom offentlig förvaltning. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på speciallärare och specialpedagoger i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en speciallärar- och specialpedagogutbildning var hela 98 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var ingen arbetslöshet inom gruppen. Den matchade förvärvsgraden låg på 82 procent, vilket innebär att 82 procent av de med denna utbildning arbetade i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade speciallärar- och specialpedagogutbildning var Speciallärare och specialpedagoger, Grundskollärare samt Rektorer.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade speciallärare och specialpedagoger väntas öka med cirka 55 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 310 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 138.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 63 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 160 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 138.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på speciallärare och specialpedagoger fram till år 2035. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 138.

I diagram 138 skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar

mer positivt till tillgången än vad ”Lämnar arbetskraften”, ”Vidareutbildning” och ”Flyttnetto” påverkar negativt så kommer tillgången av utbildade speciallärare och specialpedagoger enligt prognosen vara större år 2035 jämfört med år 2018.

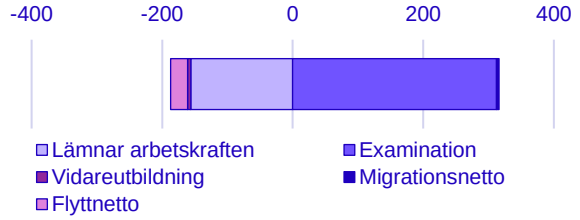

Diagram 138. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av utbildade speciallärare och specialpedagoger.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 5 procent av dem med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 16 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 139 visas hur många personer med speciallärar- och specialpedagogutbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare. Är det ett positivt netto, som i detta fallet, så är det fler som bodde i andra län, men som jobbade i Kronobergs län än personer som bodde i Kronobergs län och jobbade i andra län. Diagrammet visar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

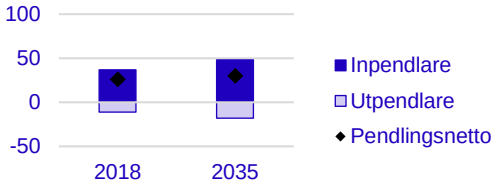

Diagram 139. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal speciallärar- och specialpedagogutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på personer med dessa utbildningar öka i länet med cirka 50 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror framför allt på att utbildade speciallärare och specialpedagoger antas ersätta dem som i dag arbetar i yrket utan en sådan utbildning, se ”Utbildningsväxling” i diagram 140. Men även ett ökat antal barn i skolåldern medför att behovet av speciallärare och specialpedagoger växer, se ”Näringsgren” i diagram 140. Diagram 140 skildrar hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” samt ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summera ihop till en 50 procent. ”Yrkesstruktur” väntas ha en något negativ påverkan, men övriga faktorer påverkar positivt.

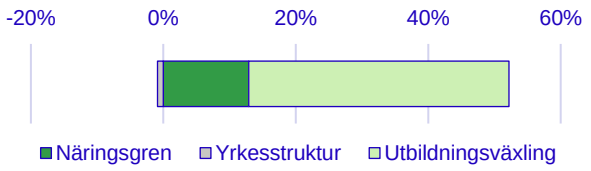

Diagram 140. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för Speciallärar- och specialpedagogutbildning

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035
Sammanfattningsvis beräknas tillgång och efterfrågan växa lika kraftigt under prognosperioden. Arbetsmarknadsläget för utbildade speciallärare och specialpedagoger väntas därmed bli relativt balanserat på sikt. Samtidigt kan det i dagsläget finnas ett antal vakanta tjänster som inte har kunnat tillsättas på grund av en bristsituation, vilket inte har varit möjligt att ta hänsyn till i prognosen.

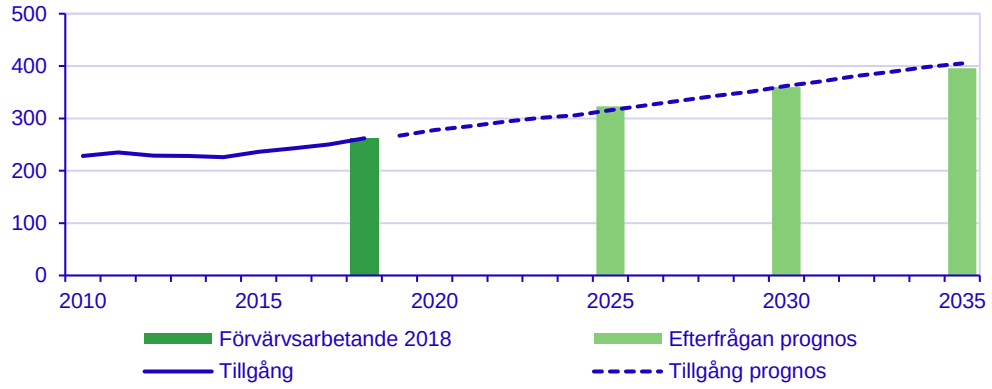

Diagram 141. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det att vara balans på arbetsmarknaden under hela prognosperioden, det kommer alltså vara lika stor efterfrågan på personer med speciallärar- och specialpedagogutbildning som det finns tillgång på arbetsmarknaden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar. Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. SCB har gjort en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 och i den bedöms efterfrågan bli lägre och ett visst överskott väntas år 2035.

Yrkeslärarutbildning

Utbildningar som ingår: Yrkeslärarutbildning

Nationell bedömning: Stor brist år 2035, i hela landet enligt prognosen.

Brist i dag enligt Arbetsförmedlingen
Omkring 250 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en yrkeslärarutbildning år 2018. Ungefär

45 procent arbetade inom gymnasial utbildning och cirka 10 procent inom annan utbildning. Övriga arbetade utanför utbildningssektorn i andra yrken. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på yrkeslärare i länet vid prognosens början.

93 procent av de med yrkeslärarutbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. Endast 1 procent av de med denna utbildning var år 2019 arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden ligger på 71 procent, vilket innebär att det är 7 av 10 av de med en yrkeslärarutbildning som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som år 2019 var yrkeslärarutbildade var Lärare i Yrkesämnen, Grundskolelärare samt Gymnasielärare.

Tillgången ökar

Länets tillgång på personer med yrkeslärarutbildning väntas öka med cirka 25 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 280 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från yrkeslärarutbildningen under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 142.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 79 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 180 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 142.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på personer med yrkeslärarutbildning fram till år 2035. Mellanskillnaden mellan de som flyttar till länet och de som flyttar till länet med en yrkeslärarutbildning visas som ”Flyttnetto” i diagram 142.

I diagram 142 skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av yrkeslärarutbildade på arbetsmarknaden. Då ”Examination” och ”Migrationsnetto” bidrar mer positivt till tillgången än vad övriga faktorer har en negativ påverkan så kommer tillgången på personer med denna utbildning vara större år 2035 än år 2018.

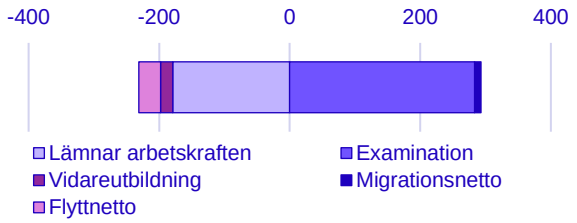

Diagram 142. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången yrkeslärarutbildade.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 6 procent av dem med denna utbildning pendlar till andra län, medan 13 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 143 visas hur många personer med denna utbildningen som är inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto för år 2018 samt en prognos för år 2035.

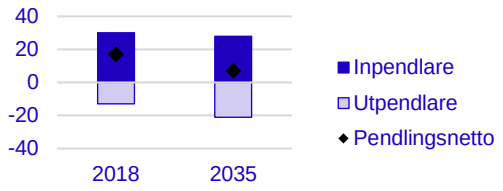

Diagram 143. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal yrkeslärarutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på personer med yrkeslärarutbildning i länet öka med cirka 40 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror främst på att personer med yrkeslärarutbildning antas ersätta de yrkeslärare som i dag saknar denna utbildning, se ”Utbildningsväxling” i diagram 144. Men efterfrågetillväxten beror också på ett ökat antal elever i gymnasieskolan, ”Näringsgren” i diagram 144. Nedan i diagram 144 visas hur många procentenheter som ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” samt ”Utbildningsväxling” påverkar efterfrågan positivt respektive negativt för att summera ihop till knappt 40 procent.

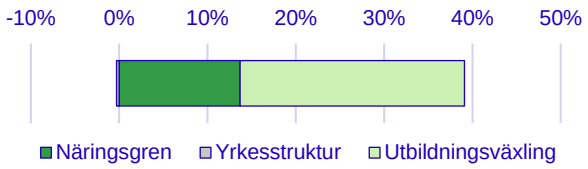

Diagram 144. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för Yrkeslärarutbildade.

Risk för viss brist år 2035

Eftersom efterfrågan beräknas öka något mer än tillgången finns det risk för fortsatt brist på personer med yrkeslärarutbildning under prognosperioden, se diagram 145.

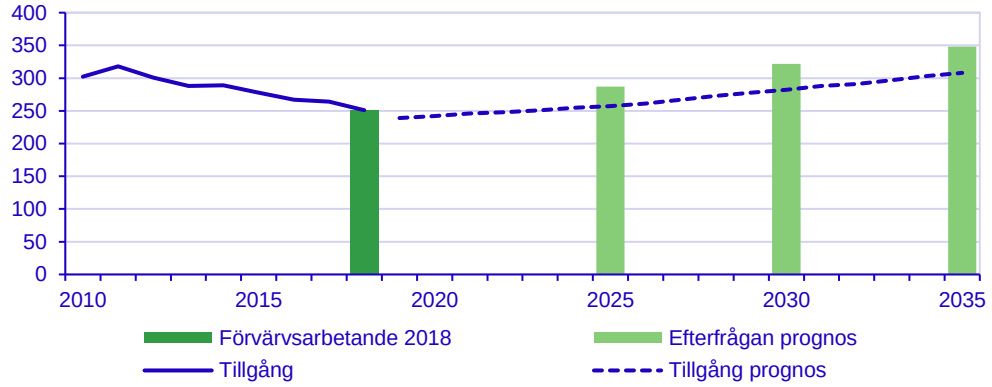

Diagram 145. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det under hela prognosperioden att vara brist på yrkeslärarutbildade, då efterfrågan kommer vara större än tillgången på arbetsmarknaden. År 2025 beräknas det saknas 30 yrkeslärarutbildade, år 2030 kommer det att saknas 40 personer med utbildningen för

att år 2035 fortsatt vara en brist på 40 yrkeslärarutbildade. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Ämneslärarutbildning

Utbildningar som ingår: Ämneslärarutbildning med inriktning mot grundskolans årskurs 7–9 och mot gymnasieskolan, samt motsvarande äldre utbildningar.

Nationell bedömning: Brist år 2035 i hela landet förutom i Stockholms län där det enligt prognosen kommer vara balans år 2035.

Brist i dag enligt Arbetsförmedlingen
Omkring 1 600 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en ämneslärarutbildning år 2018. Runt 35 procent arbetade inom grundskoleutbildning, drygt 30 procent inom gymnasial utbildning och cirka 10 procent inom annan utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på både grundskollärare och gymnasielärare i länet vid prognosens början.

Sett till befolkningen i Kronobergs län som hade denna utbildning är sysselsättningen hög. År 2019 var det hela 96 procent av befolkning i åldrarna 20-64 år som förvärvsarbetade, endast 1 procent var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 85 procent, vilket visar hur stor andel som har ett yrke som stämmer bra överens med deras utbildning. De tre vanligaste yrkena för 16-74 åringar som arbetade i Kronobergs län och hade år 2019 en ämneslärarutbildning var Grundskollärare, Gymnasielärare samt Rektorer.

Tillgången oförändrad
Länets tillgång på utbildade ämneslärare väntas vara relativt oförändrad under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli ungefär lika stort som antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 740 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 146.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 38 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 570 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 146.

Därutöver väntas ett antal ämneslärare lämna utbildningsgruppen då de vidareutbildar sig, främst till speciallärare eller specialpedagog, se ”Vidareutbildning” i diagram 146.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på utbildade ämneslärare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 470 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 550 personer flytta från länet. Mellanskillnaden redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 146.

I diagram 146 skildras olika faktorers påverkan på tillgången av personer med ämneslärarutbildning i Kronobergs län. Då de positiva faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” tillsammans har lika stor påverkan på tillgången som de negativa faktorerna förväntas tillgången att vara ungefär den samma år 2035 som den var år 2018.

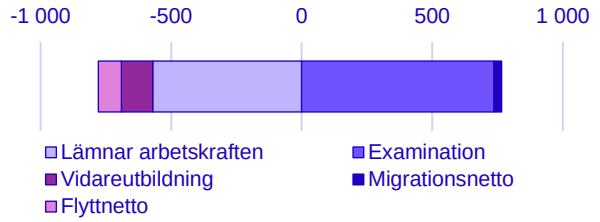

Diagram 146. Tillgång, olika faktorers effekt fram till år 2035, Ämneslärarutbildade.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 120 visas hur många personer som var inpendlare och utpendlare år 2018 och hur många som förväntas vara det enligt prognosen år 2035. Pendlingsnetto får man genom att ta inpendlare minus utpendlare.

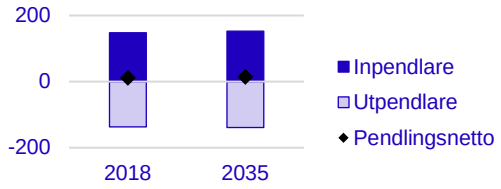

Diagram 147. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal med ämneslärarutbildning.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på ämneslärarutbildade i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. Den ökade efterfrågan beror dels på att utbildade ämneslärare antas ersätta dem som i dag arbetar som lärare utan lärarexamen, dels på ett ökat antal elever. Diagram 148 visar de olika faktorernas påverkan i procentenheter på efterfrågan av personer med ämneslärarutbildning. Då faktorerna ”Näringsgren” och ”Utbildningsväxling” har positiv påverkan på efterfrågan medan ”Yrkesstruktur endast har en liten negativ påverkan kommer det vara en större efterfrågan på personer med ämneslärarutbildning år 2035 jämfört med år 2018.

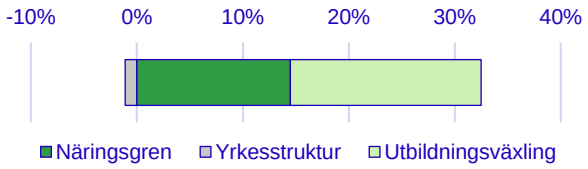

Diagram 148. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för Ämneslärarutbildning.

Risk för brist år 2035

Samtidigt som efterfrågan på utbildade ämneslärare väntas växa under kommande år, beräknas tillgången vara relativt oförändrad. Det finns därmed risk för fortsatt brist under prognosperioden se diagram 149.

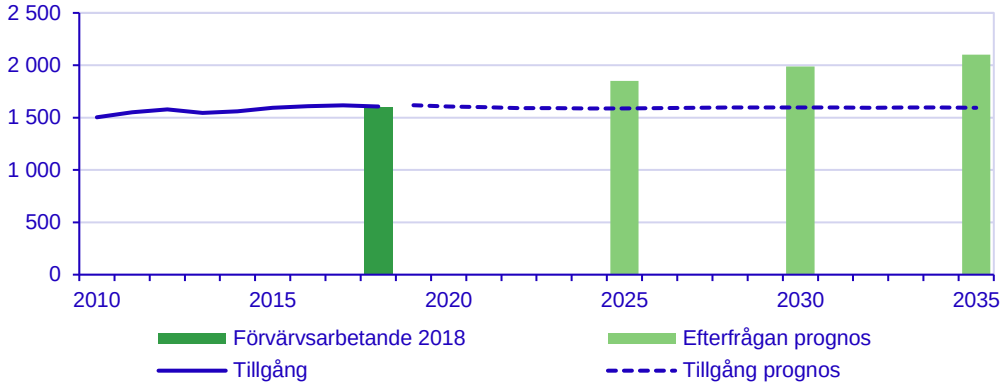

Diagram 149. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

År 2025 kommer det enligt prognosen att vara en brist på 261 ämneslärarutbildade, vilket kommer öka år 2030 till 390 personer. År 2035 kommer bristen ha ökat ytterligare, då kommer det att saknas 505 personer med ämneslärarutbildning på arbetsmarknaden enligt prognosen. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar. Resultatet baseras på befolkningsprognosen från år 2020. SCB har gjort en alternativ beräkning utifrån befolkningsprognosen från år 2021 och i den prognosen bedöms efterfrågan bli lägre men även i den beräkningen väntas det bli brist år 2035.

Sammanfattning

I diagram 150 visas hur prognoserna ser ut för samtliga utbildningar kopplat till denna yrkesgrupp. Inom Barn- och fritidsutbildningen samt speciallärar- och specialpedagogutbildning kommer det enligt prognosen vara överskott år 2035, dvs vara fler personer med dessa utbildningar på arbetsmarknaden än vad som efterfrågas. För resterande utbildningar kommer det vara brist och störst brist kommer det vara av utbildade ämneslärare.

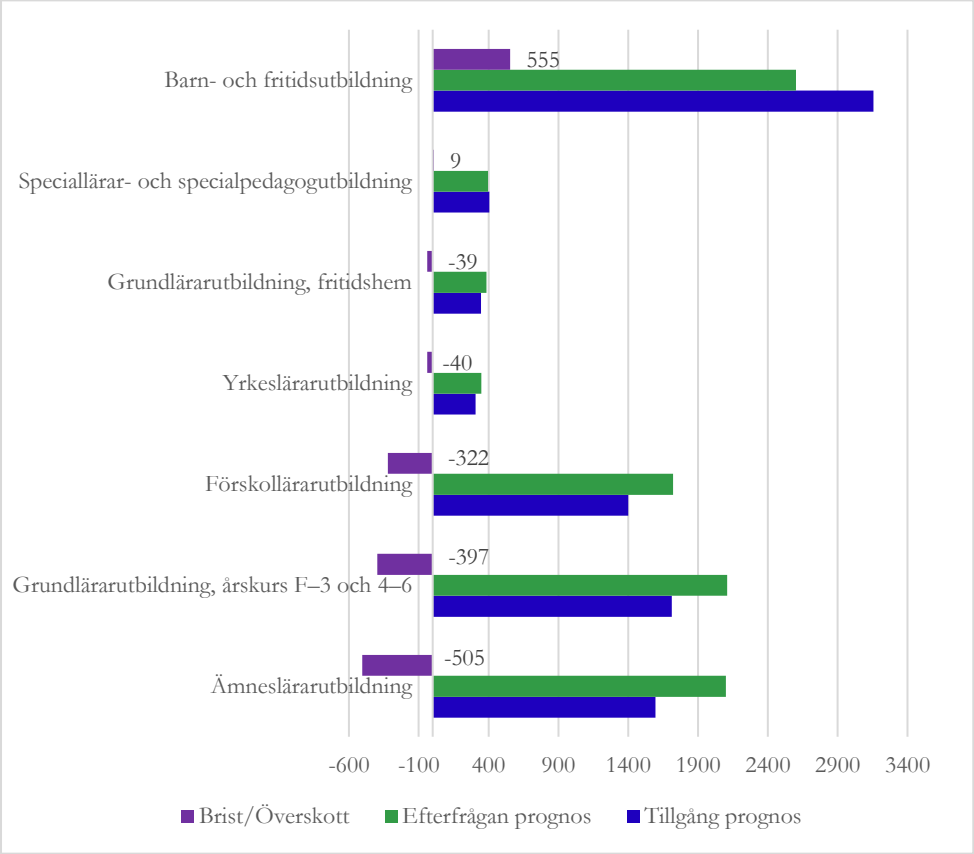

Diagram 150. Prognos över tillgång, efterfrågan samt brist/överskott på arbetskraft i länet fram till år 2035 per utbildning.

Vård och omsorg

Inledning

År 2019 arbetade 16 153 personer med yrken inom Vård och omsorg i Kronobergs län. Det var den yrkesgrupp som sysselsatte flest Kronobergare, men den var även den som var mest kvinnodominerad. Endast 19 procent av de förvärvsarbetande inom Vård och omsorg var män. Åldersfördelningen per kön såg år 2019 ut enligt diagram 151. Det som stack ut i åldersgrupperna för den här yrkesgruppen var att förhållandevis var det procentuellt många män i åldern 16-29 år jämfört med kvinnor, samt betydligt fler kvinnor procentuellt än män i åldrarna 50-59 år.

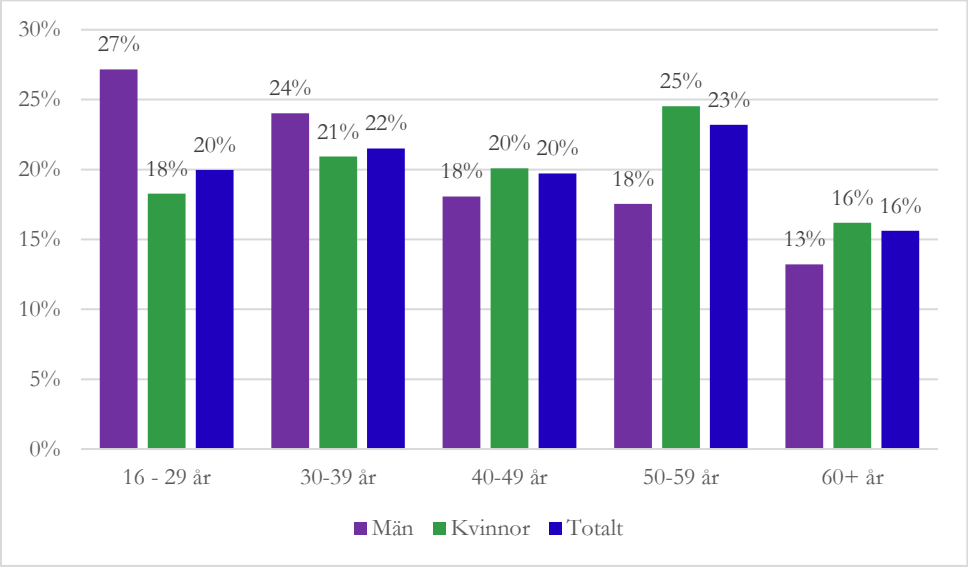

Diagram 151. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Däremot var denna yrkesgrupp den mest jämställda i Kronobergs län när det gällde utbildningsnivå. 51 procent hade gymnasial utbildning och 49 procent hade eftergymnasial utbildning. Det var ungefär samma fördelning för kvinnor, men för män var det något fler som hade eftergymnasial utbildning, 54 procent. I diagram 152 visas fördelningen mellan ålder, kön och utbildningsnivå för år 2019. Det var störst andel som hade eftergymnasial utbildning i åldrarna 30-39 år, medan det var lägst nivå i åldrarna 16-29 år.

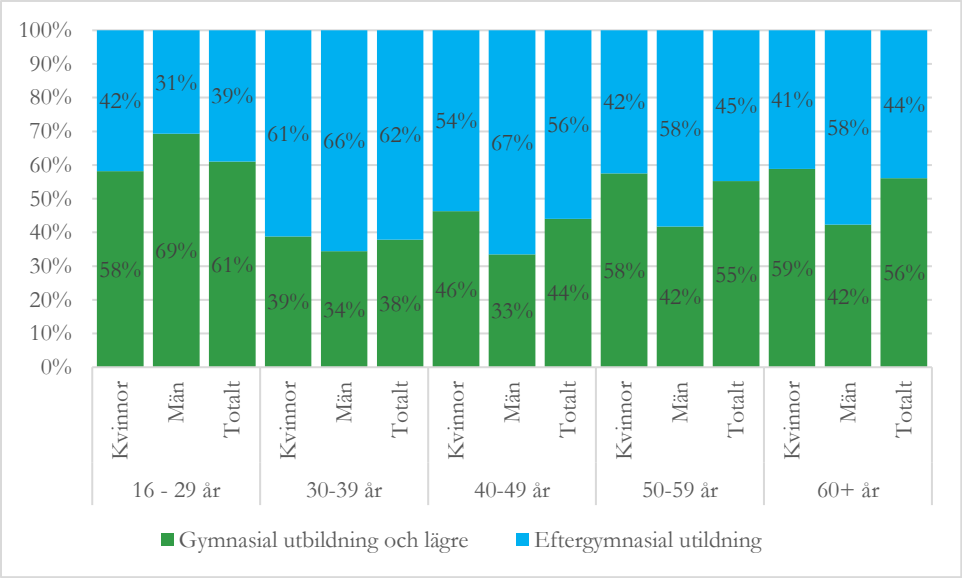

Diagram 152. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

De tre vanligaste yrkena inom Vård och omsorg för kvinnor var år 2019 Undersköterska inom hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende, Vårdbiträde samt Vårdare som boendestödjare. De tre vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för män var år 2019 Vårdbiträde, Vårdare som boendestödjare samt Skötare.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 7 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var siffran 9 procent och kvinnor 7 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

Trender och regional kontext

Personalbrist, färre vårdplatser och dyr och ineffektiv vård är utmaningar Sverige står inför. För att kunna axla detta ansvar behöver den kommunala och privata verksamheten i Kronoberg i större utsträckning bemannas med personal med rätt kompetens. För att vården ska kunna flytta in i privatbostaden krävs välfärdstekniska system och hälso- och sjukvårdpersonal som har kompetenser att hantera de förutsättningar som råder vid hemsjukvård. Patienten ska träffa den som är mest lämpad utifrån patientens behov. Det finns tillfällen när en patients behov väl kan mötas av en undersköterskas kompetens. Genom digitala verktyg finns lösningar till hjälp snabbt med av annan kompetens. Det finns redan idag flera uppgifter som utförs av sjuksköterskor och som kan omfördelas och bli utvecklande arbetsuppgifter för undersköterskor. Att visa på karriärmöjligheter som ger medarbetaren en chans att utveckla både sig själv och verksamheten är av vikt för vården och en konkurrensmöjlighet för utbildningar kopplade till vården i Kronoberg.

Personalbrist är ett arbetsmiljöproblem, som går att kompensera till viss del för men bristen på kompetens ökar risken för vårdskador påtagligt. Att patienter vårdas av personal som har fel eller otillräcklig kompetens utrycks till och med som ”direkt farligt” i ett flertal rapporter från bl.a. SKR. Högre utbildningsnivå, längre yrkeserfarenhet och närvaro av specialistkompetens förbättrar patientsäkerheten.

Kronoberg har en stor utmaning att möta den generationsväxling som sker inom vård- och omsorg i regionerna och kommunerna. Hanteringen av både generationsväxlingen och den kunskaps förlust som detta innebär, men även att behålla kompetent personal och locka till nyrekrytering.

Sist men inte minst går det inte att understryka det fortsatta stora behovet av medicinska sekreterare i Kronoberg. Flera individer har under tidigare år genomfört relevant utbildning för att täcka behovet, men där behovet kvarstår bör utbildningen också utvecklas i den takt behoven av medicinsekreterare kvarstår.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Vård- och omsorgsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035 i hela landet enligt prognosen.

Brist i dag enligt Arbetsförmedlingen
Omkring 5 200 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en vård- och omsorgsutbildning på gymnasial nivå år 2018. Drygt 40 procent arbetade inom äldreomsorg och omkring 15 procent vardera inom hälso- och sjukvård och övrig vård och omsorg. Närmare hälften arbetade som undersköterska. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på undersköterskor i länet vid prognosens början.

Det var 86 procent av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 och som hade en gymnasial vård- och omsorgsutbildning som förvärvsarbetade, dvs hade en sysselsättning. Arbetslösheten låg på 3 procent för gruppen. Den matchade förvärvsgraden låg på 66 procent, dvs 66 procent av de med en gymnasial vård- och omsorgsutbildning arbetade i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade denna utbildning var Undersköterskor inom hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende, Vårdare och boendestödjare samt Undersköterskor inom vård- och specialavdelning.

Tillgången oförändrad
Länets tillgång på vård- och omsorgsutbildade väntas vara relativt oförändrad under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli ungefär lika stort som antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 600 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram under prognosperioden. Ännu fler utbildar sig via komvux, ett tillskott till utbildningsgruppen på 2 000 personer väntas under prognosperioden. Tillskottet från arbetsmarknadsutbildning är betydligt mindre, totalt 170 personer. Totalt antal examinerade visas som ”Examination” i diagram 153.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 46 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 2 700 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften”.

Samtidigt väntas relativt många vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, ”se ”Vidareutbildning” i diagram 153. Vanligast är att läsa vidare på högskolan inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Flytt mellan länen har nästan ingen påverkan på länets tillgång på vård- och omsorgsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 2 100 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta därifrån. Påverkan är så liten att den inte syns i diagram 153.

I diagram 153 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. Då faktorerna som påverkar tillgången negativt är något större än faktorerna som påverkar positivt kommer tillgången vara något mindre år 2035 jämfört med år 2018.

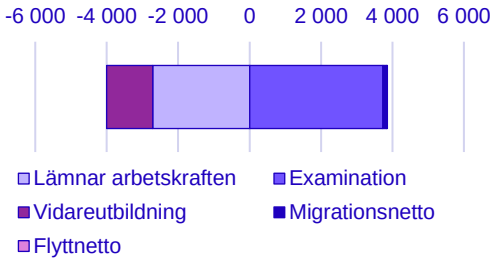

Diagram 153. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av gymnasialt vård- och omsorgsutbildade.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 154 skildras hur många med vård- och omsorgsutbildning som pendlar till Kronobergs län, ”Inpendlare”, för att arbeta och hur många med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan inpendlare och utpendlare. Diagrammet visar hur många personer som gjorde det år 2018 och hur många som beräknas göra det år 2035.

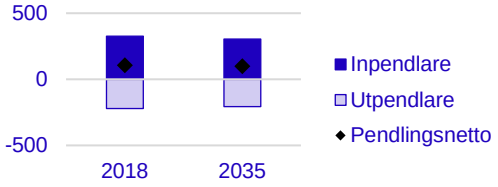

Diagram 154. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal vård- och omsorgsutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på vård- och omsorgsutbildade i länet öka med cirka 40 procent fram till år 2035. En del av efterfrågeökningen beror på den väntade befolkningstillväxten i länet och att andelen äldre ökar. Det medför ett ökat behov av personal inom både äldreomsorg och hälso- och sjukvård, se ”Näringsgren” i diagram 155. Därtill ökar efterfrågan på grund av den

utbildningsväxling som väntas ske inom yrkena undersköterska, skötare, vårdbiträde och personlig assistent, se ”Utbildningsväxling” i diagram 155. Det innebär att andelen som har en vård- och omsorgsutbildning bedöms öka inom dessa yrken. Att undersköterska kommer att bli en skyddad yrkestitel med särskilda utbildningskrav bidrar till denna utveckling. I diagram 155 skildras hur många procentenheter som olika faktorer påverkar efterfrågan. Både ”Näringsgren” och ”Utbildningsväxling” bidrar positivt till efterfrågan.

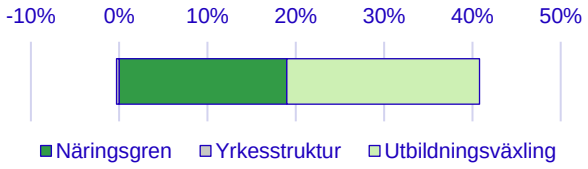

Diagram 155. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för vård- och omsorgsutbildade.

Risk för brist år 2035

Eftersom tillgången beräknas vara relativt oförändrad samtidigt som efterfrågan ökar kraftigt, väntas en fortsatt brist på vård- och omsorgsutbildade under kommande år, se diagram 156.

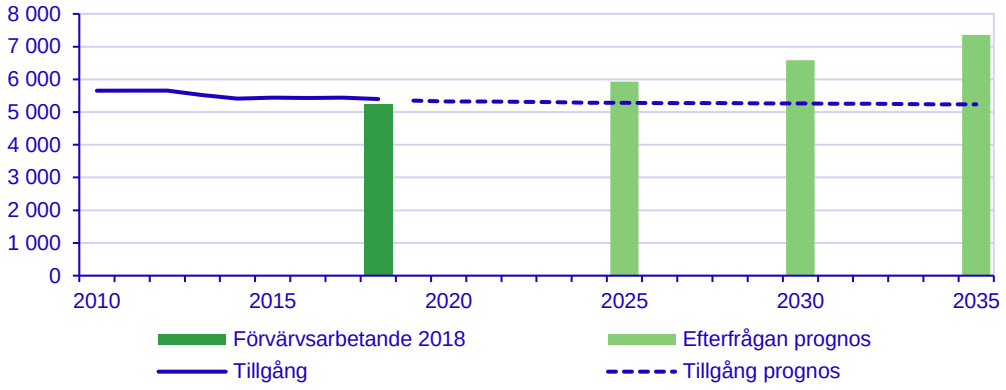

Diagram 156. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035.

Enligt prognosen kommer det år 2025 att saknas 646 personer med gymnasial vård- och omsorgsutbildning på arbetsmarknaden. År 2030 har bristen enligt prognosen mer än dubblerats upp till 1 324 personer, för att år 2035 saknas knappt 2 120 personer med efterfrågad utbildning på arbetsmarknaden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Just nu sker en satsning på utbyggnaden av komvux på flera håll i landet. Examinationen från komvux utgör redan en mycket stor del av den framtida examinationen. Om antalet examinerade från komvux skulle öka till än högre nivåer och fördubblas jämfört med dagens nivå väntas en mer balanserad arbetsmarknad år 2035.

Eftergymnasial nivå

Läkarutbildning

Utbildningar som ingår: Läkarutbildning. Omkring 60 procent har en specialistläkarutbildning. Cirka 10 procent har en forskarutbildning inom medicin.

Nationell bedömning: Varierat arbetsmarknadsläge år 2035.

Diagram 157. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

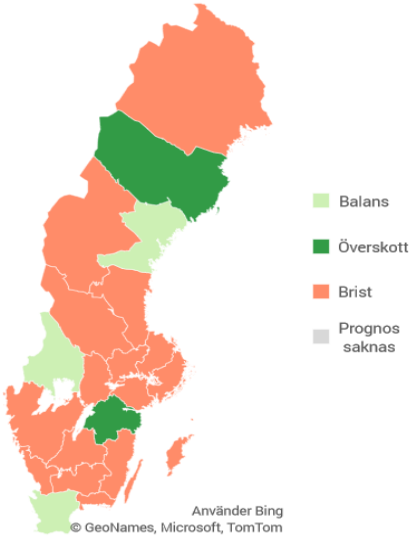

Brist på specialistläkare i dag

Omkring 750 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en läkarutbildning år 2018. Närmare 95 procent arbetade inom hälso- och sjukvården. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på specialistutbildade läkare och balanserad tillgång på icke specialistutbildade läkare i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en läkarutbildning var 92 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var 4 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på hela 90 procent, vilket innebär att 9 av 10 med läkarutbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade läkarutbildning var Specialistläkare, ST-läkare samt AT-läkare.

Tillgången ökar

Länets tillgång på läkarutbildade väntas öka med cirka 35 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 85 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från läkarutbildningen under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 158.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 42 procent 50 år eller äldre och fram till år 2035 väntas cirka 250 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 158.

Flytt mellan länen har en positiv påverkan på länets tillgång på läkare fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 840 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under

prognosperioden. Under samma period väntas 650 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 158.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas ungefär 230 fler personer invandra till Kronobergs län med läkarutbildning än vad som kommer utvandra, vilket visas som ”Migrationsnetto” i diagram 158.

Diagram 158 skildrar hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination”, ”Migrationsnetto” och ”Flyttnetto” påverkar mer positivt till tillgången än vad ”Lämnar arbetskraften” och ”Vidareutbildning” påverkar negativt så kommer tillgången av personer med läkarutbildning enligt prognosen vara större år 2035 jämfört med 2018.

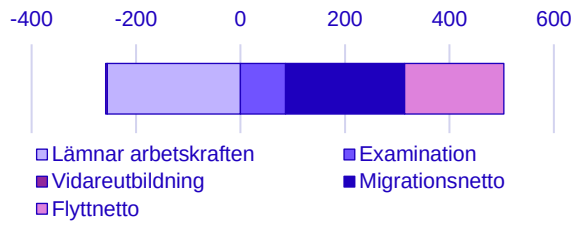

Diagram 158. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av personer med läkarutbildning.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 6 procent av personer med denna utbildning pendlar till andra län, medan 11 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. Detta visas i diagram 159 nedan. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan ”Inpendlare” och ”Utpendlare”. Diagrammet visar hur många som pendlade till och från Kronoberg för att arbeta år 2018 och hur många som kommer att göra det år 2035 enligt prognosen.

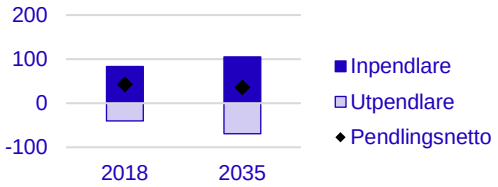

Diagram 159. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal läkarutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på läkarutbildade i länet öka med cirka 25 procent fram till år 2035. Denna utveckling beror främst på befolkningstillväxten och att andelen äldre i befolkningen ökar, vilket medför en ökad efterfrågan på personal inom hälso- och sjukvården. Dessutom väntas andelen läkare inom hälso- och sjukvården öka något i Kronobergs län. Diagram 160 visar hur många procentenheter som ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summeras ihop till cirka 25 procent.

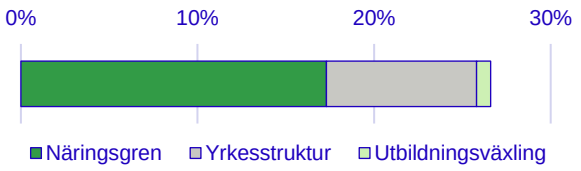

Diagram 160. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för läkarutbildade

Risk för fortsatt brist år 2035
Trots att tillgången beräknas öka något snabbare än efterfrågan finns det risk för fortsatt brist på specialistutbildade läkare under prognosperioden. Samtidigt innebär de senaste 15 årens expansion av läkarutbildningen i riket, som påverkar tillgången i samtliga regioner, att tillgången på icke specialistutbildade läkare relativt väl bedöms motsvara efterfrågan.

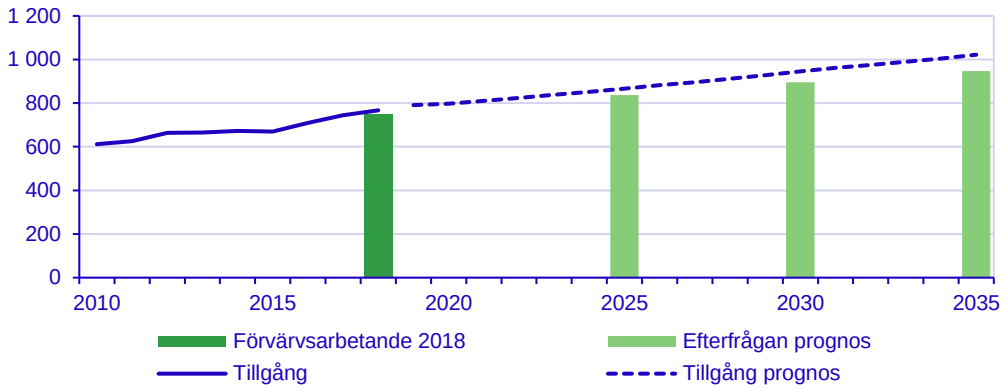

Diagram 161. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antalet examinerade, flytt, migration och pensionsavgångar.

Beräkningarna av den framtida tillgången och efterfrågan på läkare har gjorts för hela läkargruppen utan att de specialistutbildade har särskilts från de icke specialistutbildade. Bedömningarna av det framtida balansläget på arbetsmarknaden för de specialistutbildade och de icke specialistutbildade grundar sig på dessa beräkningar i kombination med regionernas bedömning av tillgång och efterfrågan i dagsläget enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät.

Sjuksköterskeutbildning, grundnivå

Utbildningar som ingår: Sjuksköterskeutbildning, grundnivå

Nationell bedömning: Brist år 2035 i merparten av länen, se diagram 162. I övriga län är det enligt prognosen balans.

Diagram 162. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

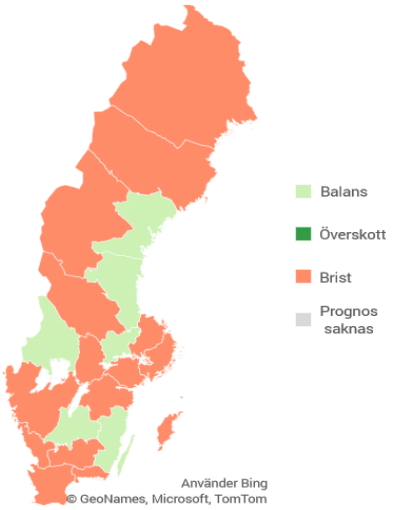

Brist i dag
Omkring 1 500 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en sjuksköterskeexamen som högsta utbildning år 2018. Drygt 65 procent arbetade inom hälso- och sjukvård och närmare 25 procent inom äldreomsorg samt övrig vård och omsorg. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på grundutbildade sjuksköterskor i länet vid prognosens början.

95 procent av de med sjuksköterskeutbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. Endast 1 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 83 procent, vilket innebär att det är 83 procent av de med en sjuksköterskeutbildning som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade denna utbildning var år 2019 Grundutbildade sjuksköterskor, Geriatriksjuksköterskor samt Övriga specialistsjuksköterskor.

Tillgången ökar
Länets tillgång på sjuksköterskeutbildade väntas öka med cirka 20 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 1 700 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 163. Det motsvarar ett årligt genomsnitt på 110 personer.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 29 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 450 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 163.

Samtidigt väntas relativt många av de grundutbildade sjuksköterskorna lämna utbildningsgruppen då de vidareutbildar sig till framför allt specialistsjuksköterska eller barnmorska, se ”Vidareutbildning” i diagram 163.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på grundutbildade sjuksköterskor fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 710 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 940 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 163.

Migrationen till och från länet har en viss positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas något fler personer invandra med sjuksköterskeutbildning till Kronobergs län än som kommer utvandra. Mellanskillnaden mellan invandra och utvandra visas som ”Migrationsnetto” i diagram 163.

I diagram 163 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar positivt respektive negativt till tillgången av personer med sjuksköterskeutbildning. Då de positiva faktorerna ”Examination”, och ”Migrationsnetto” bidrar med fler personer än de negativa faktorerna kommer tillgången på personer med denna utbildning att vara större år 2035 än år 2018.

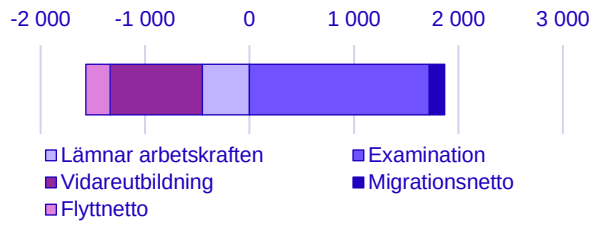

Diagram 163. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgång av sjuksköterskeutbildade.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 164 visas hur många personer med sjuksköterskeutbildning som är Inpendlare, Utpendlare samt pendlingsnetto för år 2018 samt en prognos för år 2035. Ett positivt pendlingsnetto innebär att det är fler personer med denna utbildning som pendlar in till Kronobergs län för att arbeta än som pendlar från Kronobergs län till annat län för att arbeta.

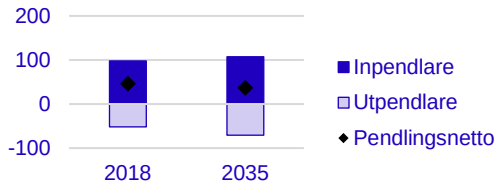

Diagram 164. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal sjuksköterskeutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på sjuksköterskeutbildade i länet öka med cirka 20 procent fram till år 2035. Som en följd av den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i Kronobergs län, beräknas efterfrågan på grundutbildade sjuksköterskor öka inom såväl hälso- och sjukvården som äldreomsorgen, se ”Näringsgren” i diagram 165. I diagram 165 visas hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” samt ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summera ihop till knappt 20 procent. ”Utbildningsväxling” förväntas inte ha någon märkbar påverkan på efterfrågan.

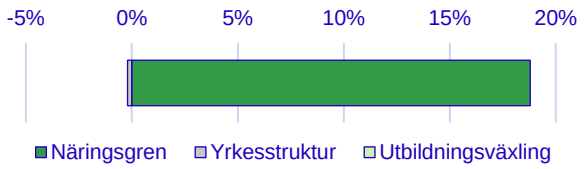

Diagram 165. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för sjuksköterskeutbildade.

Risk för fortsatt brist år 2035

Eftersom tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma takt finns det risk för att dagens brist på grundutbildade sjuksköterskor kvarstår under prognosperioden.

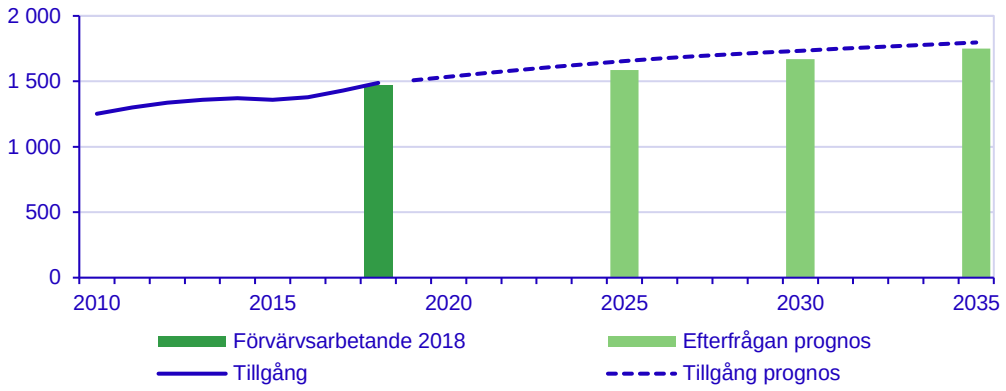

Diagram 166. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar. Om den prognostiserade bristen på specialistsjuksköterskor kan åtgärdas under prognosperioden genom vidareutbildning av grundutbildade sjuksköterskor, kommer bristen på grundutbildade sjuksköterskor att förvärras.

Specialistsjuksköterskeutbildning: anestesi, intensiv, operation, ambulans

Utbildningar som ingår: Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot intensivvård, anestesi-, ambulans-, operations-, akut-, hjärt- och infektionssjukvård.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035 i hela landet enligt prognosen.

Brist i dag

Omkring 350 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård år 2018. Runt 85 procent arbetade inom hälso- och sjukvården. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på specialistsjuksköterskor i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en specialistsjuksköterskeutbildning med angivna inriktningar var hela 96 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var endast 1 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 78 procent, vilket innebär att nästan 8 av 10 personer i befolkningen med denna utbildning arbetar i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade berördutbildning var Ambulanssjuksköterskor, Anestesisjuksköterskor samt Intensivvårdssjuksköterskor.

Tillgången ökar något

Länets tillgång på utbildade specialistsjuksköterskor med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård väntas öka med cirka 5 procent under prognosperioden. Det

beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli något större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 210 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 167. Det är i genomsnitt något färre än under senare år.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 40 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 110 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 167.

Därutöver väntas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen i och med att de vidareutbildar sig, oftast genom att välja en annan specialisering, se ”Vidareutbildning i diagram 167.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på specialistutbildade sjuksköterskor med dessa inriktningar fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 90 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 140 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 167.

I diagram 167 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. Även om ”Examination” är den enda faktorn som bidrar positivt till tillgången så blir den totala påverkan ändå positiv då övriga faktorer tillsammans ändå blir lägre. Därmed kommer tillgången av specialistsjuksköterskor inom dessa inriktningar år 2035 vara större än den var år 2018.

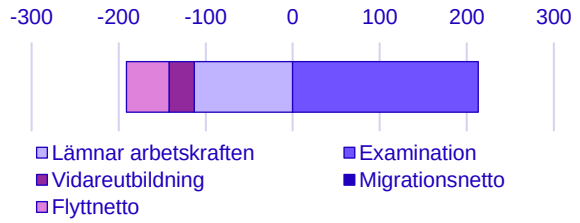

Diagram 167. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av specialistsjuksköterskeutbildade med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 4 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, ”Utpendlare”, medan 12 procent pendlar in till länet, ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 168 visas hur många personer med berörd utbildning som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare” samt hur många personer med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan in- och utpendlare.

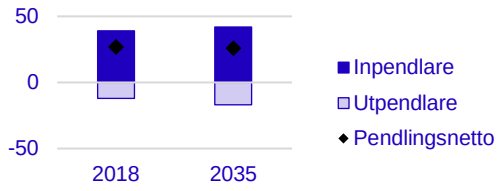

Diagram 168. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal specialistsjuksköterskeutbildade med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på specialistsjuksköterskeutbildade med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. Denna utveckling beror framför allt på den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i befolkningen, vilket ökar behovet av arbetskraft inom hälso- och sjukvården, se ”Näringsgren” i diagram 169. Efterfrågeökningen beror också på att en högre andel av dem som arbetar inom hälso- och sjukvården i Kronobergs län antas ha en specialistutbildning år 2035 jämfört med i dag. Diagram 169 skildrar hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” samt ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summeras ihop till cirka 28 procent.

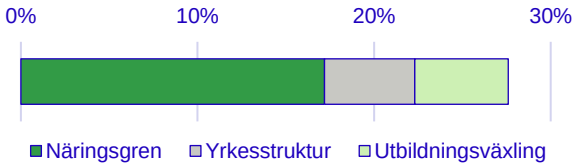

Diagram 169. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot anestesi-, intensiv-, operations- eller ambulanssjukvård.

Risk för ökad brist år 2035

Eftersom tillgången inte beräknas växa i samma takt som efterfrågan finns det risk för att dagens brist på specialistsjuksköterskor med dessa inriktningar förstärks under prognosperioden, se diagram 170.

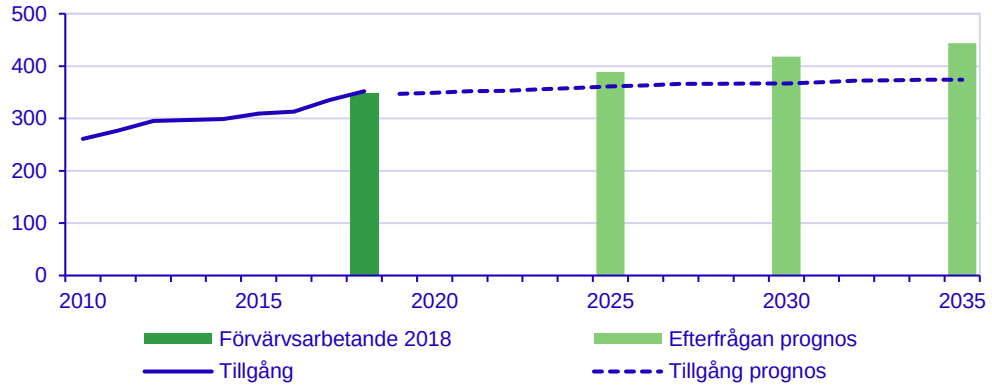

Diagram 170. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035.

År 2025 kommer det att saknas knappt 30 specialistsjuksköterskor med dessa inriktningar på arbetsmarknaden enligt prognosen. Till år 2030 har bristen ökat till drygt 50 personer enligt prognosen, för att år 2035 vara uppe i 70 specialistsjuksköterskor inom dessa inriktningar. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Specialistsjuksköterskeutbildning: distriktssköterska

Utbildningar som ingår: Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035 i hela landet enligt prognosen.

Brist i dag

Omkring 390 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska år 2018. Drygt 60 procent arbetade inom hälso- och sjukvården, närmare 15 procent inom äldreomsorgen, närmare 10 procent inom skolan och cirka 5 procent inom den offentliga förvaltningen. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på specialistsjuksköterskor i länet vid prognosens början.

Hela 97 procent av de med distriktsjuksköterskeutbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. Arbetslösheten inom gruppen låg kring 0 procent. Den matchade förvärvsgraden låg på hela 94 procent, vilket innebär att det nästan 94 procent av de med en distriktsjuksköterskeutbildning som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som var utbildade distriktsköterska var Distriktssköterskor, Skolsköterskor samt Grundutbildade sjuksköterskor.

Tillgången minskar något

Länets tillgång på utbildade distriktssköterskor väntas minska med cirka 10 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 230 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 171.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 60 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 200 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 171.

Flytt mellan länen har en negativ påverkan på länets tillgång på specialistutbildade sjuksköterskor med denna inriktning fram till år 2035. Detta redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 171.

I diagram 171 visas hur mycket de olika faktorerna påverkar tillgången av distriktsköterskor till år 2035. Då alla faktorer förutom ”Examination” påverkar negativt och tillsammans har en större

påverkan än ”Examination” kommer tillgången av distriktsköterskor att minska på arbetsmarknaden till år 2035 enligt prognosen.

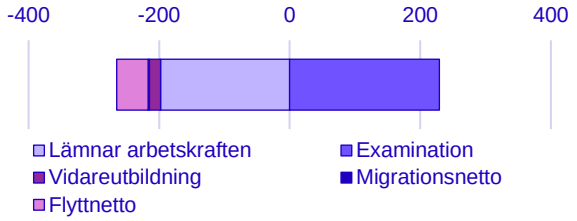

Diagram 171. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av utbildade distriktsköterskor.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 172 skildras hur många personer med denna utbildning som är inpendlare, utpendlare samt pendlingsnetto (mellanskillnaden mellan in- och utpendlare) för år 2018 samt en prognos för år 2035.

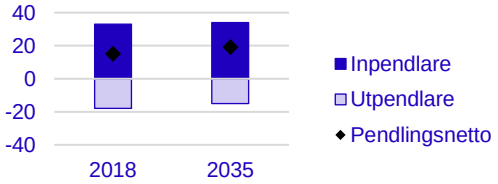

Diagram 172. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal distriktsköterskor.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade distriktssköterskor i länet öka med cirka 20 procent fram till år 2035. Detta beror på den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i Kronobergs län. I och med detta beräknas efterfrågan på distriktssköterskor öka främst inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen, men även inom grundskolan, se ”Näringsgren” i diagram 173. Diagram 173 skildrar hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” samt ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summeras ihop till cirka 20 procent.

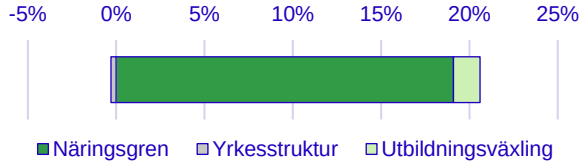

Diagram 173. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för distriktsköterskor.

Risk för ökad brist år 2035

Eftersom tillgången väntas minska något samtidigt som efterfrågan beräknas öka finns det risk för att dagens brist på distriktssköterskor förstärks under prognosperioden, se diagram 174.

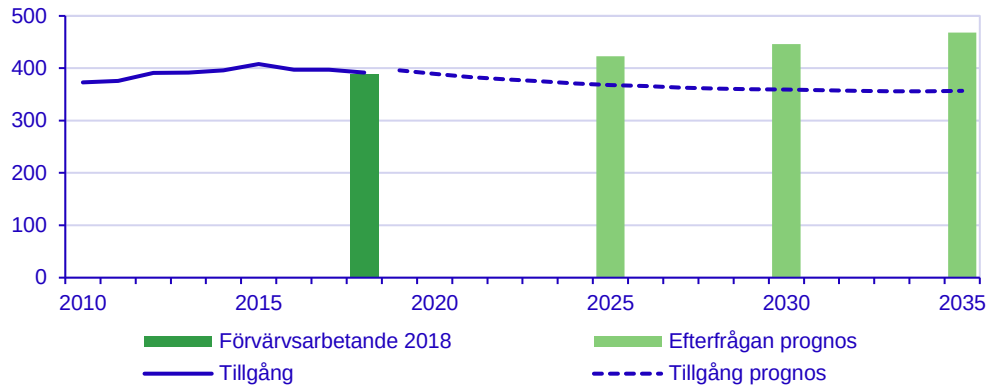

Diagram 174. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035.

Enligt prognosen kommer det att saknas 55 personer med efterfrågad utbildning på arbetsmarknaden år 2025. Till år 2030 kommer bristen på utbildad personal att öka till knappt 90 personer, för att år 2035 enligt prognosen saknas drygt 110 utbildade distriktsköterskor. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Specialistsjuksköterskeutbildning: övriga inriktningar

Utbildningar som ingår: Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot barn och ungdom, skolsköterska, vård av äldre, demens-, diabetes- och ögonsjukvård, företagshälsovård, palliativ, onkologisk, medicinsk, kirurgisk och psykiatrisk vård samt motsvarande äldre utbildningar. Drygt 35 procent har en inriktning mot psykiatrisk vård, och cirka 20 procent en inriktning mot barn och ungdom eller skolsköterska.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035 i hela landet enligt prognosen.

Brist i dag

Omkring 400 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade år 2018 en specialistsjuksköterskeutbildning med någon av de inriktningar som beskrivs ovan. Närmare 70 procent arbetade inom hälso- och sjukvård, omkring 15 procent inom äldreomsorg samt övrig vård och omsorg och cirka 5 procent vardera inom skola och offentlig förvaltning. Enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna var det brist på specialistsjuksköterskor i länet vid prognosens början.

Hela 96 procent av de med specialistsjuksköterskeutbildning inom övriga inriktningar i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. Endast 1 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 78 procent, vilket innebär att det är 78 procent av de med dessa utbildningar som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och specialistsjuksköterskor inom övriga inriktningar var Grundutbildade sjuksköterskor, Psykiatrisjuksköterskor samt Barnsjuksköterskor.

Tillgången minskar

Länets tillgång på specialistsjuksköterskeutbildade med dessa inriktningar väntas minska med cirka 15 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli mindre än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 230 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 175.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 60 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 220 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 175.

Därutöver väntas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen i och med att de vidareutbildar sig, se ”Vidareutbildning” i diagram 175.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på specialistutbildade sjuksköterskor med dessa inriktningar fram till år 2035. Skillnaden mellan inflyttar och utflyttare visas som ”Flyttnetto” i diagram 175.

I diagram 175 skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av specialistsjuksköterskor inom övriga inriktningar på arbetsmarknaden. Då ”Examination” är den enda faktorn som bidrar positivt till tillgången och inte lyckas nå upp till lika mycket som övriga faktorer tillsammans kommer tillgången av personer med denna utbildning vara lägre år 2035 jämfört med år 2018.

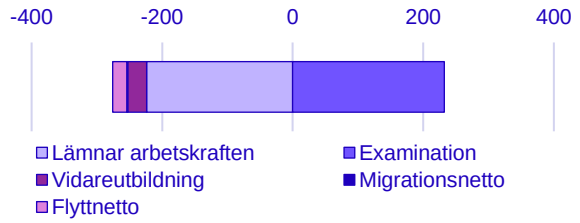

Diagram 175. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgång av utbildade specialistsjuksköterskor inom övriga inriktningar.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med dessa utbildningar i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 176 visas hur många personer med utbildningen som pendlar till Kronobergs län för att arbeta, ”Inpendlare”, respektive pendlar från Kronobergs län för att arbeta, ”Utpendlare”. Mellanskillnaden visas som ”Pendlingsnetto”. Diagrammet skildrar hur många som gjorde det år 2018 samt hur många som beräknas göra det år 2035.

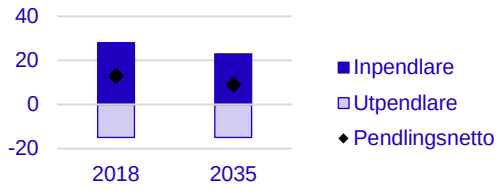

Diagram 176. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal utbildade specialistsjuksköterskor inom övriga inriktningar.

Efterfrågan ökar något

Totalt beräknas efterfrågan på specialistsjuksköterskeutbildade med dessa inriktningar i länet öka med cirka 5 procent fram till år 2035. Utvecklingen av efterfrågan beror delvis på den väntade befolkningstillväxten och en ökad andel äldre i befolkningen, vilken påverkar efterfrågan på arbetskraft inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg, se ”Näringsgren” i diagram 177. Samtidigt ingår flera äldre, kortare specialistutbildningar i denna utbildningsgrupp. Den ersättningsrekrytering som sker under prognosperioden medför att efterfrågan på dessa kortare specialistutbildningar, som inte längre ges, väntas minska, se ”Utbildningsväxling” i diagram 177. Diagram 177 visas de olika faktorernas påverkan på efterfrågan av personer med specialistsjuksköterskeutbildade inom övriga inriktningar. Då den positiva effekten på efterfrågan från ”Näringsgren” är större än de negativa effekterna från ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” kommer efterfrågan på personer med dessa utbildningar vara större år 2035 jämfört med år 2018.

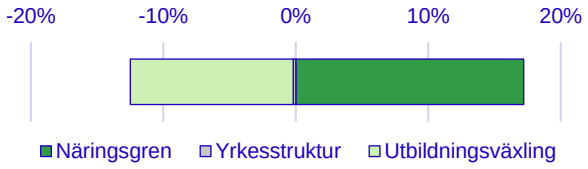

Diagram 177. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för antal utbildade specialistsjuksköterskor inom övriga inriktningar.

Risk för ökad brist år 2035

Eftersom tillgången väntas minska samtidigt som efterfrågan beräknas öka något finns det risk för att dagens brist på specialistsjuksköterskor med dessa inriktningar förstärks under prognosperioden, se diagram 178.

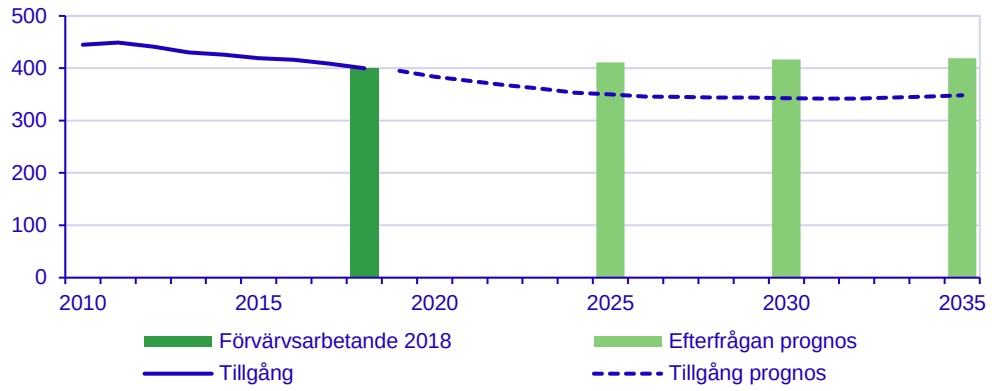

Diagram 178. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

År 2025 kommer det enligt prognosen att saknas drygt 60 personer med efterfrågad utbildning på arbetsmarknaden. Till år 2030 har bristen på utbildad personal inom dessa inriktningar ökat till nästan 75 personer. Enligt prognosen kommer det år 2035 att vara en ungefär lika stor brist. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar. Denna utbildningsgrupp omfattar många olika inriktningar och situationen på arbetsmarknaden kan se olika ut beroende på inriktning. Den bild som här ges är den sammanlagda bilden för dessa inriktningar.

Socionomutbildning

Utbildningar som ingår: Socionomutbildning

Nationell bedömning: Visst överskott år 2035, i några län, medan det är både brist och balans i några andra enligt prognosen, se diagram 148.

Diagram 179. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

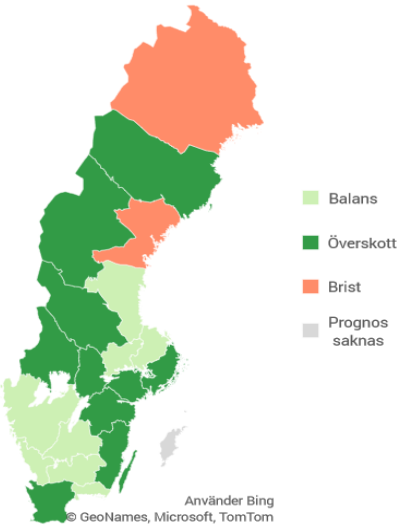

Häften arbetar inom vård och omsorg

Omkring 730 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en socionomutbildning år 2018. Runt 50 procent arbetade inom vård- och omsorgssektorn och cirka 35 procent inom den offentliga

förvaltningen. Enligt Arbetskraftsbarometern var det god till balanserad tillgång på nyutexaminerade socionomer i riket vid prognosens början.

Det var hela 96 procent av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 och som hade en socionomutbildning som förvärvsarbetade, dvs hade en sysselsättning. Arbetslösheten låg kring 0 procent för gruppen. Den matchade förvärvsgraden låg hela 89 procent, dvs bara knappt 9 av 10 personer med en socionomutbildning arbetade i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade en socionomutbildning var Socialsekreterare, Kuratorer samt Biståndsbedömare.

Tillgången ökar

Länets tillgång på socionomutbildade väntas öka med cirka 45 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 660 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 180.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 31 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 230 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 180.

Därtill lämnar ett antal utbildningsgruppen till följd av vidareutbildning, inte sällan till en psykoterapeututbildning, se ”Vidareutbildning” i diagram 180.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på socionomutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 480 personer med denna utbildning flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas 540 personer flytta från länet. Mellanskillnaden visas som ”Flyttnetto” i diagram 180.

Diagram 180 skildrar hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar mer positivt till tillgången än vad övriga faktorer påverkar negativt så kommer tillgången år 2035 enligt prognosen att vara större år 2035 jämfört med år 2018.

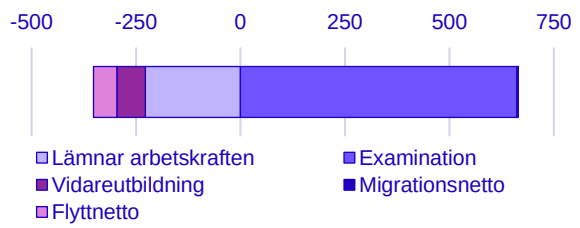

Diagram 180. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av socionomutbildade.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 7 procent bland personer med denna utbildning pendlar till andra län, medan 11 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 181 skildras hur många med socionomutbildning som pendlar till Kronobergs län, ”Inpendlare”, för att arbeta och hur många med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. ”Pendlingsnetto” står för mellanskillnaden mellan inpendlare och utpendlare. Diagrammet visar hur många personer som gjorde det år 2018 och hur många som beräknas göra det år 2035.

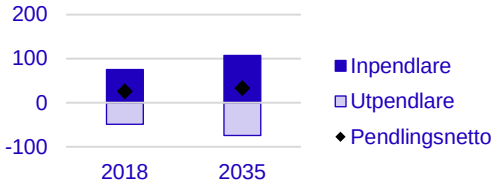

Diagram 181. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal socionomutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på socionomutbildade i länet öka med cirka 50 procent fram till år 2035. Denna utveckling beror delvis på den väntade befolkningstillväxten i länet. Samtidigt antas en större andel av dem som arbetar som socialsekreterare och kuratorer ha en socionomexamen år 2035 jämfört med i dag. Dessutom väntas dessa yrken efterfrågas i större utsträckning inom vård och omsorg samt inom offentlig förvaltning i Kronobergs län. I diagram 182 skildras hur många procentenheter som de olika faktorerna påverkar efterfrågan. För denna utbildning förväntas alla faktorer bidra positivt till efterfrågan.

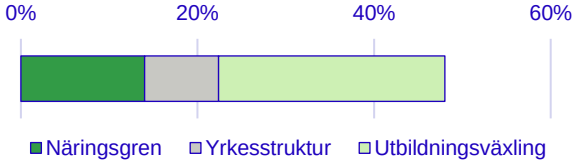

Diagram 182. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för socionomutbildade.

Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035

Sammanfattningsvis beräknas tillgången öka i ungefär samma takt som efterfrågan under hela prognosperioden. Arbetsmarknadsläget väntas därför vara relativt balanserat för socionomutbildade år 2035, se diagram 183.

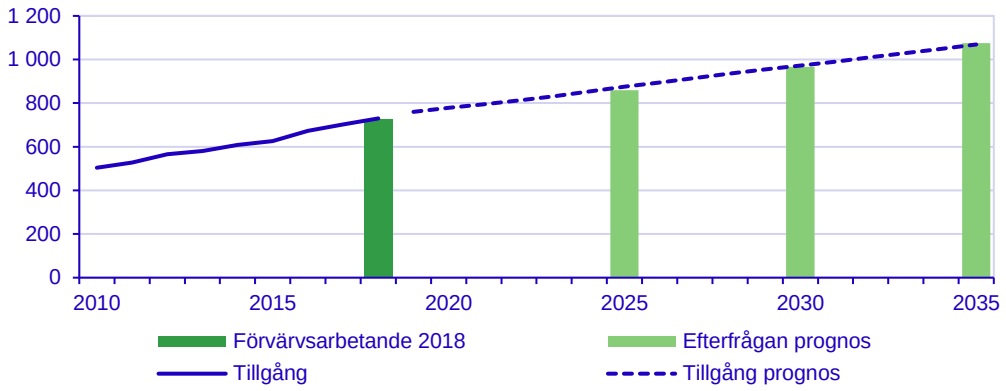

Diagram 183. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035.

Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis nybörjare och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Tandsköterskeutbildning

Utbildningar som ingår: Tandsköterskeutbildning. Ges numera inom yrkeshögskolan, gavs tidigare inom bland annat gymnasieskolan.

Nationell bedömning: Risk för överskott år 2035 i flera län, medan andra län har brist enligt prognosen, se diagram 184.

Diagram 184. Arbetsmarknadsläget per län år 2035

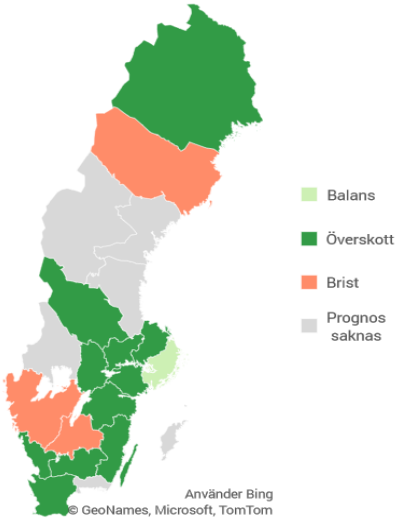

Brist i dag

Omkring 200 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en tandsköterskeutbildning år 2018. Drygt 80 procent arbetade inom tandvård eller annan vård och omsorg. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på tandsköterskor i länet vid prognosens början.

Av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 år och som hade en tandsköterskeutbildning var 93 procent förvärvsarbetande, dvs hade en sysselsättning. Det var endast 1 procent av gruppen som var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 75 procent, vilket innebär att 75 procent av befolkningen med tandsköterskeutbildning arbetade i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande

i åldrarna 16-74 år och som hade tandsköterskeutbildning var Tandsköterskor, Undersköterskor inom hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende samt Skogsarbetare.

Tillgången ökar

Länets tillgång på utbildade tandsköterskor väntas öka med cirka 55 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Antalet antagna till tandsköterskeutbildningen har ökat under senare år och antalet examinerade väntas under prognosperioden ligga på historiskt höga nivåer. Totalt beräknas 250 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras under prognosperioden, se ”Examination” i diagram 185.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 64 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 120 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 185.

Därutöver väntas ett mindre antal lämna utbildningsgruppen för att vidareutbilda sig, ofta inom hälso- och sjukvård samt tandvård, se ”Vidareutbildning” i diagram 185.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på utbildade tandsköterskor fram till år 2035. Skillnaden mellan de som flyttar till och de som flyttar från länet redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 185.

I diagram 185 skildras hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av tandsköterskeutbildade på arbetsmarknaden. Då ”Examination” och ”Migrationsnetto” har en större positiv påverkan på tillgången än övriga faktorer har en negativ effekt så kommer tillgången på personer med denna utbildning vara större år 2035 jämfört med år 2018.

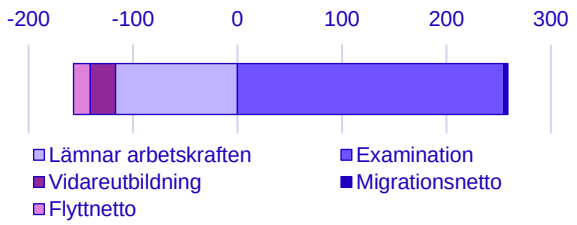

Diagram 185. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av tandsköterskeutbildade.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland personer med denna utbildning i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. Då det är så få som pendlar kan inget diagram redovisas.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på utbildade tandsköterskor i länet öka med cirka 25 procent fram till år 2035. En stor del av denna ökning beror på den väntade befolkningstillväxten i länet, vilken antas öka efterfrågan på personal inom tandvården. Dessutom bedöms efterfrågan öka till följd

av utbildningsväxlingen som väntas fortsätta framöver. Den innebär att en allt högre andel av dem som arbetar som tandsköterskor antas ha genomgått en tandsköterskeutbildning inom yrkeshögskolan år 2035 jämfört med i dag. I diagram 186 visas hur många procentenheter som ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” samt ”Utbildningsväxling” bidrar med positivt respektive negativt för att summera ihop till cirka 25 procent. Efterfrågan av personer med tandsköterskeutbildning kommer alltså att öka med 25 procent enligt prognosen fram till år 2035.

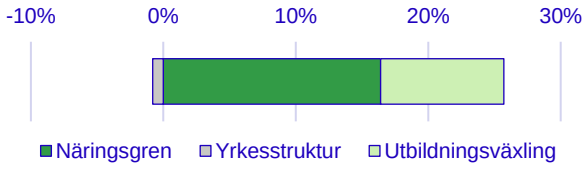

Diagram 186. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för tandsköterskeutbildade.

Risk för visst överskott år 2035

Sammanfattningsvis beräknas tillgången öka i betydligt snabbare takt än efterfrågan. Dagens brist på utbildade tandsköterskor kan därmed komma att övergå till visst överskott på sikt, se diagram 187.

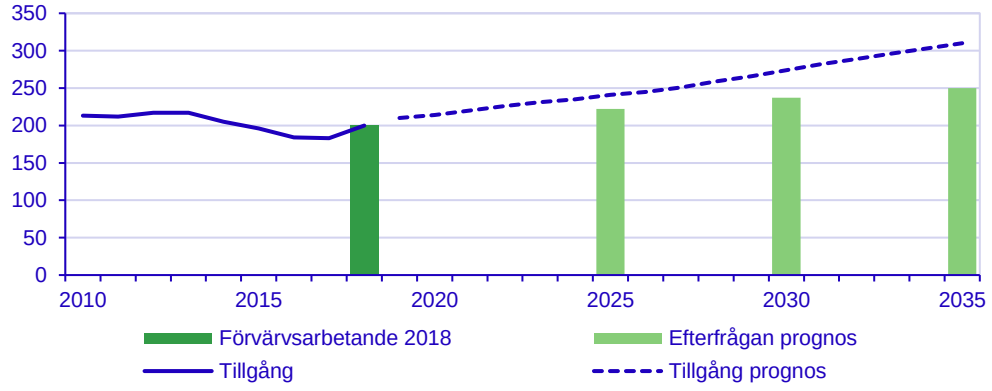

Diagram 187. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det att vara ett överskott av tandsköterskeutbildade på arbetsmarknaden under hela prognosperioden. År 2025 kommer det att vara knappt 20 fler än efterfrågat, för att år 2030 vara ett överskott på knappt 40 tandsköterskeutbildade. År 2035 kommer det enligt prognosen att vara 60 fler tandsköterskeutbildade än vad som efterfrågas på arbetsmarknaden. Samtidigt har yrkeshögskolan i uppgift att anpassa utbildningsvolymerna till efterfrågan, något som prognosen inte kan ta hänsyn till. Prognosens resultat gäller därför under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis antagna och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Sammanfattning

I diagram 188 visas hur prognoserna ser ut för samtliga utbildningar kopplat till denna yrkesgrupp. Inom flera utbildningar kommer det vara överskott men för flertalet kommer det vara brist. Störst brist kommer det år 2035 vara på arbetsmarknaden av personer med gymnasial vård- och omsorgsutbildning.

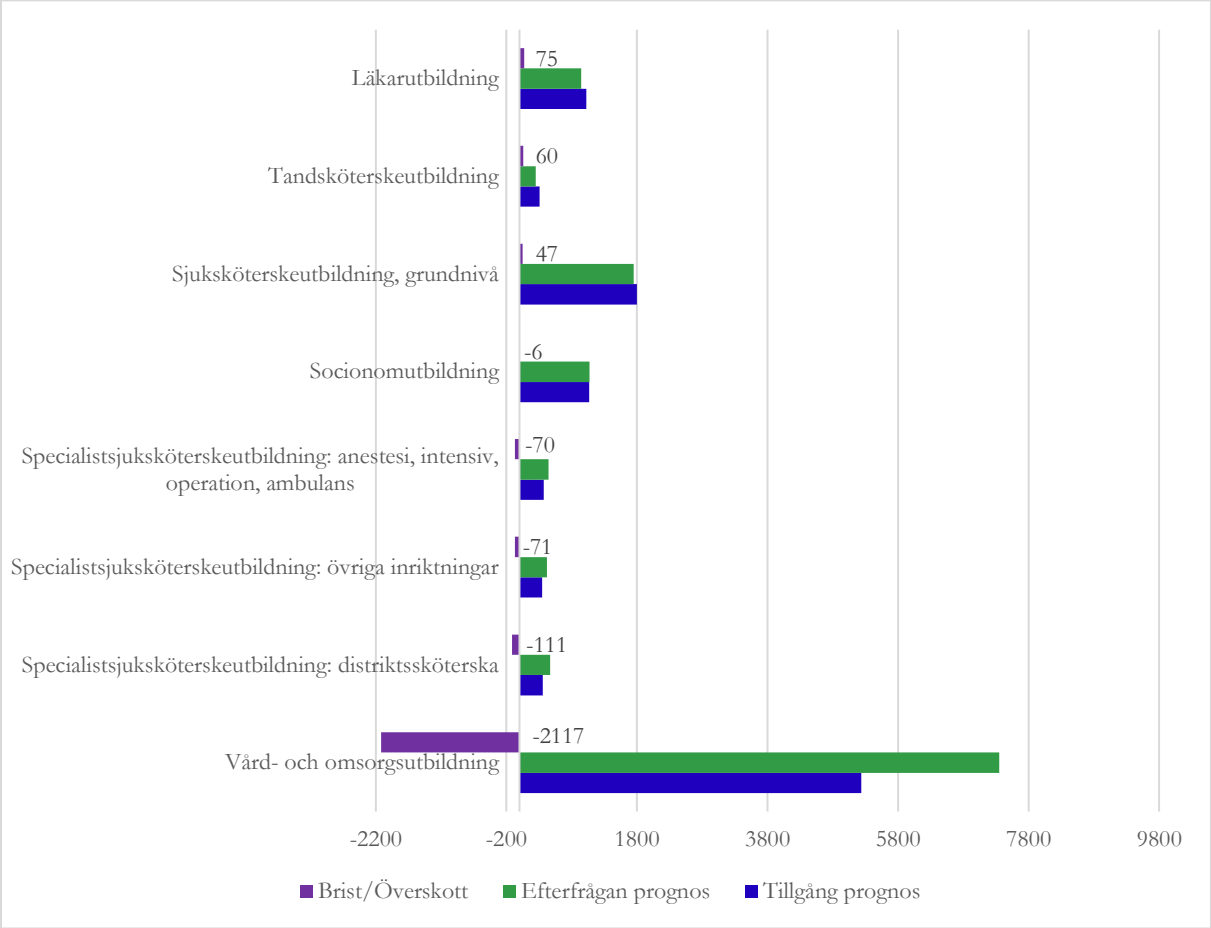

Diagram 188. Prognos över tillgång, efterfrågan samt brist/ överskott på arbetskraft i länet fram till år 2035 per utbildning.

Transport och magasinering

Inledning

År 2019 arbetade 6 171 personer med yrken inom Transport och magasinering i Kronobergs län. Yrkesgruppen var väldigt mansdominerad, hela 85 procent av de sysselsatta var män. Åldersfördelningen för år 2019 per kön och utbildningsår skildras i diagram 189 Var tredje kvinna inom yrkesgruppen var 16-29 år, medan endast 8 procent var 60+ år.

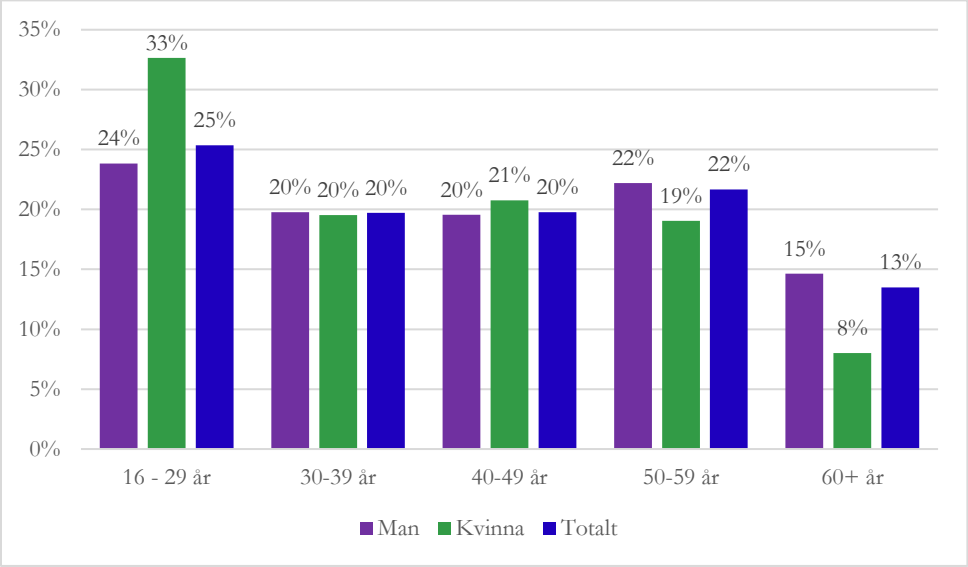

Diagram 189. Åldersfördelning inom yrkesgruppen per kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Transport och magasinering var år 2019 den yrkesgrupp som stört andel hade gymnasial utbildning, 85 procent. För män låg andelen på 87 procent och för kvinnor var den 79 procent. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön skildras i diagram 190. Män 16-29 år och alla 50+ år var de som hade minst andel eftergymnasial utbildning, 11 procent eller mindre.

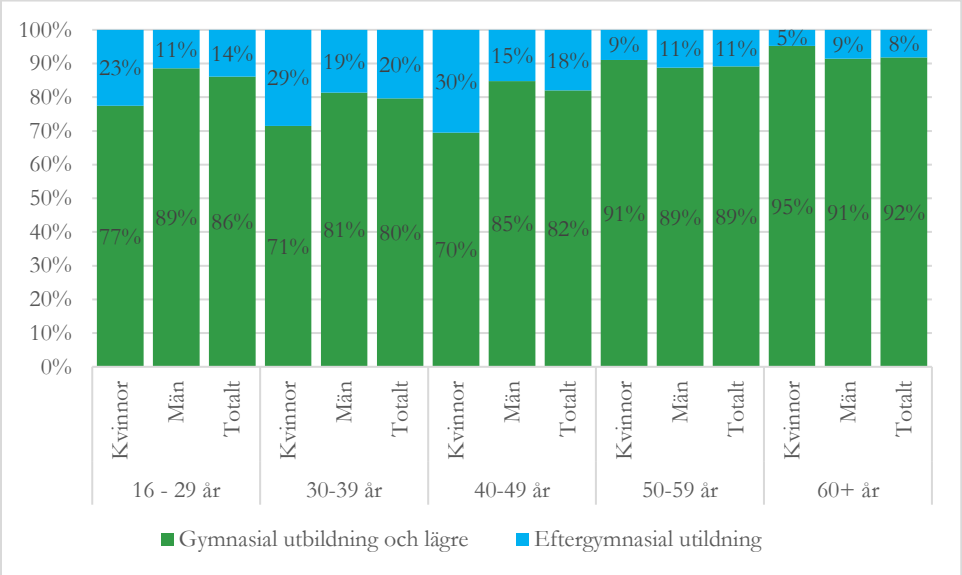

Diagram 190. Fördelningen mellan gymnasial och eftergymnasial utbildning inom yrkesgruppen per åldersgrupp och kön år 2019. Källa: SCB och bearbetningar av Region Kronoberg.

Av de som var sysselsatta i yrken inom denna yrkesgrupp år 2019 var det 14 procent som pendlade till Kronobergs län från andra län för att arbeta. För män var siffran 14 procent och kvinnor 13 procent. Vanligast var det att pendla från Skåne län.

De tre vanligaste yrkena inom Transport och magasinering för män var år 2019 Lager- och terminalpersonal, Lastbilsförare samt Anläggningsmaskinförare. De tre vanligaste yrkena inom yrkesgruppen för kvinnor var år 2019 Lager- och terminalpersonal, Brevbärare och postterminalarbetare samt Lastbilsförare.

Trender och regional kontext

Det kommer behövas olika lösningar och affärsmodeller för olika behov, transportbehoven kan snabbt förändras och strömmarna av gods- och människor (ur ett strukturperspektiv) kan kanske komma förändras efter covid-19 där inhemska kompetensen och lösningarna kan bli än viktigare. Kompetens som kommer att behövas med nya satsningar framöver, är att kunna utveckla nya affärsmodeller för företag som köper transporttjänster och som levererar transporttjänster.

Det är också kompetens för att analysera och identifiera det verkliga behovet inom transportbranschen som behövs i större utsträckning, där det inte är transporten som är målet eller syftet utan att kunna ge kunden rätt lösning på sitt problem.

" …. Vår bransch är ju i botten ett rent och skärt arbetsyrke där man måste ha människor som kan sköta olika delar sen finns det digitala hjälpmedel… många av de här digitala hjälpmedlen och apparna och systemen är något som gynnar kunden mer än vad det gynnar utföraren…(Transportbolag från Kronoberg, källa: Digital kompetens och spetskompetens i Kronoberg, ERUF projekt)

Ett annat område att stärka upp är kompetens kring upphandling och inköp. Kunskapen behöver ökas kring drivmedel och speciellt kring de nya där kunskapen inte är så stor. Vi får inte heller glömma systemsynen på drivmedel och dess effekter på andra system.

Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser

Gymnasiala utbildningar

Fordonsutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans fordonsprogram, inriktning mot karosseri och lackering, lastbil och mobila maskiner, samt personbil. Här ingår även motsvarande äldre utbildningar, arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Stor brist år 2035 i hela landet förutom i Blekinge län och Västernorrlands län där det enligt prognosen kommer vara balans.

Brist i dag enligt Arbetsförmedlingen
Omkring 2 600 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en gymnasial fordonsutbildning år 2018. Motorfordonsmekaniker är det vanligaste yrket. Runt 25 procent arbetade inom handel och service för motorfordon. Cirka 30 procent arbetade inom tillverkningsindustrin och omkring 10 procent vardera inom byggverksamheten och med vägtransporter. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer i länet vid prognosens början.

Det var 90 procent av befolkningen i Kronobergs län år 2019 i åldern 20-64 och som hade en fordonsutbildning som förvärvsarbetade, dvs hade en sysselsättning. Arbetslösheten låg på 4 procent för gruppen. Den matchade förvärvsgraden låg endast på 68 procent, dvs knappt 7 av 10 personer med en fordonsutbildning arbetade i ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena år 2019 för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade en fordonsutbildning var Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer, Maskinställare och maskinoperatörer samt Lastbilsförare.

Tillgången ökar något
Länets tillgång på fordonsutbildade väntas öka med cirka 5 procent under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 780 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från arbetsmarknadsutbildning till utbildningsgruppen på totalt 350 personer under prognosperioden. Tillskottet från komvux är förhållandevis litet. Totala antalet examinerade visas som ”Examination” i diagram 191.

Pensionsavgångarna väntas bli ungefär lika stora som genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 33 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 850 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 191.

Samtidigt väntas ett antal vidareutbilda sig och därmed lämna utbildningsgruppen, se ”Vidareutbildning” i diagram 191. Vidareutbildningen sker ofta inom teknikområdet.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på fordonsutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 840 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta därifrån. Mellanskillnaden redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 191.

I diagram 191 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången på arbetsmarknaden år 2035 enligt prognosen. I och med att faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” påverkar mer lite mer positivt till tillgången än vad övriga faktorer påverkar negativt så kommer tillgången enligt prognosen att vara något större år 2035 jämfört med år 2018.

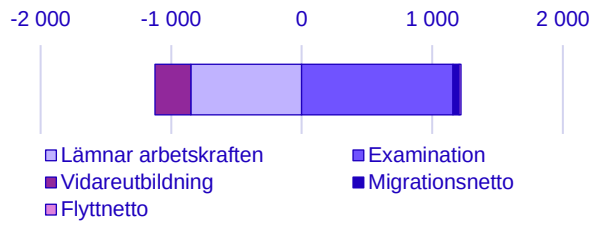

Diagram 191. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av fordonsutbildade

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 8 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, medan 16 procent pendlar in till länet. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 192 skildras hur många med fordonsutbildning som pendlar till Kronobergs län, ”Inpendlare”, för att arbeta och hur många med samma utbildning som pendlar till andra län för att arbeta, ”Utpendlare”. Pendlingsnetto står för mellanskillnaden mellan inpendlare och utpendlare. Diagrammet visar hur många personer som gjorde det år 2018 och hur många som beräknas göra det år 2035.

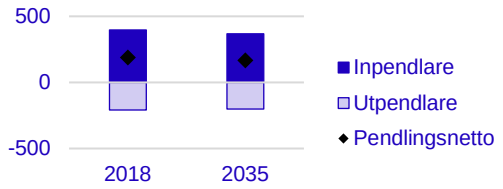

Diagram 192. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal fordonsutbildade

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på fordonsutbildade i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. Ökningen beror framför allt på att det väntas ske en utbildningsväxling inom flera branscher. Till exempel antas en större andel av motorfordonsmekanikerna ha en fordonsutbildning år 2035 jämfört med i dag, se ”Utbildningsväxling” i diagram 193. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft öka bland annat inom handel med och service för motorfordon, se ”Näringsgren” i diagram 193. Diagram 193 visar hur många procentenheter som ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” bidrar med för att summeras ihop till knappt 30 procent.

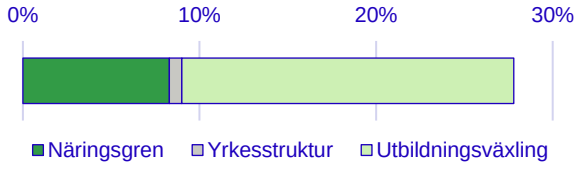

Diagram 193. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för fordonsutbildade.

Risk för ökad brist år 2035

Eftersom efterfrågan beräknas öka betydligt mer än tillgången, finns det risk för att dagens brist på fordonsutbildade i länet förstärks under prognosperioden, se diagram 194.

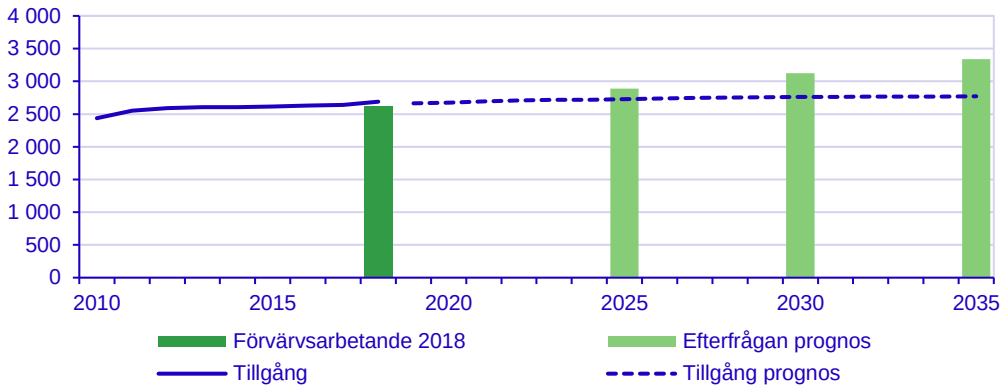

Diagram 194. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035

Enligt prognosen kommer det att saknas 164 fordonsutbildade år 2025. År 2030 har det ökat till att vara en brist på 362 personer med fordonsutbildning på arbetsmarknaden. Till år 2035 har bristen stigit ytterligare och då beräknas det enligt prognosen att saknas 569 fordonsutbildade på arbetsmarknaden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Transportutbildning

Utbildningar som ingår: Gymnasieskolans fordons- och transportprogram, inriktningar mot transport och magasinering samt motsvarande äldre utbildning. Här ingår även motsvarande arbetsmarknadsutbildningar och utbildningar inom komvux.

Nationell bedömning: Risk för överskott år 2035 i alla län förutom i Stockholms län och Västra Götalands län där det enligt prognosen kommer vara brist.

Brist i dag enligt Arbetsförmedlingen

Omkring 1 500 förvärvsarbetande i Kronobergs län hade en transportutbildning på gymnasial nivå år 2018. Ungefär 45 procent arbetade inom vägtransport och magasinering, drygt 15 procent inom tillverkningsindustri och cirka 15 procent inom byggverksamhet. Enligt Arbetsförmedlingen var det brist på arbetskraft inom olika transportyrken i länet vid prognosens början.

88 procent av de med gymnasial transportutbildning i åldern 20-64 år i Kronobergs län år 2019 var förvärvsarbetande. 5 procent av de med denna utbildning var arbetslösa. Den matchade förvärvsgraden låg på 57 procent, vilket innebär att det är 57 procent av de med en transportutbildning som har ett yrke som stämmer bra överens med utbildningen. De tre vanligaste yrkena för förvärvsarbetande i åldrarna 16-74 år och som hade denna utbildning var år 2019 Lastbilsförare, Anläggningsmaskinförare samt Maskinställare och maskinoperatörer.

Tillgången ökar

Länets tillgång på transportutbildade väntas öka med cirka 60 procent under prognosperioden.

Det beror på att antalet examinerade och inflyttare tillsammans beräknas bli betydligt större än antalet som lämnar arbetskraften, flyttar från länet eller vidareutbildar sig.

Totalt beräknas 820 personer som är folkbokförda i Kronobergs län att examineras från gymnasieskolan under prognosperioden. Dessutom antas ett tillskott från komvux till utbildningsgruppen på totalt 95 personer och från arbetsmarknadsutbildning på totalt 390 personer under prognosperioden. Totalt antal examinerade visas i diagram 195 som ”Examination”.

Pensionsavgångarna väntas bli mindre än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 18 procent 50 år eller äldre och fram till 2035 väntas cirka 340 personer lämna arbetskraften till följd av framför allt pensionering, se ”Lämnar arbetskraften” i diagram 195.

Samtidigt väntas ett antal lämna utbildningsgruppen på grund av vidareutbildning, främst inom teknikområdet, se ”Vidareutbildning” i diagram 195.

Flytt mellan länen har inte så stor påverkan på länets tillgång på transportutbildade fram till år 2035. Totalt beräknas cirka 810 personer med dessa utbildningar flytta till Kronobergs län under prognosperioden. Under samma period väntas ungefär lika många personer flytta från länet. Mellanskillnaden redovisas som ”Flyttnetto” i diagram 195, men det rör sig om så få personer att det knappt syns i diagrammet.

I diagram 195 visas hur mycket de olika faktorerna bidrar till tillgången av personer med transportutbildning. Då de positiva faktorerna ”Examination” och ”Migrationsnetto” bidrar med fler personer än de negativa faktorerna tillsammans så kommer tillgången på personer med denna utbildning att vara större år 2035 än år 2018.

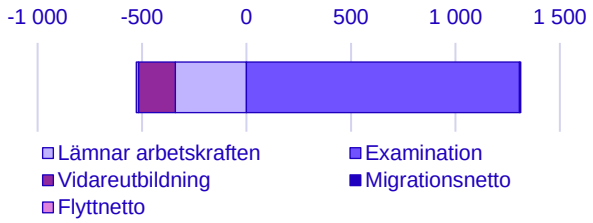

Diagram 195. Olika faktorers effekt fram till år 2035 på tillgången av transportutbildade.

Arbetspendlingen över länsgräns är relativt omfattande. Cirka 9 procent bland personer med dessa utbildningar pendlar till andra län, ”Utpendlare”, medan 18 procent pendlar in till länet ”Inpendlare”. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden. I diagram 196 visas hur många personer med denna utbildningen som är Inpendlare, Utpendlare samt pendlingsnetto för år 2018 samt en prognos för år 2035. Ett positivt pendlingsnetto innebär att det är fler personer med denna utbildning som pendlar in till Kronobergs län för att arbeta än som pendlar från Kronobergs län till annat län för att arbeta.

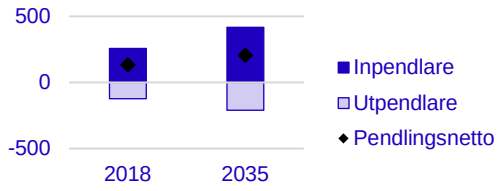

Diagram 196. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal transportutbildade.

Efterfrågan ökar

Totalt beräknas efterfrågan på transportutbildade i länet öka med cirka 30 procent fram till år 2035. En del av ökningen beror på den utbildningsväxling som antas ske inom flera transportyrken, där relativt många i dag har grundskoleutbildning som högsta utbildning. Till exempel antas andelen med gymnasial transportutbildning öka bland länets buss- och lastbilsförare under prognosperioden. Därtill väntas efterfrågan på arbetskraft växa inom bland annat vägtransport och byggverksamhet i länet. Diagram 197 skildrar hur många procentenheter som faktorerna ”Näringsgren”, ”Yrkesstruktur” och ”Utbildningsväxling” påverkar efterfrågan.

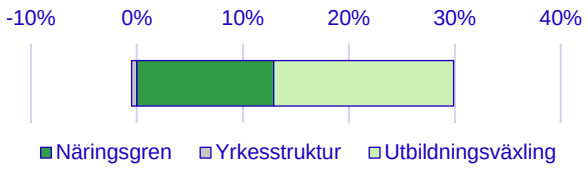

Diagram 197. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för transportutbildade.

Risk för visst överskott år 2035

Eftersom tillgången på transportutbildade i länet beräknas öka kraftigt och betydligt mer än efterfrågan kan dagens brist komma att vändas till visst överskott på sikt, se diagram 198.

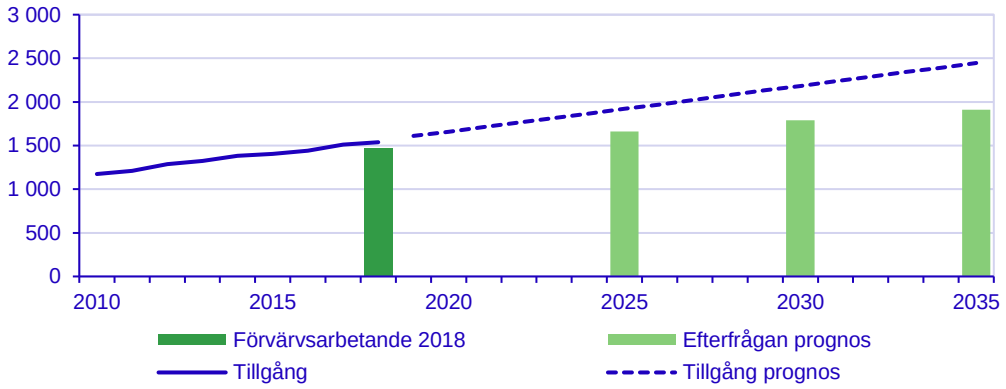

Diagram 198. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035.

År 2025 kommer det att vara 260 fler transportutbildade på arbetsmarknaden än vad som efterfrågas. Till år 2030 har överskottet ökat till knappt 400 personer med transportutbildning. Enligt prognosen kommer det år 2035 att vara ännu större överskott, nämligen 537 fler

transportutbildade än vad som efterfrågas på arbetsmarknaden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis intresse för utbildningen och andelen examinerade, flytt och pensionsavgångar.

Sammanfattning

I diagram 199 visas hur prognoserna ser ut för samtliga utbildningar kopplat till denna yrkesgrupp. Ungefär lika många personer som det kommer saknas av fordonsutbildade på arbetsmarknaden år 2035 kommer det vara överskott av transportutbildade.

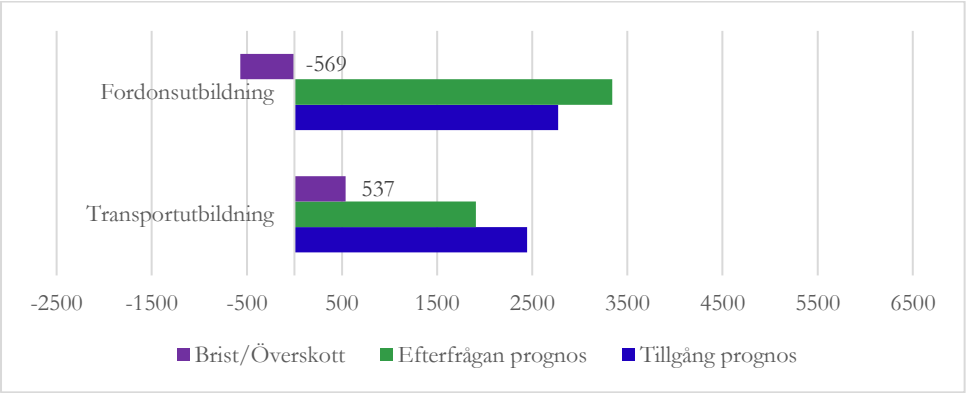

Diagram 199. Prognos över tillgång, efterfrågan samt brist/överskott på arbetskraft i länet fram till år 2035 per utbildning.

Förgymnasial utbildning

SCB har även tagit fram en prognos för Folk- och grundskoleutbildning som är en förgymnasial utbildning.

Folk- och grundskoleutbildning

Utbildningar som ingår: Folk- och grundskoleutbildning, samt motsvarande äldre och utländsk utbildning. Omkring 25 procent har en utbildning kortare än nio år, en majoritet av dessa har en utländsk utbildning.

Nationell bedömning: Överskott i hela landet enligt prognosen.

Stor spridning över arbetsmarknaden
Många med folk- och grundskoleutbildning som sin högsta utbildning tillhör inte arbetskraften och ingår därmed inte i tillgången på utbildade. Det gäller framför allt många yngre personer som fortfarande studerar.

År 2018 var tillgången på folk- och grundskoleutbildade i Kronobergs län totalt 13 500 personer, varav omkring 11 200 förvärvsarbetande och 2 300 var arbetslösa.

Spridningen över arbetsmarknaden var stor. Drygt 25 procent av de förvärvsarbetande arbetade inom tillverkningsindustrin, omkring 15 procent inom parti- och detaljhandeln och cirka 10 procent inom bygg- och fastighetsverksamheten.

Tillgången oförändrad

Länets tillgång på folk- och grundskoleutbildade väntas vara relativt oförändrad under prognosperioden. Det beror på att utflödet från utbildningsgruppen är större än inflödet till utbildningsgruppen.

Pensionsavgångarna väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är 44 procent 50 år eller äldre.

Migrationen till och från länet har en positiv effekt på tillgången. Under prognosperioden väntas fler personer invandra än utvandra.

Flytt mellan länen har en viss negativ påverkan på länets tillgång på folk- och grundskoleutbildade fram till år 2035.

Att arbetspendla över länsgräns är inte så vanligt bland folk- och grundskoleutbildade i Kronobergs län. De senaste årens pendlingsmönster antas bestå under prognosperioden.

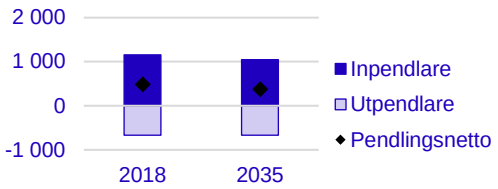

Diagram 200. In- och utpendlare samt pendlingsnetto år 2018 och 2035, antal utbildade.

Efterfrågan minskar

Totalt beräknas efterfrågan på folk- och grundskoleutbildade i länet minska med cirka 20 procent fram till år 2035. Nedgången beror på att utbildningsväxlingen antas fortsätta på arbetsmarknaden. Den innebär bland annat att det blir mindre gångbart med enbart grundskoleutbildning inom en rad olika yrken där det ofta krävs gymnasieutbildning redan i dag, såsom vårdbiträden, snickare och försäljningspersonal. Efterfrågenedgången dämpas dock av att behovet av arbetskraft väntas öka inom flera av de branscher där folk- och grundskoleutbildade arbetar i dag.

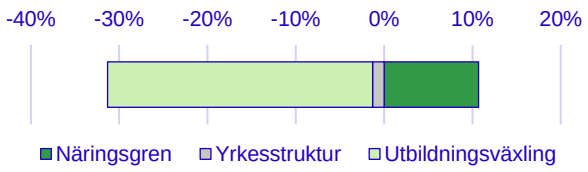

Diagram 201. Efterfrågan, olika faktorers effekt i procent fram till år 2035, för fordonsutbildade.

Risk för stort överskott år 2035

Efterfrågan väntas minska samtidigt som tillgången väntas bli relativt oförändrad under prognosperioden. Dessutom är det i dag en hög arbetslöshet bland personer med enbart folk- och grundskoleutbildning, vilket indikerar ett överskott redan i dag. Sammantaget innebär detta att det på sikt finns risk för ett stort överskott på folk- och grundskoleutbildade.

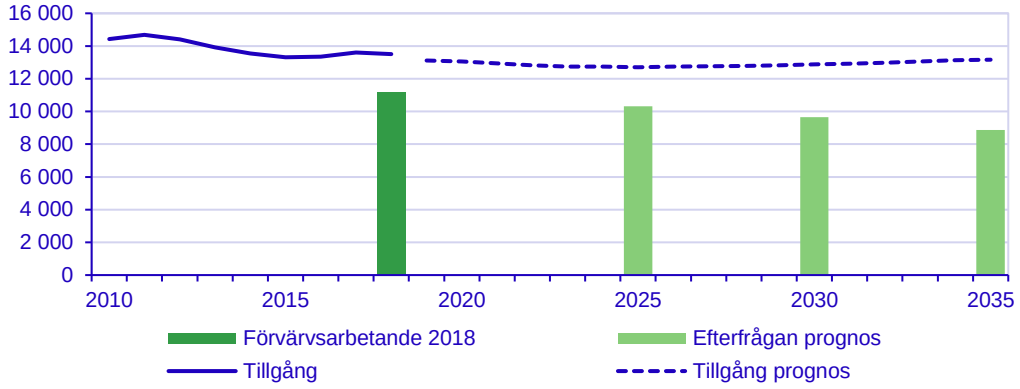

Diagram 202. Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft i länet fram till år 2035.

År 2035 kommer det enligt prognosen att vara ett överskott på 4 291 personer med denna utbildning på arbetsmarknaden. Detta gäller under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller exempelvis vidareutbildning, flytt och pensionsavgångar.

Summering

I tabell 1 visas en sammanställning av samtliga utbildningsgrupper och deras bedömning av arbetsmarknadsläget år 2035. Ljusgrönt står för Balans, mörkgrönt står för Överskott samt rött som står för Brist.

Yrkesgrupp	Utbildningsgrupp	Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2035
Ekonomi och administration	Ekonomutbildning	Balans
	Journalistik och medievetenskap	Balans
	Juristutbildning	Balans
	Personal- och beteendevetenskap	Balans
	Yh-utbildning i företagsekonomi, handel, administration	Balans
	Samhällsvetenskaplig utbildning	Överskott
	Humanistisk utbildning	Överskott
	Högskoleförberedande utbildning	Överskott

Handel och personliga tjänster	Handels- och administrationsutbildning	Balans
IT/Data och kommunikation	Datautbildning	Brist
Jord- och Skogsbruk	Naturbruksutbildning	Brist
	Biologi och miljö	Överskott
Media, design och kultur	Konstnärlig utbildning	Överskott
Restaurang och Turism	Restaurang- och livsmedelsutbildning	Balans
Samhällsbyggnad och byggteknik	Byggutbildning	Balans
	VVS, energi, drift och underhåll	Balans
	El, data- och kommunikationsteknik, automation	Brist
Teknik, energi och tillverkning	Civilingenjörsutbildning	Brist
	Högskoleingenjörsutbildning	Brist
	Industriteknisk utbildning	Brist
	Yh-tekniker och gymnasieingenjörsutbildning	Brist
Transportutbildning	Transportutbildning	Överskott
	Fordonsutbildning	Brist
Utbildning	Speciallärar- och specialpedagogutbildning	Balans
	Förskollärarutbildning	Brist
	Grundlärarutbildning, årskurs F–3 och 4–6	Brist
	Ämneslärarutbildning	Brist
	Grundlärarutbildning, fritidshem	Brist
	Yrkeslärarutbildning	Brist
	Barn- och fritidsutbildning	Överskott
Vård och omsorg	Socionomutbildning	Balans
	Vård- och omsorgsutbildning	Brist
	Läkarutbildning	Brist
	Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	Brist
	Tandsköterskeutbildning	Överskott
	Specialistsjuksköterskeutb: anestesi, intensiv, operation, ambulans	Brist
	Specialistsjuksköterskeutb: distriktssköterska	Brist
	Specialistsjuksköterskeutb: övriga inriktningar	Brist
Förgymnasial utbildning	Folk- och grundskoleutbildning	Överskott

Statistikbilagor

Ytterligare metodbeskrivning

Brist på arbetsmarknaden idag
I prognosberäkningarna är det ofta svårt att inkludera brist på arbetskraft som redan finns på dagens arbetsmarknad. Därför beskrivs arbetsmarknadsläget för utbildningsgruppen i länet vid prognosens början i detta stycke. Information hämtas från:

• Arbetsförmedlingens undersökning Yrkeskompassen från hösten 2019. Undersökningen syftar till att beskriva jobbmöjligheterna för ett visst yrke. I texten beskrivs jobbmöjligheterna enligt Yrkeskompassen för de yrken som bedömts vara relevanta för utbildningsgruppen. Jobbmöjligheterna bedöms som: påtaglig brist/viss brist/balans/visst överskott/ mer påtagligt överskott.

• Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät med uppgifter för hösten 2020. Undersökningen syftar till att skapa en bild av tillgång och efterfrågan på personal inom hälso- och sjukvårdens och tandvårdens olika legitimationsyrken. Regionerna bedömer om det råder brist/balans/överskott på utbildad personal inom de aktuella yrkena.

För ett antal utbildningsgrupper finns ingen information om arbetsmarknadsläget vid prognosens början på länsnivå. För ett antal av dessa beskrivs i stället den nationella bedömningen från SCB:s undersökning Arbetskraftsbarometern 2020. För ett antal grupper finns inte någon uppgift alls om arbetsmarknadsläget vid prognosens början, varken regionalt eller nationellt.

Arbetsmarknadsläget år 2035
Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2035 är det huvudsakliga prognosresultatet och en sammanvägning av tillgångs- och efterfrågeprognosen. Bedömningarna anges i huvudsak som ”risk för brist”, ”relativt balanserat arbetsmarknadsläge” eller ”risk för överskott”.

Så har bedömningarna gjorts
För att bedöma arbetsmarknadsläget för utbildningsgruppen i länet år 2035 ställs den beräknade tillgången år 2035 i relation till den beräknade efterfrågan samma år. Detta görs genom att skillnaden mellan tillgång och efterfrågan år 2035 divideras med efterfrågan. Detta ger ett balanstal som används i bedömningen av arbetsmarknadsläget år 2035. I tabell 1 redogörs för vilka balanstal som använts för bedömningarna. Nivåerna på balanstalen är satta med hänsyn till förfarandet i den nationella prognosen. Principen för bedömningarna är att ett balanstal mellan -8 och +8 innebär att tillgång och efterfrågan på utbildade utvecklas ungefär lika mycket under

prognosperioden. I dessa fall väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge i länet på sikt. Ett balanstal lägre än -8 innebär risk för brist på sikt medan högre än +8 innebär risk för överskott. För drygt en tredjedel av utbildningsgrupperna påverkas bedömningen utöver balanstalen även av arbetsmarknadsläget i länet vid prognosens början. I tabell 3 beskrivs kortfattat vilka nivåer på balanstalen som används i dessa fall. Nedan följer en mer detaljerad beskrivning över hur arbetsmarknadsläget vid prognosens början har vägts in i bedömningarna för dessa grupper. Det finns en markering under kartan på diagramuppslaget som visar vilka utbildningsgrupper det gäller.

Arbetsmarknadsläget vid prognosens början

Vid prognosens början (år 2018) motsvaras efterfrågan av antalet förvärvsarbetande medan tillgången utgörs av arbetskraften (förvärvsarbetande i länet plus de arbetslösa). I utgångsläget är därför arbetslösheten den enda skillnaden mellan tillgång och efterfrågan, oavsett om det är brist, balans eller överskott på utbildade. Exempelvis kan det finnas vakanta platser som inte har kunnat tillsättas av arbetskraft med den aktuella utbildningen. Om så är fallet finns det risk för att efterfrågan underskattas redan vid prognosens början. För några utbildningsgrupper antas bristen på arbetskraft vid prognosens början till stor del vara inkluderad i beräkningen av efterfrågeutvecklingen. Det gäller i första hand yrken där personer med andra utbildningar antas vara anställda i stället för personer med den eller de utbildningar som egentligen är efterfrågade. Detta gäller exempelvis lärare i förskola eller skola. För dessa grupper antas bristen på lärare inte i första hand bestå av vakanta tjänster, utan av att personer utan pedagogisk examen arbetar som lärare. För att fånga den brist på utbildade som finns vid prognosens början görs ett antagande om att det kommer att ske en utbildningsväxling under prognosperioden. För exemplet med lärarna innebär det att skolorna över tid antas ersätta lärare utan pedagogisk examen med lärare med sådan examen. Genom detta antas bristen på lärare vid prognosens början till stora delar ingå i den beräknade efterfrågeökningen under prognosperioden. På liknande sätt antas brist på utbildade vid prognosens början ingå i efterfrågeprognosen för ytterligare ett antal utbildningsgrupper, till exempel industritekniskt utbildade. Om bristen vid prognosens början däremot till större del består av vakanta platser som inte har kunnat tillsättas ingår denna brist inte efterfrågeprognosen. Det gäller exempelvis många utbildningsgrupper inom vård- och omsorgsområdet där målyrket kräver legitimation. I dessa fall underskattas efterfrågan på utbildade under prognosperioden. För dessa utbildningsgrupper behöver bedömningen för år 2035 därför ta hänsyn till arbetsmarknadsläget i länet vid prognosens början. För att bedöma situationen i länen vid prognosens början har informationen från Yrkeskompassen och Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät till regionerna använts. Tabell 2 visar hur informationen från de två undersökningarna har använts i bedömningsarbetet. Exempelvis har ”viss brist” och ”visst överskott” tillsammans med ”balans” enligt Yrkeskompassen bedömts som ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge vid prognosens början1.

I tabell 3 nedan redovisas hur prognosbedömningarna har gjorts för de grupper där arbetsmarknadsläget vid prognosens början har vägts in i prognosbedömningen.

• Om det bedöms vara brist på utbildade vid prognosens början samtidigt som tillgång och efterfrågan utvecklas ungefär lika under prognosperioden antas det bli fortsatt brist år 2035.

• Om det bedöms vara brist på utbildade vid prognosens början samtidigt som efterfrågan utvecklas starkare än tillgången, finns det risk för att bristen ökar på sikt. För ett mer balanserat arbetsmarknadsläge år 2035 krävs att tillgången ökar mer än efterfrågan.

Tabell 1. Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2035 efter nivå på balanstalen. Redovisning på karta inom parentes

Balanstal	Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2035 (Redovisning på karta)
Mindre än -30	Risk för stor brist år 2035 (Brist)
Mellan -30 och -15	Risk för brist år 2035 (Brist)
Mellan -15 och -8	Risk för viss brist år 2035 (Brist)
Mellan -8 och +8	Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035 (Balans)
Mellan 8 och 15	Risk för visst överskott år 2035 (Överskott)
Mellan 15 och 30	Risk för överskott år 2035 (Överskott)
Större än 30	Risk för stort överskott år 2035 (Överskott)

Källa: SCB

Tabell 2. Hantering av information från Yrkeskompassen och Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät för bedömning av arbetsmarknadsläget vid prognosens början på länsnivå

Källa		
Yrkeskompassen	Socialstyrelsens arbetsmarknads-enkät	Bedömning av arbetsmarknads-läge vid prognosens början
Mer påtaglig brist	Brist	Brist
Viss brist, balans, visst överskott	Balans	Balans
Mer påtagligt överskott	Överskott	Överskott

Källa: Arbetsförmedlingen (Yrkeskompassen för höstterminen 2019), Socialstyrelsen (Arbetsmarknadsenkät avseende hösten 2020), SCB (bedömning av arbetsmarknadsläget)

• Om det bedöms vara ett balanserat arbetsmarknadsläge vid prognosens början görs bedömningen av arbetsmarknadsläget år 2035 enbart utifrån utvecklingen av tillgång och efterfrågan, vilket motsvarar bedömningar enligt tabell 1.

Tabell 3 Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2035 efter nivå på balanstal och arbetsmarknadsläget vid prognosens början. Redovisning på karta inom parentes[2].

	Bedömning av arbetsmarknadsläge vid prognosens början	
Balanstal	**Balans**	**Brist**
Mindre än -30	Risk för stor brist år 2035 (Brist)	Risk för kraftigt ökad brist år 2035 (Brist)
Mellan -30 och -15	Risk för brist år 2035 (Brist)	Risk för ökad brist år 2035 (Brist)
Mellan -15 och -8	Risk för viss brist år 2035 (Brist)	Risk för ökad brist år 2035 (Brist)
Mellan -8 och +8	Relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2035 (Balans)	Risk för fortsatt brist år 2035 (Brist)
Mellan 8 och 15	Risk för visst överskott år 2035 (Överskott)	Mer balanserat arbetsmarknadsläge år 2035 (Balans)
Mellan 15 och 30	Risk för överskott år 2035 (Överskott)	Risk för visst överskott år 2035 (Överskott)
Större än 30	Risk för stort överskott år 2035 (Överskott)	Risk för överskott år 2035 (Överskott)

Källa: SCB

Att tänka på i tolkningen av resultat

Notera att text och rubrik i första stycket i prognostexten beskriver vilken information som finns för respektive utbildningsgrupp i länet oavsett om informationen använts i prognosbedömningen eller inte. Informationen i text och rubrik kan till exempel visa på brist i ett län vid prognosens början. Om informationen inte har använts i bedömningen av arbetsmarknadsläget på sikt, exempelvis för lärargrupperna, blir bedömningen därför ändå ”relativt balanserat” om tillgång och efterfrågan utvecklas på ungefär samma sätt under prognosperioden. Vid tolkning av länets resultat och bedömningar av arbetsmarknadsläget är även den nationella bedömningen viktig information. Den nationella bedömningen redovisas inledningsvis i varje prognostext. Det gäller speciellt när bedömningarna skiljer sig åt mycket mellan länen eller om bedömningen för länet avviker mot rikets bedömning. Vissa utbildningar finns inte i alla län även om behovet av utbildade finns i hela landet. För några högskoleutbildningar kan bedömningen visa på ett överskott i de län där utbildningen finns, trots att det kan vara brist nationellt och i många andra län. Prognoserna bygger på nuvarande mönster. I beräkningarna tas ingen hänsyn till effekter av eventuella obalanser som uppstår under prognosperioden. Exempelvis kan flytt- och pendlingsmönster komma att ändras om arbetsmarknadsläget på sikt varierar mycket mellan länen för en utbildningsgrupp.

Definition av yrkesgrupperna (SSYK 2012)

Ekonomi och administration m.m.

1112 General-, landstings- och kommundirektörer m.fl.
1113 Chefstjänstemän i intresseorganisationer
1120 Verkställande direktörer m.fl.
1211 Ekonomi- och finanschefer, nivå 1
1212 Ekonomi- och finanschefer, nivå 2
1221 Personal- och HR-chefer, nivå 1
1222 Personal- och HR-chefer, nivå 2
1230 Förvaltnings- och planeringschefer
1241 Informations-, kommunikations- och PR-chefer, nivå 1
1242 Informations-, kommunikations - och PR-chefer, nivå 2
1251 Försäljnings- och marknadschefer, nivå 1
1252 Försäljnings- och marknadschefer, nivå 2
1291 Övriga administrations- och servicechefer, nivå 1
1292 Övriga administrations- och servicechefer, nivå 2
1591 Övriga chefer inom samhällsservice, nivå 1
1592 Övriga verksamhetschefer inom samhällsservice, nivå 2
1611 Chefer inom bank, finans och försäkring, nivå 1
1612 Chefer inom bank, finans och försäkring, nivå 2
2162 Landskapsarkitekter
2163 Planeringsarkitekter m.fl.
2164 Lantmätare
2181 Arbetsmiljöingenjörer, yrkes- och miljöhygieniker
2182 Miljö- och hälsoskyddsinspektörer
2183 Specialister inom miljöskydd och miljöteknik
2411 Revisorer m.fl.
2412 Controller
2413 Finansanalytiker och investeringsrådgivare m.fl.
2414 Traders och fondförvaltare
2415 Nationalekonomer och makroanalytiker m.fl.
2419 Övriga ekonomer
2421 Lednings- och organisationsutvecklare
2422 Planerare och utredare m.fl.
2423 Personal- och HR-specialister
2431 Marknadsanalytiker och marknadsförare m.fl.
2432 Informatörer, kommunikatörer och PR-specialister
2611 Advokater
2612 Domare
2613 Åklagare
2614 Affärs- och företagsjurister
2615 Förvaltnings- och organisationsjurister
2619 Övriga jurister
3117 GIS- och kartingenjörer
3311 Mäklare inom finans
3312 Banktjänstemän
3313 Redovisningsekonomer
3314 Skadereglerare och värderare
3321 Försäkringssäljare och försäkringsrådgivare
3322 Företagssäljare
3323 Inköpare och upphandlare
3324 Ordersamordnare m.fl.
3333 Arbetsförmedlare
3334 Fastighetsmäklare
3339 Övriga förmedlare
3341 Gruppledare för kontorspersonal
3342 Domstols- och juristsekreterare m.fl.
3343 Chefssekreterare och VD-assistenter m.fl.
3353 Socialförsäkringshandläggare
3359 Övriga handläggare
4111 Ekonomiassistenter m.fl.
4112 Löne- och personaladministratörer
4113 Backofficepersonal m.fl.
4114 Marknads- och försäljningsassistenter
4115 Inköps- och orderassistenter
4119 Övriga kontorsassistenter och sekreterare
4211 Croupierer och oddssättare m.fl.
4212 Inkasserare och pantlånare m.fl.
4221 Resesäljare och trafikassistenter m.fl.
4222 Kundtjänstpersonal
4223 Telefonister
4225 Kontorsreceptionister
4226 Marknadsundersökare och intervjuare
4410 Biblioteks- och arkivassistenter m.fl.

Handel och personliga tjänster

1540 Chefer och ledare inom trossamfund
1731 Chefer inom handel, nivå 1
1732 Chefer inom handel, nivå 2

1741 Chefer inom friskvård, sport och fritid, nivå 1
1742 Chefer inom friskvård, sport och fritid, nivå 2
1791 Chefer inom övrig servicenäring, nivå 1
1792 Chefer inom övrig servicenäring, nivå 2
2284 Optiker
2671 Präster
2672 Diakoner
3230 Terapeuter inom alternativmedicin
3352 Skattehandläggare
3412 Pastorer m.fl.
4430 Förtroendevalda
5141 Frisörer
5142 Hudterapeuter
5143 Massörer och massageterapeuter
5144 Fotterapeuter
5149 Övriga skönhets- och kroppsterapeuter
5161 Begravnings- och krematoriepersonal
5169 Övrig servicepersonal
5221 Säljande butikschefer och avdelningschefer i butik
5222 Butikssäljare, dagligvaror
5223 Butikssäljare, fackhandel
5224 Optikerassistenter
5225 Bensinstationspersonal
5226 Uthyrare
5227 Apotekstekniker
5230 Kassapersonal m.fl.
5241 Eventsäljare och butiksdemonstratörer m.fl.
5242 Telefonförsäljare m.fl.
6113 Trädgårdsanläggare m.fl.
7531 Skräddare och ateljésömmerskor m.fl.
7534 Läderhantverkare och skomakare
9111 Städare
9119 Övrig hemservicepersonal m.fl.
9120 Bilrekonditionerare, fönsterputsare m.m.
9520 Torg- och marknadsförsäljare
9621 Reklamutdelare och tidningsdistributörer
9622 Vaktmästare m.fl.
9629 Övriga servicearbetare

IT/DATA och Kommunikation
1311 IT-chefer, nivå 1
1312 IT-chefer, nivå 2
2112 Meteorologer
2121 Matematiker och aktuarier
2122 Statistiker
2172 Grafisk formgivare m.fl.
2173 Designer inom spel och digitala medier
2511 Systemanalytiker och IT-arkitekter m.fl.
2512 Mjukvaru- och systemutvecklare m.fl.
2513 Utvecklare inom spel och digitala media
2514 Systemtestare och testledare
2515 Systemförvaltare m.fl.
2516 IT-säkerhetsspecialister
2519 Övriga IT-specialister
3511 Drifttekniker, IT
3512 Supporttekniker, IT
3513 Systemadministratörer
3514 Nätverks- och systemtekniker m.fl.
3515 Webbmaster och webbadministratörer

Jord- och skogsbruk
1380 Förvaltare inom skogsbruk och lantbruk m.fl.
2114 Geologer och geofysiker m.fl.
2132 Växt- och djurbiologer
2134 Specialister och rådgivare inom lantbruk m.m.
2135 Specialister och rådgivare inom skogsbruk
2250 Veterinärer
3240 Djursjukskötare m.fl.
6111 Odlare av jordbruksväxter, frukt- och bär
6112 Trädgårdsodlare
6121 Uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur
6122 Uppfödare och skötare av sällskapsdjur
6129 Övriga djuruppfödare och djurskötare
6130 Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift
6210 Skogsarbetare
6221 Fiskodlare
6222 Fiskare
9210 Bärplockare och plantörer m.fl.

Media, design och kultur

2621 Museiintendenter m.fl.

2622 Bibliotekarier och arkivarier

2623 Arkeologer och specialister inom humaniora m.m.

2641 Författare m.fl.

2642 Journalister m.fl.

2643 Översättare, tolkar och lingvister m.fl.

2651 Bildkonstnärer m.fl.

2652 Musiker, sångare och kompositörer

2653 Koreografer och dansare

2654 Regissörer och producenter av film, teater m.m.

2655 Skådespelare

3421 Professionella idrottsutövare

3431 Fotografer

3432 Inredare, dekoratörer och scenografer m.fl.

3433 Inspicienter och scriptor m.fl.

3439 Övriga yrken inom kultur och underhållning

3521 Bild- och sändningstekniker

3522 Ljus-, ljud och scentekniker

Restaurang och turism

1711 Hotell- och konferenschefer, nivå 1

1712 Hotell- och konferenschefer, nivå 2

1721 Restaurang- och kökschefer, nivå 1

1722 Restaurang- och kökschefer, nivå 2

3332 Evenemangs- och reseproducenter m.fl.

3451 Köksmästare och souschefer

3452 Storhushållsföreståndare

4224 Hotellreceptionister m.fl.

5113 Guider och reseledare

5120 Kockar och kallskänkor

5131 Hovmästare och servitörer

5132 Bartendrar

5151 Städledare och husfruar

7612 Bagare och konditorer

7619 Övriga livsmedelsförädlare

9411 Pizzabagare m.fl.

9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.

9413 Kafé- och konditoribiträden

Samhällsbyggnad och byggteknik

1341 Chefer inom arkitekt- och ingenjörsverksamhet, nivå 1

1342 Chefer inom arkitekt- och ingenjörsverksamhet, nivå 2

1351 Fastighets- och förvaltningschefer, nivå 1

1352 Fastighets- och förvaltningschefer, nivå 2

1361 Driftchefer inom bygg, anläggning och gruva, nivå 1

1362 Driftchefer inom bygg, anläggning och gruva, nivå 2

2142 Civilingenjörsyrken inom bygg och anläggning

2146 Civilingenjörsyrken inom gruvteknik och metallurgi

2161 Arkitekter m.fl.

3112 Ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning

3116 Ingenjörer och tekniker inom gruvteknik och metallurgi

3121 Arbetsledare inom bygg, anläggning och gruva

3335 Fastighetsförvaltare

5152 Fastighetsskötare

7111 Träarbetare, snickare m.fl.

7112 Murare m.fl.

7113 Betongarbetare

7114 Anläggningsarbetare

7115 Anläggningsdykare

7116 Ställningsbyggare

7119 Övriga byggnads- och anläggningsarbetare

7121 Takmontörer

7122 Golvläggare

7123 Isoleringsmontörer

7124 Glastekniker

7125 VVS-montörer m.fl.

7126 Kyl- och värmepumpstekniker m.fl.

7131 Målare

7132 Lackerare och industrimålare

7133 Skorstensfejare

7134 Saneringsarbetare m.fl.

7411 Installations- och serviceelektriker

7412 Industrielektriker

7413 Distributionselektriker

7420 Elektronikreparatörer och kommunikationselektriker m.fl.

7521 Manuella ytbehandlare, trä

7522 Fin-, inrednings- och möbelsnickare

7533 Tapetserare

8111 Gruv- och stenbrottsarbetare

8112 Processoperatörer, stenkross- och malmförädlingsanläggning

8113 Brunnsborrare m.fl.

8115 Bergssprängare

8116 Stenhuggare m.fl.

9310 Grovarbetare inom bygg och anläggning

3354 Säkerhetsinspektörer m.fl.

3355 Brandingenjörer och byggnadsinspektörer m.fl.

Teknik, energi och tillverkning

1331 Forsknings- och utvecklingschefer, nivå 1

1332 Forsknings- och utvecklingschefer, nivå 2

1371 Produktionschefer inom tillverkning, nivå 1

1372 Produktionschefer inom tillverkning, nivå 2

2111 Fysiker och astronomer

2113 Kemister

2141 Civilingenjörsyrken inom logistik och produktionsplanering

2143 Civilingenjörsyrken inom elektroteknik

2144 Civilingenjörsyrken inom maskinteknik

2145 Civilingenjörsyrken inom kemi och kemiteknik

2149 Övriga civilingenjörsyrken

2171 Industridesigner

2179 Övriga designer och formgivare

3111 Ingenjörer och tekniker inom industri och logistik m.m.

3113 Ingenjörer och tekniker inom elektroteknik

3114 Ingenjörer och tekniker inom maskinteknik

3115 Ingenjörer och tekniker inom kemi och kemiteknik

3119 Övriga ingenjörer och tekniker

3122 Arbetsledare inom tillverkning

3215 Laboratorieingenjörer

7211 Gjutare

7212 Svetsare och gasskärare

7213 Byggnads- och ventilationsplåtslagare

7214 Tunnplåtslagare

7215 Stålkonstruktionsmontörer och grovplåtsslagare

7221 Smeder

7222 Verktygsmakare

7223 Maskinställare och maskinoperatörer, metallarbete

7224 Slipare m.fl.

7231 Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer

7232 Flygmekaniker m.fl.

7233 Underhållsmekaniker och maskinreparatörer

7311 Finmekaniker

7312 Guld- och silversmeder

7319 Musikinstrumentmakare och övriga konsthantverkare

7321 Prepresstekniker

7322 Tryckare

7323 Bokbindare m.fl.

7523 Maskinsnickare och maskinoperatörer, träindustri

7532 Sömmare

7611 Slaktare och styckare m.fl.

8114 Maskinoperatörer, cement-, sten- och betongvaror

8121 Maskinoperatörer, ytbehandling

8122 Valsverksoperatörer

8129 Övriga maskin- och processoperatörer vid stål- och metallverk

8131 Maskinoperatörer, farmaceutiska produkter

8132 Maskinoperatörer, kemisktekniska och fotografiska produkter

8141 Maskinoperatörer, gummiindustri

8142 Maskinoperatörer, plastindustri

8143 Maskinoperatörer, pappersvaruindustri

8151 Maskinoperatörer, blekning, färgning och tvättning

8159 Övriga maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri

8161 Maskinoperatörer, kött- och fiskberedningsindustri

8162 Maskinoperatörer, mejeri

8163 Maskinoperatörer, kvarn-, bageri- och konfektyrindustri

8169 Övriga maskinoperatörer inom livsmedelsindustri m.m.

8171 Processoperatörer, pappersmassa

8172 Processoperatörer, papper

8173 Operatörer inom sågverk, hyvleri och plywood m.m.

8174 Maskinoperatörer inom ytbehandling, trä

8181 Maskinoperatörer, påfyllning, packning och märkning

8189 Andra process- och maskinoperatörer

8191 Drifttekniker vid värme- och vattenverk

8192 Processövervakare, kemisk industri

8193 Processövervakare, metallproduktion

8199 Övriga drifttekniker och processövervakare

8211 Fordonsmontörer

8212 Montörer, elektrisk och elektronisk utrustning

8213 Montörer, metall-, gummi- och plastprodukter

8214 Montörer, träprodukter

8219 Övriga montörer

9320 Handpaketerare och andra fabriksarbetare

9331 Hamnarbetare

9610 Renhållnings- och återvinningsarbetare

Transport och magasinering

1321 Inköps-, logistik- och transportchefer, nivå 1

1322 Inköps-, logistik- och transportchefer, nivå 2

3152 Fartygsbefäl m.fl.

3153 Piloter m.fl.

3154 Flygledare

3155 Flygtekniker

3331 Speditörer och transportmäklare

4321 Arbetsledare inom lager och terminal

4322 Lager- och terminalpersonal

4323 Transportledare och transportsamordnare

4420 Brevbärare och postterminalarbetare

5111 Kabinpersonal m.fl.

5112 Tågvärdar och ombordansvariga m.fl.

8311 Lokförare

8312 Bangårdspersonal

8321 Taxiförare m.fl.

8329 Övriga bil-, motorcykel- och cykelförare

8331 Buss- och spårvagnsförare

8332 Lastbilsförare m.fl.

8341 Förare av jordbruks- och skogsmaskiner

8342 Anläggningsmaskinförare m.fl.

8343 Kranförare m.fl.

8344 Truckförare

8350 Matroser och jungmän m.fl.

9332 Ramppersonal, flyttkarlar och varupåfyllare m.fl.

Utbildning

1411 Avdelningschefer inom grund- och gymnasieskola samt vuxenutbildning, nivå 1

1412 Rektorer, nivå 2

1421 Avdelningschefer inom förskola, nivå 1

1422 Förskolechefer, nivå 2

1491 Övriga avdelningschefer inom utbildning, nivå 1

1492 Övriga verksamhetschefer inom utbildning, nivå 2

2311 Professorer

2312 Universitets- och högskolelektorer

2313 Forskarassistenter m.fl.

2314 Doktorander

2319 Övriga universitets- och högskollärare

2320 Lärare i yrkesämnen

2330 Gymnasielärare

2341 Grundskollärare

2342 Fritidspedagoger

2343 Förskollärare

2351 Speciallärare och specialpedagoger m.fl.

2352 Studie- och yrkesvägledare

2359 Övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens

3422 Idrottstränare och instruktörer m.fl.

3423 Fritidsledare m.fl.

3424 Friskvårdskonsulenter och hälsopedagoger m.fl.

3441 Trafiklärare

3449 Övriga utbildare och instruktörer

4116 Skolassistenter m.fl.

5311 Barnskötare

5312 Elevassistenter m.fl.

Vård och omsorg

1511 Klinik- och verksamhetschefer inom hälsa och sjukvård, nivå 1

1512 Avdelnings- och enhetschefer inom hälsa och sjukvård, nivå 2

1521 Avdelningschefer inom socialt och kurativt arbete, nivå 1

1522 Enhetschefer inom socialt och kurativt arbete, nivå 2

1531 Avdelningschefer inom äldreomsorg, nivå 1

1532 Enhetschefer inom äldreomsorg, nivå 2

2131 Cell- och molekylärbiologer m.fl.

2211 Specialistläkare

2212 ST-läkare

2213 AT-läkare

2219 Övriga läkare

2221 Grundutbildade sjuksköterskor

2222 Barnmorskor

2223 Anestesisjuksköterskor

2224 Distriktssköterskor

2225 Psykiatrisjuksköterskor

2226 Ambulanssjuksköterskor m.fl.

2227 Geriatriksjuksköterskor

2228 Intensivvårdssjuksköterskor

2231 Operationssjuksköterskor

2232 Barnsjuksköterskor

2233 Skolsköterskor

2234 Företagssköterskor

2235 Röntgensjuksköterskor

2239 Övriga specialistsjuksköterskor

2241 Psykologer

2242 Psykoterapeuter

2260 Tandläkare

2271 Kiropraktorer och naprapater m.fl.

2272 Sjukgymnaster

2273 Arbetsterapeuter

2281 Apotekare

2282 Dietister

2283 Audionomer och logopeder

2289 Övriga specialister inom hälso- och sjukvård

2661 Socialsekreterare

2662 Kuratorer

2663 Biståndsbedömare m.fl.

2669 Övriga yrken inom socialt arbete

3211 Tekniker, bilddiagnostik och medicinteknisk utrustning

3212 Biomedicinska analytiker m.fl.

3213 Receptarier

3214 Tandtekniker och ortopedingenjörer m.fl.

3250 Tandhygienister

3411 Behandlingsassistenter och socialpedagoger m.fl.

4117 Medicinska sekreterare, vårdadministratörer m.fl.

5321 Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende

5322 Undersköterskor, habilitering

5323 Undersköterskor, vård- och specialavdelning

5324 Undersköterskor, mottagning

5325 Barnsköterskor

5326 Ambulanssjukvårdare

5330 Vårdbiträden

5341 Skötare

5342 Vårdare, boendestödjare

5343 Personliga assistenter

5349 Övrig vård- och omsorgspersonal

5350 Tandsköterskor